A SZOLNOKI TISZAPARTI RÓMAI KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2026.

Készítette: Balog Zsolt

TARTALOMJEGYZÉK

1. Intézményi adatok 5
2. Az iskola bemutatása 7
3. Intézményi jövőkép 9
I. NEVELÉSI PROGRAM 10
1. Intézményi célok, feladatok, együttműködések 10
1.1. Az intézmény nevelőtestületének küldetésnyilatkozata 10
1.1.1. A katolikus intézmény küldetése 10
1.1.1.1. A katolikus intézmény küldetése a társadalom felé 10
1.1.1.2. A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé 10
1.1.1.3. A katolikus intézmény elvárásai a tanulók számára 11
1.2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 11
1.2.1. Pedagógiai alapelvek 11
1.2.2. Pedagógiai célok és feladatok korosztályra meghatározva 19
1.2.2.1. Az intézményi nevelő-oktató munka célja 19
1.2.2.2. Az intézményben folyó oktatás célja 20
1.2.2.3. Az intézményben folyó oktatás-nevelés feladatai 22
1.2.2.4. Az intézmény feladata 23
1.2.3. A nevelés-oktatás eszköz- és eljárásrendszere 25
1.2.4. A kulcskompetenciák kiemelt fejlesztése a tantárgyi struktúrában (a 2012. NAT alapján) 25
1.2.5 A kulcskompetenciákra épülő kiemelt fejlesztési feladatok a tantárgyi struktúrában 37
Valamennyi helyi tantervben tantárgyra lebontva megtalálhatók a fejlesztési feladatok. 37
1.2.6 A kulcskompetenciák változása a 2020/2021. tanévtől kezdve 37
1.3 Általános, kiemelt fontosságú pedagógiai feladatok 38
Intézményünkben a pedagógiai munka tervezése tanulóközpontú, törekszik a tanuló motiválására, a tervek és eredmények reflektív módon történő elemzésére, tervezésére. 38
1.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 41
1.4.1. A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok: 41
1.4.2. Az értelem kiművelése 41
1.4.3. Az erkölcsi nevelés 42
Az erkölcsi normák körének tapasztalati úton történő bővítésének hangsúlyos területei: 42
1.4.4. Az esztétikai nevelés 42
1.4.5. Az állampolgári nevelés 42
1.4.6. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés 43
1.4.7. Az intézmény tanórán és iskolán kívüli tevékenységi formái: 43
1.4.8. Az iskola együttműködése a szülővel a tanuló személyiségének fejlesztésében 44
1.4.9. A pedagógus személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatai a tanuló nevelése, tanítása során 44
1.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 45
1.5.1. Az iskolai diákközösség alaptípusai: 45
1.5.2. A közösségfejlesztés feladatai 45
1.5.3 Iskolánkban a közösségi szolgálat területei: 47
1.5.4. Közösség és személyiség viszonya 48
1.5.5. A közösségfejlesztés egyéb területei 49
1.5.6. Az iskola együttműködése a szülők közösségével 49
1.6. Az intézmény nevelőtestületének nézetei az átlagtól eltérő tanulókról, a velük való törődésről – az iskolai gyakorlat sajátosságai 50
1.6.1. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása iskolánkban 50
1.6.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység 60
1.6.3. A tehetség, a kiemelkedő képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek 60
1.6.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 61
1.6.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program 62
1.6.5.1. Általános iskola 62
1.6.5.2. Gimnázium 64
1.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek 65
1.6.7. Az egységes alapokra épülő differenciális 66
1.6.8. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei 67

1.6.9. A nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés és oktatás elvei 67
1.7. A szülő, a tanuló, az iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei 68
1.7.1. A szülők részvétele az intézmény pedagógiai programjának megvalósításában 68
1.7.2. A kollégium részvétele, az együttműködés formái 69
1.7.3. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének elvei 70
2. Egészségnevelési Program 72
2.1. Az egészségnevelési program hosszú távú céljai 72
2.1.1. Az egészségnevelés színterei, programjai 73
2.2. Az egészségnevelés rövidtávú céljai, feladatai 77
2.2.1. Az egészségnevelés általános céljai 77
2.2.2 Az egészségnevelés feladatai 77
2.2.3. Iskola egészségügyi tevékenységek, szűrések 78
2.2.4. Az egészségnevelés kötelező témakörei minden évfolyamon, minden tanévben 78
2.2.5. Az egészségnevelés egyéb, kötelező témakörei évfolyamonként minden tanévben 78
2.2.6 A program megvalósítása során alkalmazható módszerek 79
2.2.7 Komplex intézményi mozgásprogram 80
2.3 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok 81
2.3.1. Alsó tagozat: 81
2.3.2. 5-6. évfolyam: 81
2.3.3. 7-8. évfolyam: 82
2.3.4. 9-10. évfolyam: 82
2.3.5. 11-12. évfolyam: 83
2.4. Az egészségmegőrző program értékelése 83
2.5. Az iskola drogstratégiája 83
2.5.1. Iskolai drogstratégia kialakítása és a segítő intézmények szerepe 83
2.5.1.1. A drogügyi koordinátor felkészülése 83
2.5.1.2. „Szövetség" az iskolavezetéssel 83
2.5.1.3. Segítő kapcsolatok partneri csatornáinak feltérképezése 84
2.5.2. A segítő kapcsolatok színterei és kapcsolódási pontok 84
2.5.2.1. Szülők (család) 84
2.5.2.2. Szülői szervezet 84
2.5.2.3. Háziorvos 85
2.5.2.4. Iskolaorvos 85
2.5.2.5. Iskolavédőnő 85
2.5.2.6. Helyi, illetve regionális iskolák drog koordinátorai 85
2.5.2.7. Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók 85
2.5.2.8. Rendészeti szervek 85
2.5.2.9. Más történelmi egyházak, alapítványok, karitatív szervezetek, civil szervezetek 86
2.5.3 Állapotfelmérés szakaszai, területei 86
2.5.3.1 A „diagnózis" színterei 86
2.5.4. Konkrét feladataink 87
2.5.5. Értékelés, újabb célkitűzés 88
2.5.5.1. Értékelés 88
2.5.5.2. Újabb célkitűzés 88
2.5.6. A végrehajtás színterei, módszerei 88
2.6. Sikerkritériumok 88
3. Környezeti Nevelési Program 89
3.1. Jövőkép - alapelvek és célok 89
3.1.1. Alapelvek 89
3.1.2. Általános célok 89
3.1.3. Konkrét célok, feladatok 89
3.2. Tanulásszervezési és tartalmi keretek 90
3.2.1. Tanórai keretek, hagyományos tanórai foglalkozások 90
3.2.1.1. Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés 90
3.2.1.2. Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei: 90
3.2.2. A nem hagyományos tanórai keretben szervezett tanítás 95
3.2.3. Tanórán kívüli programok, tevékenységek 96
3.2.3.1. Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink 96
3.2.3.2. Tervezett környezeti nevelési tevékenység: 97
II. HELYI TANTERV 98
1. A helyi tantervek 98

2. Az iskolai nevelő-oktató munkához rendelkezésre álló órakeretek ... 98
3. Programokhoz tartozó tantárgyak és óratervek ... 98
4. Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei ... 115
5. A tanulói jogviszony: keletkezése és megszűnése, a magasabb évfolyamra lépés feltételei ... 116
5.1. A tanulói jogviszony létesítésének feltételei ... 116
5.1.1. Általános iskola ... 116
5.1.2. Gimnázium ... 117
5.2. A tanulói jogviszony megszűnése ... 120
5.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei ... 120
6. Az érettségi vizsgára való felkészítés ... 121
7. A középszintű érettségi vizsga témakörei ... 123
8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek ... 126
9. A tanulók értékelése, feladatainak és beszámoltatásának meghatározása ... 128
9.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái ... 128
9.1.1. Általános iskola ... 129
9.1.2. Gimnázium ... 130
9.1.3 Az érdemjegyek súlyozása valamennyi osztályban ... 131
9.2. A tanulók teljesítményének értékelése ... 131
9.2.1. Általános iskola ... 131
9.2.2. Gimnázium ... 132
9.3. A sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók beszámoltatásának szabályai ... 134
9.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai ... 135
9.5. A tanulók jutalmazásának formái és rendje ... 135
9.6. Fegyelmező intézkedések formái és rendje ... 136
9.7. A tanulóra vonatkozó fegyelmi eljárás és anyagi kártérítési felelősség ... 138
9.8. A tanuló magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei és formái ... 139
III. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK ... 142
IV. 1. számú melléklet ... 143
V. 2. számú melléklet ... 170
VI. A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása ... 191
VII. Legitimációs nyilatkozatok ... 192

A PEDAGÓGIAI PROGRAM SZABÁLYOZÁSI KERETE:

Jogszabályi háttér:

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről.

A NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet.

A kormány 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.

A 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga szabályzatának kiadásáról.

2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról.

Egyházi törvénykönyv (Codex Iuris Canonici).

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

Iskolai dokumentumok:

Alapító Okirat

Szervezeti és Működési Szabályzat

Házirend

"Megértés, jó szándék, emberség
minden nyelvi akadálytól független.
Ez a legbiztosabb híd nemzet meg
nemzet, ember meg ember között."
/Péchy Blanka/

BEVEZETŐ

1. Intézményi adatok

Az intézmény hivatalos elnevezése:

Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium

Az intézmény címe: 5000 Szolnok, Dr. Heves Kornél sétány 2.

Az intézmény telephelyének címe: 5000 Szolnok, Dr. Heves Kornél sétány 3.

OM szám: 201326

Alapítója: Váci Egyházmegye Ordináriusa

Fenntartója: Szent Mihály Intézményfenntartó

Az intézmény telefonszáma: 56/513-821 **telefax száma:** 56/513-822

E-mail címe: titkarsag@tiszaparti.edu.hu

Az intézmény emblémája:

Az intézmény védőszentje: Szent József

Az intézmény körbélyegzőjének lenyomata:

2. Az iskola bemutatása

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium a 2009-ben alapított Szent József Római Katolikus Általános Iskola tevékenységi körének bővítésével alakult. Az 50 éves múltra visszatekintő Tiszaparti Gimnázium programjait tovább folytatva és a Katolikus Általános Iskola szellemiségét összekapcsolva kezdte meg működését az új iskola. Iskolánkban 1-12. évfolyamon folyik oktatás.

A nevelő-oktató munka feltételrendszere

A Tiszaparti – nevéhez híven – városunk egyik legszebb részén, festői környezetben, a Tiszaparti sétányon található.

Humán erőforrás

A tizenkét évfolyam 28 osztályában a vezetőkön kívül rendelkezésre áll annyi pedagógus, amennyi hetente el tudja látni a helyi tanterv által meghatározott órákat. Óraadókat csak indokolt esetben foglalkoztatunk.

Valamennyi tanár rendelkezik a szaktárgya tanításához előírt végzettséggel. A tanárok közül sokan rendelkeznek speciális képzettséggel, melyek a következők: hitoktató, fejlesztő pedagógus, közoktatás-vezető, karvezető, mentálhigiénés végzettség, második, illetve harmadik szak, szakvizsga szaktárgyi területen, minőségfejlesztés, mérés-értékelés, drog-prevenció, kétszintű érettségihez kapcsolódó képzettségek. Tantestületünk tagjai közül többen szerepelnek a szakértői, szaktanácsadói, vizsgáztatói jegyzékben, mint közoktatási szakértő, szaktárgyi szakértő, érettségi elnök, szaktárgyi vizsgáztató, nyelvvizsgán vizsgáztató, ECDL vizsgáztató, kamarai szakmai vizsgáztató, valamint vezetőtanár.

Az intézmény zavartalan működését adminisztratív és technikai személyzetünk hozzáértő és szakszerű tevékenységükkel segítik.

Iskolánk lelki vezetője a Belvárosi Főplébánia mindenkori plébánosa.

Tárgyi feltételek

Iskolánk tanulói két épületszárnyban tanulhatnak: az „A" épület a főépület, ahol a felső tagozatosok és a gimnáziumi tanulók osztálytermei találhatók, míg a „B" épületben az alsó tagozat nyolc osztálya tanul.

Az intézménybe belépőt esztétikus környezet fogadja. Az intézmény felszereltsége megfelel a képzési irányoknak, az előírásoknak és a közvetlen partnerek elvárásainak, illetve a korszerű követelményeknek.

„A" épület:

Természet- és társadalomtudományi előadók előkészítő szertárakkal, informatikai szaktantermek, énekkari próbaterem, 23.000 kötetes iskolai könyv- és médiatár, tornaterem,

kondicionáló terem, megfelelő kiszolgáló helyiségekkel, parkosított udvarok, illetve 2 sportudvar áll a diákok és a tanárok rendelkezésére.

Kiscsoportos foglalkozásra alkalmas termek mellett 2 tanterem alkalmas kb. 50 fős hallgatóság befogadására is.

Az intézmény aulája rangos hangversenyek, kiállítások és egyéb – a nevelő-oktató munkát segítő – a kulturált szórakozást is szolgáló rendezvények színhelye. A szülők számára – e célra kialakított - szülői fogadó áll rendelkezésre. A diákönkormányzati és egyéb kiscsoportos megbeszélések a kerekasztalos tárgyalóban zajlanak. Az iskola büfével, főzőkonyhával és önkiszolgáló étteremmel rendelkezik.

„B" épület:
Informatikai szaktanterem, CSÉN termek, fejlesztő- és kézműves, illetve egyéb kiscsoportos termek, korszerű sportudvar és játszótér, továbbá önkiszolgáló étterem és melegítő konyha állnak a diákok és tanítók rendelkezésére.

A szakmai munka jellemzői
A tanulók erkölcsi nevelésének középpontjában a katolikus keresztény értékrend áll. Munkánk során arra törekszünk, hogy a tanulók személyiségfejlesztését szolgáló, emberi esélyegyenlőségen alapuló képzési rendszert dolgozzunk ki, és folyamatosan fejlesszük azt. Munkánkban a tanulók egyéni képességeit, adottságait figyelembe véve kezeljük egységben a nevelést és az oktatást. Ebben a tevékenységünkben egyaránt helyet kap a tehetséggondozás és a felzárkóztatás is.

Értékközvetítő pedagógiai munkánk a tanulás, a tudás, valamint az ehhez párosuló egyetemes emberi, nemzeti értékek közvetítésére épül. Tanítványainkat önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveljük. Az elméletei ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is lehetővé tesszük. Legfőbb célkitűzésünk keresztény szellemben a tudás megalapozása, a képességek egyéni kibontakoztatása és fejlesztése, majd a gimnáziumban a diákok felkészítése felsőfokú oktatási intézményekben való továbbtanulásra, valamint az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása. Törekszünk a tanulók teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájuk kibontakoztatására, a tanuláshoz megfelelő, hatékony és nyugodt tanulási teret és feltételeket alakítunk ki. Pedagógiai munkánk során építünk a tanulók más forrásból szerzett tudására is. Az általunk alkalmazott munkaformák, módszerek és taneszközök elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését. Munkánkban új módszereket, tudományos eredményeket alkalmazunk, részt veszünk intézményi innovációban, pályázatokban.

Az iskolában folyóoktató-nevelő munka tudatos, logikus egységekre bontott tervezésen alapul, mely komplex módon veszi figyelembe a tanítás tartalmát, a tantervi előírásokat, a tanulók egyéni sajátosságait és az oktatási környezet lehetőségeit.

Rendszeresen tájékozódunk a szaktárgyainkra vonatkozó legújabb eredményekről, digitális tananyagokról, azoknak a tanulás-tanítás folyamatában való felhasználhatóságáról. Ennek érdekében továbbképzéseken, online megvalósuló szakmai együttműködésekben veszünk részt.

Szakmai munkánk eredményessége érdekében ötéves terv alapján, az éves operatív tervek mentén következetesen végezzük az intézményi átfogó önértékelést, amelynek célja, hogy a pedagógusra, vezetőre, valamint intézményre vonatkozó intézményi elvárások teljesülésének rendszeres ellenőrzése után meghatározzunk újabb célokat, fejleszthető területeket, így folyamatos fejlődést biztosítva az intézmény számára minden területen.

3. Intézményi jövőkép

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium célja, hogy keresztény szellemiségével hozzájáruljon Szolnok iskolaváros jellegének erősítéséhez, valamint tanulói körében a lokálpatriotizmus elmélyítéséhez.

Sokoldalú képzési formáival – 8 osztályos általános iskola, 4 és 8 évfolyamos gimnázium, mely egyedülálló a városban - széles választási lehetőséget biztosítson a város és térség lakóinak a 6-18 éves korosztály iskolaválasztásához 1-12. évfolyamig az érettségivel bezárólag.

A városból jelentkező tanulók mellett az iskola fogadja a megyéből és az egyházmegyéből érkező jó képességű diákokat is.

Célunk az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra és a munka világára való felkészítés.

A nevelő munka során kiemelt hangsúlyt kap a művészetek iránti fogékonyság fejlesztése, az egészséges életmód iránti belső igény felkeltése, valamint az esélyegyenlőség biztosítása.

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. Intézményi célok, feladatok, együttműködések

1.1. Az intézmény nevelőtestületének küldetésnyilatkozata

1.1.1. A katolikus intézmény küldetése

1.1.1.1. A katolikus intézmény küldetése a társadalom felé

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az emberi teljesség kifejlesztésén munkálkodjék. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s eközben betöltve saját küldetését.

Napjainkban hiányzik a stabil értékrend, ezért az egyházi intézmény az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán egyre több embert segíthet az igazi értékek megtalálásában. A katolikus iskola nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják a katolikus iskola szellemiségét. Más felekezetekből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat. Iskolánkban a római katolikus hitoktatás mellett görögkatolikus, református, evangélikus és hitoktatásra is lehetőség van keresztlevél bemutatása mellett. Azon tanulóknak, akik nincsenek megkeresztelve, a római katolikus hitoktatáson való részvétel kötelező.

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium olyan nevelési - oktatási intézmény, ahol humánus iskolai környezetben és pedagógiai légkörben teljesítményelvű, ugyanakkor diákközpontú, keresztény szellemiségű nevelés, oktatás folyik.

Az iskola szakmai kiválóságra, komplex személyiségfejlesztésre és az esélyegyenlőség biztosítására törekszik ahhoz, hogy minden diák képességei szerint a legjobb eredményt tudja felmutatni.

1.1.1.2. A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás hit elveinek. A pedagógusok példát adnak helyes életfelfogásukkal és becsületes életükkel.

A katolikus iskola pedagógusfüggő, tehát csak akkor érheti el célját, ha a pedagógusokat és technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat. Nevelőtestületünk önálló gondolkodású, önálló véleményalkotásra képes, együttműködő, kreatív személyiségek nevelését állítja középpontba, akik azonosulnak az iskola által közvetített egyetemes erkölcsi értékekkel.

Megújulásra, önművelésre képes tanulók nevelésére törekszünk, akik képesek lesznek az élethosszig tartó tanulásra és az alkalmazkodásra a folyton változó világ körülményeihez. Fontos feladatunk tehát a tudás értékének helyreállítása és megbecsültetése.

Alapelveink közé tartozik az iskolai és nemzeti hagyományaink, egyházi értékeink megóvása, ápolása és továbbvitele.

Céljainkat közvetlen partnereinkkel együttműködve kívánjuk megvalósítani.

1.1.1.3. A katolikus intézmény elvárásai a tanulók számára

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre segíteni azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja *saját képére és hasonlatosságára*, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósításában segíteni.

1.2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.2.1. Pedagógiai alapelvek

A katolikus-keresztény nevelés eszménye maga Krisztus.

„Az egyháznak is feladata a nevelés,.... mert el kell ismertetnie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek."

A katolikus iskola feladata a hitre való nevelés.
A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a középszerűségen, ne fáradjanak bele a folyamatos önképzésbe.

Katolikus intézményünk egész pedagógiai működésében különösen nagy hangsúlyt fektet az alábbi alapelvekre:

- Intézményünkben a pedagógus személyisége és magatartása példa a diák számára, ezért nagy az itt tanító pedagógusok szakmai és morális felelőssége.
- A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásrendszereknek. Ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet szentelünk, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.
- A dicséret nagy nevelő erő. Pozitív visszajelzésekre épülő bizalommal teli, elfogadólégkört alakítunk ki.
- A tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeinek felismerésében és a problémák megoldásában segítséget nyújtunk.
- Nagy jelentősége van a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek tartjuk az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét" az érvényesülésnél.
- Döntő számunkra a követelmények betartása, mely a belső igényen, a belátáson alapul, valamint a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt érvényes.
- Intézményünk valamennyi pedagógusa jól ismeri a szaktárgya tantervi követelményeit és módszertanát, és képes az adott tanulócsoportra alkalmazni.

- Pedagógusaink kommunikációja érthető és pedagógiai céljainknak megfelelő.
- Saját pedagógiai gyakorlatunkat és kommunikációnkat folyamatosan elemezzük és fejlesztjük.
- A digitális, online eszközök használata összhangban van a pedagógiai célokkal. Az IKT eszközök használatával elősegítjük a tanulói kompetenciák fejlesztését, erősítjük a tanórai aktivitást és az ismeretszerzésben való jártasság kialakítását. Kialakítjuk az online információk kezelésének kritikus, etikus módját.

A NAT ajánlása alapján az alábbi fejlesztési területek, nevelési célok határozzák meg az intézményünkben folyó napi pedagógiai munkát.

Erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.
Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Ismerjék meg szűkebb környezetük, Szolnok és vonzáskörzete településein élő nemzetiségek – elsősorban a lengyel és cigány kisebbségek – kultúráját. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítés az állam kiemelt felelőssége.

Ennek jegyében a Kormány életre hívta a Lázár Ervin Programot, amely szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi-, tánc-, és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Intézményünk a 2019-2020. tanévtől részt vesz Lázár Ervin Programban.

Iskolánk a 2024-2025. tanévtől részt vesz a szintén Magyarország Kormánya támogatásával életre hívott Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programban, amelynek célja, hogy a 7–11. évfolyamos diákok iskolai szervezésben eljussanak nemzeti és történelmi emlékhelyekre, így személyes élményeken keresztül ismerjék meg a magyar nemzet történelmét és értékeit. A program keretében a tanulók korszerű eszközökkel, szakszerű vezetéssel találkozhatnak a múlt nagy alakjaival és eseményeivel, erősítve a nemzeti összetartozás érzését és a közösségért való tenni akarás képességét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Célunk, megteremteni annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítani a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítására neveljük a diákokat, ezt a munkát hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiesség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is.

Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elősegítjük a tanuló kedvező szellemi fejlődést, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzásegítjük, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Célunk, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak. A tanítás-tanulás egész folyamatában támogatjuk őket, hogy tudatosuljon bennük az, hogy a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének kialakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. Ezért kitüntetett feladatunk a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

A családi életre nevelés célja, hogy a tanuló megismerje és elsajátítsa az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben, megismerje az alapvető illemszabályokat, a családi ünnepeket és az ezekhez kötődő szokásokat, megtanulja a családi szerepekhez (anya, apa, gyermek) kapcsolódó feladatokat, és törekedjen arra, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze.

A családi életre nevelés iskolánkban az 1-8. évfolyamon az etika órákhoz kapcsolódva, azok anyagába építve jelenik meg a mindennapokban. Az alsós gyermek élete a családhoz kötődik, annak ellenére, hogy napirendjének egyharmad részét az iskolában tölti, egyharmadát átalussza, és a fennmaradó egyharmadban lehet szüleivel. Ez az együtt töltött idő értelmi fejlődésének meghatározó része. Az alapvető viselkedési normákat otthonról hozza, illetve a bölcsődéből és az óvodából.

1-2. évfolyamon a családi életre nevelő órák feladata az önismeret, és a szűkebb (család) és tágabb (iskola) környezetében elfoglalt hely megismerése, értelmezése, ezek mellett a közösséggé formálódás elősegítése, a diákokban a segítő attitűd, mint alapértelmezett emberi

hozzáállás kialakítása, az értékrend formálása, az érzelmek felismerésének és kifejezésének gyakorlása. Fontos része a foglalkozásoknak a családon belüli szerepek és a munkamegosztás jelentőségének kiemelése, és a szeretet kifejezésmódjainak megismerése és gyakorlása.

3-4. évfolyamon mindannak az elmélyítése történik, melynek alapozása az előző két évfolyamban megtörtént, a visszatérő tananyag az egyes témákon belül mindig bővül újabb ismeretekkel, hiszen a diákok ebben az életkorban már magabiztosabbak mind az iskolai életben, mind a családban és a kapcsolataikban.
5-6. évfolyamon a korábban érő tanulók, főként lányok esetében megkezdődik a kiskamaszkor a vele járó összes szépséggel és nehézséggel, ezért a serdülőkor főként testi jellemzőivel/gondjainak megjelenésével szükség esetén foglalkozni kell az 5. évfolyamtól kezdődően a családi életre nevelés keretében. Ebben az életszakaszban lehet a szexuális kultúra kérdéseivel is foglalkozni. (Kiskamasz program)

Amennyiben a személyi feltételek engedik, úgy biztosítjuk a felsőbb évfolyamok számára is a programban való részvételt.

A testi és a lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Pedagógusaink ösztönzik a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Célunk, hogy a tanulók képesek legyenek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladatunk, hogy a családdal együttműködve készítsük fel a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Pedagógusaink motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és - megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást ösztönözzük. Célunk a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célunk, hogy a felnövekvő nemzedék ismerje és becsülje az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Tanulják meg, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Azt szeretnénk elérni, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Felkészítjük diákjainkat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Arra törekszünk, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.

Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.

A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelen kutatásainak aspektusai és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

Pályaorientáció

A tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest szeretnénk átfogó képet nyújtani a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Mindezért fejlesztjük bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Célunk, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Mérlegelni tudják döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatait. Világosan lássák rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erősforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében biztosítjuk a pénzügyi rendszer alapismeretire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

Médiatudatosságra nevelés

Célunk, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés, az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és a tevékenység-központúság révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulókat megismertetjük a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóság és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása iskolánk alapvető feladata. A pedagógusok célja, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítanunk, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változások sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás

eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Iskolánkat meghatározó hagyományos elvek

A különböző közösségekhez tartozás elve

Az intézmény nevelő munkája során a kialakult közösségek – osztályközösség, érdeklődési körök, stb. – életének, céljainak, érdekeinek figyelembe vételére törekszik. Mindezek alapján az iskolaközösséghez való kötődés kialakítása a nevelő-oktatómunka sikerkritériuma. Az iskolában működő mikro- és makro-közösségek tervszerű pedagógiai irányítás mellett a tanulói önállóság, öntevékenység, önkormányzó képesség kibontakozásának színterei.

Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve

Az iskola a tanulók fejlődését, teljesítményét az egyéni adottságok, képességek figyelembevételével segíti és befolyásolja.

Az iskola olyan, a tanulók fejlődés-lélektani sajátosságainak megfelelő tevékenységi formákat alkalmaz, amelyek lehetőséget biztosítanak a vélemények ütköztetésére, az autonómiatörekvések tényleges kipróbálására, az emberi kapcsolatok sokoldalú megélésére, mindezt összhangban a tanulással, a továbbtanulással.

Az egyenrangúság elve

A Tiszapartiban a pedagógus és a diák – mester és tanítvány - egyenrangú félként, együttműködve vesz részt az oktatás-nevelés folyamatában jogainak és kötelességeinek érvényesítése mellett.

A bizalom elve

Az iskolai életet a személyesség, az együttműködési készség, a tanulók személyiségének tisztelete és megértése hatja át. A bizalom az alapja a tanár – diák és a kortárs kapcsolatoknak.

A következetesség elve

Minden szülő és diák számára világosak, a helyi tanterv által pontosan megfogalmazottak az iskolai követelmények, elvárások. A nevelőtestület a tananyag és értékek közvetítésében, valamint a követelmények érvényesítésében igényes és következetes.

A pedagógus vezető szerepének elve

Az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységeik megszervezésében, személyiségfejlődésük támogatásában.

A nyitottság elve

Az intézmény nyitott az iskolahasználók, a közvetlen és a közvetett partnerek, a szomszédos országok határ menti magyar településein élő tanulók és tanárok, valamint az európai és más országok irányában.

Tevékenységünkben fontos szerepet kap a tanulók számára közvetített tananyagtartalmak és egyéb nevelési tényezők által a nemzeti és európai identitástudat kialakítása, az eltérő kultúrák

megismertetése, a másság tiszteletben tartása, valamint az európai polgári szerepre való felkészülés.

Az egészséges életmódra nevelés elve

Az intézményben kiemelt szerepet kap a szaktárgyi, valamint az osztályfőnöki órákon túl az egészséges életvitel – életkornak megfelelő - bemutatása, a veszélyforrások megismertetése, a preventív tevékenység.

Nyilatkozat az intézmény felelősségéről

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium felelősséget vállal az intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulók hitéletre neveléséért, értelmi, érzelmi, erkölcsi és testi fejlődésének segítéséért, a tanulóközösségek kialakulásáért, fejlődéséért, továbbtanulásra való felkészítéséért.

Az intézmény e felelősségének érvényesítése érdekében személyiségfejlesztő nevelő munkájában együttműködik az egyházzal, a szülőkkel, valamint további külső partnerekkel és szervezetekkel.

A tantestület a család fontosságának tudatosítását, a keresztény családi életre való felkészítést a *nevelőmunka szerves részének* tekinti.

Az oktatás nyelve

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnáziumban az oktatás magyar nyelven folyik. Az etnikai kisebbséghez tartozó tanuló(k) – elfogadván az oktatás nyelvét – magyar nyelven részesül(nek) az iskolai oktatás-nevelésben.

1.2.2. Pedagógiai célok és feladatok korosztályra meghatározva

1.2.2.1. Az intézményi nevelő-oktató munka célja

Pedagógiai munkánk célja, hogy a gyermekeket, diákokat segítsük abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

- A nevelő-oktató munkánk során az iskola a gyerekek, a szülők, a partnerek és a környezet elégedettségére törekszünk, ezen belül a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozzuk.
- A gyermekek, diákok morális és esztétikai szemléletét kívánjuk alakítani, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejleszteni.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítünk, iskolánk alapvető képességeket és alapkészségeket fejleszt.
- A kudarc- és sikertűrés készségeit törekszünk fejleszteni. A tanulók hibáit a tanulási folyamat részeként kezeljük, egyéni megértést elősegítő módon reagálunk rájuk.
- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit igyekszünk kimunkálni.

- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlesztjük a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözzük tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonyát, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítjuk.
- Magyarságunk gyökereit megismertetjük iskolánk tanulóival.
- Igyekszünk kialakítani diákjainkban a kulturált szórakozás igényét.

1.2.2.2. Az intézményben folyó oktatás célja

Az iskola általános céljai

- A katolikus hit megalapozása és elmélyítése.
- Művelt, hitükben elkötelezett fiatalok nevelése.
- Korszerű általános műveltség biztosítása, alapkészségek fejlesztése, továbbtanulásra felkészítés.
- Kulturált, fegyelmezett magatartás kialakítása.
- A család, a felnőttek tiszteletére nevelés.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása.
- Szeretetteljes emberi kapcsolatok, légkör kialakítása.
- A szülőföld és Magyarország megismerésére, szeretetére, megóvására nevelés.

A gimnázium további céljai

- A középszintű és emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés.
- A felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.
- A tanuló képességeinek, érdeklődési körének megfelelő pályaválasztásra való felkészítés.

Az iskola általános bemeneti céljai

Az iskolánk a konzervatív keresztény értékeket valló, vagy azok iránt nyitott, azokat elfogadó családok gyermekeit várja, azokat, akik elfogadják a tízparancsolat alapjain nyugvó erkölcsi rendet, és fontos számukra a hit, a család, a hazaszeretet.
Nem áll módunkban felvenni szakértői vélemény alapján kis létszámú osztályba javasolt gyermekeket.

A négy évfolyamos gimnázium további bemeneti céljai

Az intézmény a keresztény hitre nyitott jó képességű, valamint az általános iskolai követelményeket jó színvonalon teljesítő tanulókat fogad, akik a központi írásbeli felvételi vizsgán és az ének-zene/dráma meghallgatáson jól megfelelnek.

Az általános iskola kimeneti céljai

A tanuló rendelkezzék a katolikus hit alapjainak ismeretével. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. A megszerzett ismeretek alapján segíteni kell, hogy a tanulók tudatos szemléletévé és a gyakorlatban előhívható magatartási mintájává váljon a környezet és a természet védelme, az egyéni életük biztonságát is szem előtt tartva. A legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, s a hozzájuk vezető utak megmutatása mellett, be kell mutatni

az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket. Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret hozzájárul, hogy a tanulók érdeklődésüknek megfelelő területen ismerkedjenek adott pályákkal. A pályaorientáció tanórai és tanórán kívüli tevékenységek összehangolásával, tudatos szervezésével valósulhat meg eredményesen. Végső cél a sikeres középiskolai tanulmányokra való felkészítés.

A gimnázium kimeneti céljai

A tanulók a tanulmányi időszak végén sikeres érettségi vizsgát tegyenek. A képzési irányok, valamint az oktatás pedagógiai színvonala és feltételrendszere lehetővé teszi, hogy a végzős diákok emelt szintű érettségi vizsgát tegyenek.

A felsőfokú intézményekben történő továbbtanulás, valamint a minél magasabb felvételi arány megtartása hosszú távon is kimeneti célkitűzése az intézménynek.

Az iskola akkor tekinti sikeresnek nevelő-oktató munkáját, ha az érettségizett diákok:

- ismerik és elfogadják a keresztény értékrendet és hitigazságokat,
- megállják helyüket a választott felsőoktatási intézményben,
- képessé válnak a magasabb műveltség megszerzésére és – kellő motivációval – az egész életen át tartó tanulásra,
- képessé válnak a változó világ jelenségeinek, folyamatainak felismerésére, a változásokkal való lépéstartásra,
- a morális értékválasztásban képessé válnak az egyetemes emberi értékeket alapul véve saját személyiségük tudatos alakítására,
- cselekvő hazaszeretettel, felelősen végzett munkával, egészséges lokálpatriotizmussal járulnak hozzá szűkebb környezetük, szűkebb pátriájuk - és ezáltal Magyarország - felemelkedéséhez és az európai integrációhoz.

A nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés általános céljai

A képzés keretében egyedülálló lehetőség nyílik a különböző műveltségi területek összekapcsolására, az ismeretek ily módon mélyebb és hatékonyabb átadására. A nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés célja a sokoldalúan képzett, sokféle ismeret iránt nyitott és művelt fiatalok formálása, akik kellő önismerettel rendelkeznek, tájékozottak hazájuk és a világ történelmében és aktuális történéseiben. Iskolánk egyházi jellegéből adódóan mindezeket szilárd erkölcsi alapokon nyugvó értékrend, a keresztény erkölcsi normák közvetítése mentén kívánjuk megvalósítani. A képzésben kiemelt szerepet kap a tanulók személyiségének, képességeinek sokoldalú ki-bontakoztatása, saját életük teljesebbé tétele érdekében. A nyelvismeret egyre növekvő fontosságát figyelembe véve célunk, hogy a mindennapi kommunikáció szintjén ismerjenek és tudjanak használni két idegen nyelvet.
A nyolc évfolyamos gimnázium nevelési-oktatási programja elsősorban a tehetséggondozást szolgálja. Az ötödik-hatodik évfolyamon a tanulók alapfokú tanulmányainak megerősítésére, az önálló tanulási stratégiák elsajátíttatására törekszünk valamennyi tantárgy keretében. Ebben a szakaszban kell képessé tenni őket a hetedik évfolyamon belépő új ismeretkörök, tantárgyak tanulására. Általános célként fogalmazzuk meg az olvasás megszerettetését, az önművelés igényének kialakítását, a kreativitás és a kommunikációs készség fejlesztését, az absztrakt gondolkodás kialakítását. Valamennyi tantárgy keretében törekedni kell az absztrakt logikai

gondolkodásra, az elvont fogalmakkal, feltevésekkel, lehetséges ítéletekkel végzett műveletekre, megoldási hipotézisek kezelésére, az egyéni adottságokra és képességekre épülő érdeklődési körök kialakítására, az általános műveltség leglényegesebb elemeinek elsajátítására. A tizenegyedik-tizenkettedik évfolyam programját az érettségi vizsga követelményei, a felsőfokú iskolai továbbtanulásra felkészülés, a továbbtanulási szándéknak megfelelő egyéni érdeklődés kielégítése határozza meg.

A 2020/2021. tanévtől - felmenő rendszerben - emelt szintű nyelvi képzés bevezetésével tervezzük a fenti célokat megerősíteni. Az idegennyelv-tudás alapvető fontosságú a továbbtanulás, az ismeretszerzés, a kommunikáció, a gondolkodás, a személyes és társas kompetenciák és a kulturális tudatosság szempontjából egyaránt. Ehhez biztosítja a feltételeket az emelt szintű nyelvi képzés 5-12. évfolyamig heti két többletórában valamennyi évfolyamon. 5. osztályban választható nyelv az angol vagy a német, 9. évfolyamtól 2. idegen nyelvként a német, az angol, a francia vagy a latin nyelv. A nyelvoktatás valamennyi évfolyamon csoportbontásban történik. A csoportok minimum létszáma 6 fő.
Az emelt óraszámú nyelvoktatás lehetőséget nyújt egy olyan átfogó nyelvi képzésre és ezzel egy olyan használható nyelvtudás elsajátítására, mellyel a tanuló B2, illetve C1 szintű nyelvvizsgát, illetve előrehozott érettségit is tud tenni a 12. osztály befejezése előtt akár két idegen nyelvből is. Ezek az eredmények támogatást nyújtanak a továbbtanuláshoz többletpontok tekintetében, illetve a munka világába való sikeres beilleszkedéshez.

1.2.2.3. Az intézményben folyó oktatás-nevelés feladatai

A középiskolába járó korosztály fejlődés-lélektani sajátosságainak figyelembevételével megfelelő tevékenységi rendszer működtetése a feladatunk az alábbiak középpontba állításával:

- A morális értékismeret, értékválasztás és normakövetés megalapozása a tanórai, a tanórán és iskolán kívüli tevékenységek, nevelő hatások integrálásával, az alábbi területek hangsúlyozásával:
    - az ember és világ teremtett voltának felismerése
    - a kulturált viselkedés, a közösségi, társadalmi együttélés szabályainak, erkölcsi normáinak elfogadása és követése
    - erkölcsi felelősség önmagunkért, társas környezetünkért, a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetért
    - a másik ember megbecsülése, a másság elfogadása
    - cselekvő hazaszeretet, egészséges lokálpatriotizmus kialakítása
    - a nemzeti és európai identitástudat megszilárdítása
    - nyitottság más népek, kultúrák iránt
- A tanulási igények és képességek együttes fejlesztésével felkészítés:
    - az élethosszig tartó tanulásra
    - a változó, bővülő tudástartalmak, értékek befogadására
    - az eltérő adottságú és motivációjú tanulók tanulási szokásainak, tanulási technikájának, a tantárgy-specifikus tanulási módszerek alkalmazásképes ismeretének kialakítására

- felzárkóztató és tehetséggondozó programok révén az egyéni képességek maximumán történő teljesítményekre - az órakeretek függvényében
- összefüggésekben, rendszerben való gondolkodásra, önálló információszerzésre, az információs források és az információk közötti eligazodásra, az információk szűrésére, feldolgozására, felelős véleményalkotásra
- az egyes tantárgyak, műveltségi területek metszéspontjában lévő műveltségtartalmak felismerésére, alkalmazására

- A tanulók intellektuális, érzelmi és testi érése egyensúlyának biztosítása, az egészséges életmód értékeinek cselekvő befogadása.

1.2.2.4. Az intézmény feladata

- A tanulók személyiségének formálása.
- Mutasson fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példát.
- Felelős keresztény életre ösztönzés.
- Olyan iskolai légkör kialakítása, amely segíti a növendékeket abban, hogy mind érettebben éljék a hitüket.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú döntési helyzeteket.
- Alapkészségek, képességek megalapozása, megszilárdítása, fejlesztése.
- Felkészítés a pályaválasztásra.
- Hatékony tanulási stratégiák megtanítása.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakoztatását.
- Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Törekedjen a hátrányok csökkentésére.
- Udvariasságra, figyelmességre, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartására szoktatás.
- Fegyelem és önfegyelem képességének fejlesztése.
- Együttműködési képesség, és az empátia képességének fejlesztése, közösségépítés, a másság elfogadása és elfogadtatása.
- Szellemi, anyagi javak megbecsülésére szoktatás.
- A környezet rendjének megóvására törekvés.
- Szép, kulturált beszédre ösztönzés.

A gimnázium feladata az általános iskolai feladatokon túl

- Négy és nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés keretében az érettségi vizsgára és a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.

- A tankötelezettség teljesítését szolgáló, az általános műveltséget megalapozó tananyagtartalmakat közvetítő és szervezett keretek között folyó oktatás-nevelés.
- A 11-12. évfolyamon a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára való felkészülés dominál. Ezt a célt szolgálja a szabadon tervezhető időkeretek rugalmas kezelése az óratervben,
- a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés során a tehetség minél korábban való felismerése és kibontakoztatása.

Képzési irányok 9. évfolyamtól

Gimnázium

Társadalomtudományi képzés

Általános gimnáziumi képzés

Emelt óraszámú angol nyelvi képzés

Dráma és színjátszás művészeti képzés (utoljára indult: 2025/2026. tanévben)

Komplex művészeti képzés (DR-É-VI) (2026/2027. tanévtől kezdve)

Képzési irányaink közül hagyományos, több éves múltra visszatekintő képzés a társadalomtudományi, az általános gimnáziumi és az angol nyelvi képzés. A társadalomtudományi képzés keretében az irodalom, történelem tantárgyak magasabb óraszámban történő tanításával a pályaválasztás támogatása humán területen. Az általános gimnáziumi képzés lehetőséget nyújt az egyéni képességekhez igazodva a reál vagy humán irányú továbbtanulásra egyaránt. Az angol nyelvi képzés célja a B2/C1 szintű nyelvvizsgára eljuttatni a tanulókat, illetve a nyelvi, kommunikációs és társas kompetenciák fejlesztése. Az elmúlt években az iskolában öntevékeny formában működő színjátszókör mind óraszámban, mind fellépésekben és tanulói létszámban felzárkózott az énekkarhoz, városi szinten hagyományosan részt vesz elindulása óta az Ádámok és Évák ünnepén. A színjátszókör iránti érdeklődés alapozta meg az újabb művészeti képzési forma, a dráma és színjátszás tagozat elindítása melletti döntést. A képzés célja, hogy a tanulók sajátítsák el a színház- és drámatörténeti, a színház- és drámaelméleti ismereteket, fejlődjön bennük a biztos kifejezőkészség bármely egyéni vagy csoportos alkotótevékenység során, továbbá, hogy sajátítsák el a megfelelő értelmezői eszköztárat és annak tudatos és adekvát használatát, képesek legyenek eligazodni a kortárs kultúrában. A 2026/2027. tanévtől tervezzük indítani a komplex művészeti képzést (DR-É-VI) a vizuális kultúra, dráma és ének-zene modulokra építve A művészeti tagozat célja a tehetséges diákok sokoldalú fejlesztése a művészetek területén. ideértve a kreativitás, a kifejezőkészség és a művészeti ismeretek bővítését. A tagozat emellett a művészeti nevelésen kívül a harmonikus társadalmi együttéléshez és a keresztény értékrend hiteles megéléséhez szükséges készségeket, lelki életet és belső világot is fejleszti.

1.2.3. A nevelés-oktatás eszköz- és eljárásrendszere

A nevelés-oktatás eszköz- és eljárásrendszerét, amely alkalmazkodik a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a nevelőtestületi pedagógiai egység, valamint a tanári szabadság együttes elvének szellemében határozta meg és alkalmazza az intézmény tantestülete.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (következetes ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, kirándulás, táborozás).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés, észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, átirányítás más iskolába).
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (elbeszélgetés, felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom).

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium az oktatás-nevelés eszköz- és eljárásrendszerét az alábbi tényezők befolyásolják:

- az iskola hagyományai
- a nevelőtestület szellemisége
- a tanárok és a diákok közötti verbális és nonverbális kommunikáció jellege
- a nevelőtestület tagjainak pedagógiai módszerei/eszközrendszere
- a tanár tudása, tájékozottsága, műveltsége
- a megtanítás és a megkövetelés viszonya, a következetesség elve
- a kortárskapcsolatok közösségformáló ereje
- a nevelőközösség, a diákság, valamint a szülők közössége érdekérvényesítő tevékenységének harmonizálása az iskolai célkitűzések megvalósulása érdekében

Ezeknek a tényezőknek a hatása folyamatosan érvényesül és keretet ad az alkalmazott eszközöknek, eljárásoknak.

1.2.4. A kulcskompetenciák kiemelt fejlesztése a tantárgyi struktúrában (a 2012. NAT alapján)

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az

egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik. A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek hátterében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhetünk, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.
A NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztése intézményi szintű kiemelt feladatunk, melynek megvalósítására különböző pedagógiai módszereket és tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk a tanulócsoportok sajátosságainak figyelembevételével.

Kulcskompetenciák

1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás a hagyományos és az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban is), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és társas életben, a munkában, és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanuló törekszik a mások számára érthető és kifejező beszédre. Figyelemmel tud követni szóbeli történetmondást, magyarázatot. Fel tudja idézni, el tudja mondani mindennapi élményeit, olvasmányainak tartalmát. Részt vesz a beszélgetésben és vitában, meg tud fogalmazni saját véleményt. Egyéni sajátosságainak megfelelően képes szövegek értő olvasására, illetve fokozatosan kialakul a kézírása. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtés és elrendezés szabályainak alapjait. Ismer és alkalmaz néhány alapvető helyesírási szabályt. Képes a korosztályának szóló irodalmi és ismeretterjesztő művek megértésére és értelmezésére.

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

A tanuló képes érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újrafogalmazására, mások véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú

szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában, törekszik a normakövető helyesírásra. Képes művek önálló befogadására és ennek szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

A tanuló gimnáziumi tanulmányainak végére hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Felismeri és tudja értelmezni a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegekben megjelenített üzenetrétegeket. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Képes a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes az anyanyelvhez és az idegen nyelvhez kötődő sajátosságok összevetésére az általános nyelvészeti ismereteinek felhasználásával. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (halott szöveg értése,

beszédkészség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.
A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanulóban felébred a nyelvek és a nyelvtanulás iránti érdeklődés. Felfedezi, hogy más országokban más szokások vannak, más nyelvet beszélnek az emberek, ez a felfedezés nyitottabbá teszi más kultúrák befogadására. Egyszerű idegen nyelvi szóbeli kommunikációval próbálkozik. Idegen nyelvi tevékenységei a korosztályának megfelelő dalokhoz, versekhez, mondókákhoz és jelenetekhez kötődnek.

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

A tanuló felfedezi, megérti és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát. Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

A tanuló egyre inkább képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet, és törekszik a célnyelvi kultúra megismerésére. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni, képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Törekszik arra, hogy egy második (esetlegesen egy harmadik) idegen nyelven is képes legyen az alapszintű kommunikációra, így teljesíti a többnyelvűség igényét. Valós élethelyzetekben is tudja használni a nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzuk.
A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be, különösen fontos az alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján; valamint a matematikai eszköztudás szerepének kiemelése a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanuló képes érzékelni a tárgyak egymáshoz viszonyított helyzetét, méretét, képes a térben és a síkban tájékozódni. Gyakorlati tapasztalatait felhasználva felfedezi a mennyiségek közötti kapcsolatokat, képes a tapasztalatok megfogalmazására. El tud végezni egyszerű méréseket, az eredményeket a tanult mértékegységekkel le tudja írni. Képes a megtanult matematikai algoritmusok felidézésére és használatára gyakorlati tevékenységek során. Tud fejben számolni 100-as számkörben. El tudja dönteni egyszerű állítások igazságértékét, felismer egyszerű logikai kapcsolatokat.

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

Az első években a tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. Képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

Középiskolai tanulmányainak végére a tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analizáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség

szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

4. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terénumában kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotóalkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását. Szükséges az ismeretek, képességek, attitűdök területén a rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában, a kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi- vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása. Legyen képes betekinteni a jelen főbb kutatási tevékenységeibe.

Általános iskola alsó tagozatban:

Kialakul a tanuló érdeklődése a szűkebb környezet jelenségeinek, folyamatainak megismerése iránt. Képessé válik a természeti világ alapvető jelenségeinek felismerésére, egyszerű törvényszerűségek meglátására. Képes arra, hogy egyszerű megfigyeléseket, kísérleteket végezzen el pontos utasítások alapján. Tud egyszerű technikai eszközöket megfelelő módon használni. Konkrét példákban felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását, a káros következményeket. Felismeri a közvetlen környezet védelmének fontosságát, és törekszik a helyes magatartásminták követésére.

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

A tanuló képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóban használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési

képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóbban hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóbban alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

A tanuló középiskolai tanulmányainak végén ismeretei birtokában megérti a természettudományos-technikai eredmények alkalmazásának szerepét a társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok, jelenségek formálódásában. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Bővülő ismeretei segítségével, illetve a megfelelő módszerek, algoritmusok kiválasztásával és alkalmazásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait, felismeri a folyamatok közötti összefüggéseket. Természettudományos tanulmányai végére a tanuló képessé válik arra is, hogy bizonyos feltételek mellett megfogalmazza a természeti-környezeti folyamatok várható kimenetelét. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar is cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Információs és Kommunikációs Technológia, a továbbiakban: IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és –megosztás, továbbá kommunikáció, együttműködés az interneten keresztül.

Általános iskola alsó tagozatban:

Kialakul és fejlődik a tanulóban az IKT-eszközök használata iránti érdeklődés. Képessé válik az IKT-eszközök irányított használatára (pl. képek, információk keresése, rövid szöveg létrehozása, továbbítása).

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT-eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóbban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóbban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

A tanuló képessé válik a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlottan kapcsolódik be az információ-megosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének megfelelő együttműködő hálózatokban a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában. Kialakul a tanulóban az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartatás, elfogadja és betartja a kommunikáció és az információ-felhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

6. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.
Különös hangsúlyt kap a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja.

A tanulóban tudatosodjon, hogy az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen. Van egyéni cselekvési lehetősége a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján.

Általános iskola alsó tagozatban:

Kialakul a tanulóban a társakkal történő közös feladatmegoldás képessége, tud irányítással együttműködni velük. Nyitott társai megismerésére, igyekszik megérteni őket. Elfogadja a közösségben való normaalapú viselkedés szabályait. Megjelenik az egyre táguló környezet megismerése iránti igénye, amely hozzájárul a szülőföldhöz, a hazához való kötődés kialakulásához.

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

A tanuló nyitottá válik más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösségét, a társadalmat érintő kérdésekben. Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére.
Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

7. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.
Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanuló motivált a kitűzött célok elérésében, vállalja az ezeket elősegítő feladatokat (pl. háziállatok, növények ápolása). Felismeri és megérti, hogy a feladatok megoldásához többféle út is vezethet, egyszerű élethelyzetekben képes ezeket segítséggel megtervezni. Megérti, hogy felelős a vállalt feladatok teljesítéséért, belátja mulasztásai közvetlen következményeit, képes előre látni cselekedetei egyes kockázatait.

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

A tanuló ismert élethelyzetekben egyre inkább képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel - meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

A középiskola második felében a tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban.
Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására.

Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiesség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanulónak fejlődik az emocionális érzékenysége. Képes versek, mesék befogadását, elmondását segítő, a ritmusérzéket és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmusos és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra. Tanári segítséggel képes csoportos improvizációval kapcsolatos élmények szóbeli megfogalmazására, történetek, versek, átélt, elképzelt vagy hallott események zenei, vizuális vagy dramatikus megjelenítésére.

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére, ennek során a művekben megjelenített témák, élethelyzetek, motívumok, formai megoldások

közötti kapcsolódási pontokat azonosítani, többféle értelmezési kontextusban elhelyezni. Képes képi, plasztikai, zenei és dramatikus megjelenítésre. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

9. A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Általános iskola alsó tagozatban:

A tanuló a korosztályának megfelelő szinten képes önállóan írni, olvasni, számolni. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Egyre gyakorlottabb figyelme összpontosításában. Tanári segítséggel képes saját tanulását megszervezni, segítséggel képes csoportmunkában aktívan részt venni, a sok pozitív visszajelzés hatására ezt egyre magabiztosabban teszi. Segítséggel felismeri szükségleteit, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében. Képes kisebb segítséggel – vagy anélkül – házi feladatai elvégzésére.

Általános iskola felső tagozatban és a nyolc évfolyamos gimnázium első 4 évfolyamán:

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. A tanuló egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási stratégiáit, egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban, valamint a nyolc évfolyamos gimnázium felső 4 évfolyamán:

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét

összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban, s a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
- Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmájában.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

1.2.5 A kulcskompetenciákra épülő kiemelt fejlesztési feladatok a tantárgyi struktúrában

Valamennyi helyi tantervben tantárgyra lebontva megtalálhatók a fejlesztési feladatok.

1.2.6 A kulcskompetenciák változása a 2020/2021. tanévtől kezdve

A 2020/2021. tanévtől kezdve a NAT 2020 által meghatározott kulcskompetenciák a következők:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A fenti kulcskompetenciák jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban. Ezen módosított kulcskompetenciák kapcsolódnak a korábban meghatározottakhoz, így az 1.2.4 fejezetben megfogalmazott, egyes nevelési szakaszokra vonatkozó kompetenciákhoz (a NAT 2012 tartama szerint).

Az egyes tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák a kulcskompetenciákhoz kapcsolódó tantárgy specifikus jellemzőket.

1.3 Általános, kiemelt fontosságú pedagógiai feladatok

Intézményünkben a pedagógiai munka tervezése tanulóközpontú, törekszik a tanuló motiválására, a tervek és eredmények reflektív módon történő elemzésére, tervezésére.

A pedagógiai feladatok helyi megvalósításánál, az Organikus Pedagógia adta lehetőségeket használjuk fel.

Ez a pedagógiai szemlélet a katolikus-keresztény értékszemlélet mindennapos gyakorlatát szolgálja, a diákok személyiségét, érzelmi intelligenciáját fejleszti, összhangban áll, kiegészíti és segíti a család nevelésben betöltött szerepét.

Azért organikus, mert a természetben tapasztalható élet növekedését tekinti mintának. Minden eljárásban ezt az elevenséget, az egész személyiség kiteljesedését szolgálja. Érzékeléskapcsolatot tart a legfontosabb életfolyamatokkal, és ezekből kiindulva a szerves növekedést támogatja. Nem sürget, nem kényszerít, hanem a keretekkel és a vezetéssel is belülről fakadó, saját tempójú kibontakozást gondozza. Ezért is választottuk J. Kentenich gondolatát: „A nevelés az élet szolgálata."

Az Organikus Pedagógia katolikus-keresztény válaszokat ad a mindennapok kérdéseire, hétköznapi, és hosszú távú gyakorlati segítséget jelentenek. Közösségformáló, készség- és személyiségfejlesztő hatásuk van, valamint segítik a diákokat élethivatásuk megfogalmazásában és az arra való felkészülésben.

Az Organikus Pedagógia nem irányzat, hanem szemlélet. A nevelés-oktatás és a személyiségfejlesztés keresztény pedagógiai-pszichológiai alapja. Erre az alapra építjük a pedagógiai fejlesztő munkát, a különböző nevelési-oktatási módszereket. A szemléletmód megtestesülése intézményünkben több területen valósul meg:

- családi életre nevelés program,
- kiskamasz felvilágosító program,
- furulyaoktatás alsó tagozaton,
- QLL módszer alkalmazása,
- személyre szabott értékelés,
- iskolakert működtetése,
- művészetterápiás foglalkozások,
- élménypedagógiai foglalkozások,
- közösségfejlesztés
- meseterápia

1.3.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekszünk a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- A stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

1.3.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

- A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

- A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – legalább a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

- Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

1.3.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásokban

is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

- Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett megfelelő teret kell engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

- A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:
  - Az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre késztetésnek az intézményi komplex mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);

  - Az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, etika
  - tantárgy terén;

1.3.4 A 7-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása korosztálytól függően

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan. Különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése, mely a környezeti nevelés stratégiai céljaiba is beépül.

1.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelőtestület személyiségről való felfogása:

„A személyiség külső hatásokra kialakult belső feltételeknek és adottságoknak az egyénen belül kialakult olyan egyedi, egyszeri, megismételhetetlen integrációja, amely meghatározza a viszonyulást, alkalmazkodást a környezethez." [1]

A személyiségfejlesztés általános feladatai

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármas egysége: szeretni Istent, szeretni embertárasaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: „Ti vagytok a világ világossága." (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek. A diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk.

Az emberi személyiség kialakulása gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek.

E személyiség-felfogásból következően az intézmény kiemelt feladatai:

1.4.1. A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét.
- A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához.

1.4.2. Az értelem kiművelése

Az értelmi képességek fejlesztése

A tananyag-feldolgozás alkalmával a 9-10. évfolyamon a ***megismerés*** folyamatában az információk felvételének technikáit, az értelmezést, az információk átkódolását sajátítják el a tanulók. A 11-12. évfolyamon az információ-feldolgozás, az elemzés, érvelés, az összefüggések, metszéspontok felismerése áll a megismerő képességek fejlesztésének középpontjában - összhangban a NAT és a kétszintű érettségi követelményrendszerével.

A ***tanulási képességek*** fejlesztésének eszköze a kognitív képességek fejlesztése. A 9-10. évfolyamon a tantárgy-specifikus tanulási módok elsajátíttatására, a szociális tanulási formák

[1] Keményné dr. Pálfy Katalin: Bevezetés a pszichológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó. 1998.

gyakorlására helyezzük a hangsúlyt. A 11-12. évfolyamon az önálló tanulás, az információforrások önálló kiválasztása és alkalmazása kerül előtérbe.

A ***gondolkodás fejlesztése*** a középiskolás korosztály esetében az elvonatkoztatásra, a problémamegoldásra, az ismeretek új összefüggésrendszerbe helyezésére irányul.

A tanulási motívumok fejlesztése

- A megismerési vágy ébrentartása az érdeklődésre épülő iskolai tevékenységrendszer, a képzési irányok és tananyagtartalmak útján.
- A felfedezési vágy ébren tartása az ismeretek, információk önálló újraértelmezésének lehetősége útján.
- A középiskolás korosztály alkotókedvének kibontakoztatása az iskolai tehetséggondozó programok, diákköri tevékenységek, művészeti csoportok keretében.
- Az optimalizált teljesítményvágy, tanulási igényszint kialakítása, a továbbtanulás belső igényének megalapozása.

1.4.3. Az erkölcsi nevelés

Az erkölcsi normák körének tapasztalati úton történő bővítésének hangsúlyos területei:

- mások megbecsülése
- cselekvő hazaszeretet
- nyitottság más népek kultúrája, hagyományai iránt

Az erkölcsi felelősség fejlesztése:

Felelős magatartás és cselekvés önmagunkért, a szűkebb társas környezetért (család, iskola, város), a tágabb természeti és társadalmi környezetért.

1.4.4. Az esztétikai nevelés

Az intézményben folyó tanórai tevékenységeken túl az intellektuális, esztétikai és érzelmi nevelés fejlesztésére lehetőséget nyújtanak a szakkörök, a színvonalas iskolai rendezvények és ünnepségek, a színház-, kiállítás- és múzeumlátogatások, az iskolai könyvtár és médiatár, valamint az iskolaújság.

1.4.5. Az állampolgári nevelés

Az állampolgári szerephez tartozó ismeretek biztosítása:

- a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása és gyakoroltatása
- felelős közösségi, társadalmi magatartás kialakítása

Az állampolgári szerep gyakorlásához szükséges készségek fejlesztése

- kezdeményező és vállalkozó készségek kialakítása
- a demokrácia gyakorlása az iskolában a demokratikus életformára való felkészítés céljából

1.4.6. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés

- *Az egészséges életmód kialakításában szerepet játszó iskolai fejlesztési lehetőségek:*
  - A tanulók mozgásszükségleteinek kielégítése, egészséges mozgásigény kialakítása.
  - Egészséges életmódra nevelés, egészségvédő önvédelmi motívumok fejlesztése, a megelőzés fontossága az egészségnevelésben.
  - Az életkori sajátosságokból eredő szuverenitás-motívumok (szabadságvágy, önállósulási és öntevékenységi vágy) érvényesítéséhez szükséges optimális pedagógiai légkör, tanár-diák kapcsolat működtetése, a devianciák és a serdülőkori konfliktusok kezelése.
  - Olyan értékelési módok, értékelési rendszer működtetése, amelynek segítségével kialakul a reális önbecsülés és önértékelés képessége.
  - Iskolapszichológiai szolgálat: A tanulók leggyakoribb problémáinak (a szorongás, a depresszió, a figyelemkoncentrációs zavar és a magatartászavar) valamint az életükben bekövetkező krízishelyzetek és életmódváltozások kezelésére művészetterápiás csoportokat, egyéni terápiát és családterápiát szervezünk. A művészetterápiás foglalkozásokat külső szakemberek vezetik. Az iskola minden tanulója igénybe veheti. A foglalkozásokat készségtárgyak tanóráin tartjuk, a tananyaghoz illeszkedően. Az egyéni terápiás beszélgetésekre elkülönített helységben kerül sor.
- *Az egészséges, kulturált életmód kialakulásához szükséges személyes képességek iskolai fejlesztésének lehetőségei:*
  - a testi képességek, a tanulói önállóság, öntevékenység képességének fejlesztése (kondicionálás, karbantartás)
  - egészségvédő képességek fejlesztése
  - identitásvédő képességek fejlesztése
  - az önmegismerés, önértékelés, önkifejezés, önfejlesztés képességének kibontakoztatása
  - az egész személyiség kiteljesedésének fejlesztése az élménypedagógia eszközeivel valósul meg.

1.4.7. Az intézmény tanórán és iskolán kívüli tevékenységi formái:

- hittan versenyek
- felmenő rendszerű tanulmányi versenyek
- évfolyam- és iskolai szintű hagyományőrző kulturális és művészeti rendezvények (hangversenyek, kiállítások, megemlékezések, szavalóverseny stb.)
- tanulmányi kirándulás lehetősége
- iskolai sportkör (bajnokságok, tömegsport, hagyományőrző vízitúra és sítábor)
- iskolai ünnepségek
- iskolák közötti versenyeken való részvétel

- diákkörök
- énekkari foglalkozások
- lelki gyakorlatok
- közös szentmise

1.4.8. Az iskola együttműködése a szülővel a tanuló személyiségének fejlesztésében

A szülőket az intézmény tájékoztatja a személyiségfejlesztés feladatairól

- az iskolai szülői választmányi ülésen
- az osztály szülői értekezleten

A tanuló személyiségfejlődésében bekövetkezett változásokról az osztályfőnök rendszeresen tájékoztatja a szülőt (hivatkozva a szaktanárok tapasztalataira is). A szükséges beavatkozásokat egyezteti a szülővel, szakmai kompetenciája határain belül tanácsokkal látja el.

1.4.9. A pedagógus személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatai a tanuló nevelése, tanítása során

A tantervben az adott tantárgy és évfolyam számára megjelölt belépő tevékenységi formák egymásra épülő rendszerét a pedagógus a személyiségfejlesztés szempontjából is köteles értelmezni és alkalmazni.

A pedagógus különös kötelessége továbbá saját szakmai kompetenciájának határain belül, szaktárgya sajátosságai szerint a tanulók erkölcsi védelme és testi épségének megóvása.
A kompetenciáját meghaladó esetekben a szükséges jelzőrendszer ismerete és működtetése elvárás.
A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesszék, eddzék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.
- Tudatosan támogatjuk a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés.
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük.
- Józan, megfontolt ítélőképesség.
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség.
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében.

- A szelídség, az alázat, a türelem.
- Alaposság kialakítása.
- A mértékletesség.
- A bűnbánatra való készség.
- A belső csendre, elmélyülésre való igény.
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz.
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokon.
- Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.

1.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.5.1. Az iskolai diákközösség alaptípusai:

- osztályközösségek
- érdeklődés szerint szerveződő, évfolyamhoz nem kötött közösségek
- iskolaközösség
- a diákönkormányzat osztály- és iskolai szintű közösségei

Az intézményben az osztályközösségek mellett dinamikus, nyitott közösségek is működnek, amelyeknek az iskolaközösség fejlődésében jelentős szerepük van. A 11-13. évfolyamon az emelt szintű érettségire való felkészítés újonnan alakult közösségekben történik.

1.5.2. A közösségfejlesztés feladatai

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik."[2]

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák.

[2] A katolikus iskola (A katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.)

- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, könyvtári foglalkozások, lelkigyakorlatok, kirándulások.
- Diákfórumok.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált és egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógusközösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos fogalakozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

Az iskolai közösségi szolgálat – az érettségi bizonyítvány kiállításának előfeltételeként teljesítendő tevékenység:

- Hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, és az így szerzett tudásukat a munkavégzésük során is jól hasznosíthatják.
- A tanórán kívüli tevékenységgel fejleszti a tanulók következő kompetenciáit: kritikus gondolkodás, érzelmi intelligencia, önbizalom, felelősségvállalás, állampolgári kompetencia, felelős döntéshozatal, hiteles vezetői készségek, szociális érzékenység,

társadalmi felelősségvállalás, kommunikációs készség, együttműködés, empátia, konfliktuskezelés, problémamegoldás.
- A pályaorientációban is fontos szerepet játszhat az 50 órás iskolai közösségi szolgálat.
- A tanulóknak lehetőséget teremt a sikeres tevékenységre, az önmegismerésre, egyéni céljaik megvalósítására.
- A személyes emberi kapcsolatok új színnel gazdagítják a tanulók életét.

1.5.3 Iskolánkban a közösségi szolgálat területei:

- Egészségügyi terület
    - beteg gyermekeknek meseolvasás,
    - beteg gyermekek meghallgatása, beszélgetés,
    - gyermekprogramokban való részvétel,
    - szabadidős tevékenységek szervezésében segítés.
- Szociális és jótékonysági terület a római és görög katolikus, a református és az evangélikus egyház helyi közösségeinek bevonásával
    - idős emberek támogatása szociális intézmény keretei között (felolvasás, beszélgetés)
    - kórházi lelki gondozói szolgálat keretében végzett önkéntes munka
    - házi ápoló, szociális gondozó szervezettel való kapcsolaton keresztül idős, beteg embereknek bevásárlás, ebédhordás.
- Oktatási terület
    - az alsó tagozatos tanulók körében a rászoruló tanulók segítése, korrepetálása,
    - a Liget úti iskolában egyéni korrepetálás
    - óvodákban, játékokban való részvétel.
- Kulturális és közösségi terület
    - az iskola kórusai, szavaló, színjátszó tanulói óvodákban, általános iskolákban, szociális intézményekben, templomokban tartanak előadásokat.
- Közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, valamint idős emberekkel
    - a Mustármag Római Katolikus Óvodában,
    - a Liget úti iskolában levő gyerekekkel közös sport- és szabadidős tevékenység
    - az idősek klubjában közös szabadidős tevékenység,
    - valamint életinterjú készítése idős emberekkel.
- Környezet- és természetvédelmi tevékenységek

- parkrendezés, közösségi terek tisztítása, rendezése, különösen a Belvárosi Plébánia környezete
- környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétel, a programok népszerűsítése

Az 50 órás közösségi szolgálat megvalósításának, dokumentálásának eljárásrendjét saját belső intézményi szabályzat tartalmazza, mely az iskola honlapján elérhető.

1.5.4. Közösség és személyiség viszonya

A tanulók az iskolában különböző közösségek tagjai. Itt készülnek fel a társadalmi szerepekre. Ahhoz, hogy kapcsolataikat megfelelően alakíthassák, hogy képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, és ezekben megtalálják a helyüket, fejleszteni kell az alábbi szociális képességeiket:

- szociális kommunikációs képesség (érzelmi állapot, magatartás, viselkedés-befolyásolási képesség)
- kötődés képességének fejlesztése a tanulók kötődési hálójának megismerésével, indirekt módon történő gazdagításával
- csoportlétre, szervezeti és társadalmi létre való képesség fejlesztése, kooperatív technikák, különböző tanulói szerepek elsajátíttatásával
- érdekérvényesítő képesség, együttműködés, a vezetés, a versengés képességének fejlesztése a diákönkormányzat demokratikus működtetésével, a tanulói jogok és kötelességek harmonizálásával
- a segítő versengés képességének fejlesztése az életkori sajátosságoknak megfelelő tanulmányi, kulturális és sportversenyeken
- konstruktív attitűd kialakítása:
  - önismeret
  - önbizalom
  - alkalmazkodóképesség
  - együttműködési készség
  - kudarctűrés
  - konfliktuskezelés
- szociális érzékenység területén
- A szociális képességek fejlesztésének lehetőségei:
  - Közösségfejlesztő foglalkozások osztályfőnöki foglalkozásokon, tanulószobai foglalkozásokon, napközis foglalkozásokon, témanapokon, tanórán kívüli egyéb foglalkozásokon, kirándulásokon, tábori foglalkozásokon.
- Művészet és meseterápiás foglalkozások

1.5.5. A közösségfejlesztés egyéb területei

A diákönkormányzat szerepe:

- A diákönkormányzat a diákok érdekképviseleti szerve, amely részt vesz az intézmény egészét érintő döntések előkészítésében. Az érdekérvényesítés fóruma, a tanórán és iskolán kívüli diákélet rendezvényeinek, eseményeinek szervezője.
- Választott testület, amely az osztályok képviselőiből épül fel. Belső működése demokratikus és szabályozott.
- A diákönkormányzat évi egy alkalommal közgyűlést tart a diákönkormányzat működésének és a tanulói jogok érvényesülésének áttekintése céljából. Az intézmény vezetése és tantestülete az elhangzott felvetéseket, kéréseket, javaslatokat mérlegelve azok megnyugtató megoldására törekszik. Minden tanulónak joga van véleményt nyilvánítani megfelelő hangnemben, ha úgy érzi, hogy érdekei csorbát szenvednek. A diákok jelzéseiket, ötleteiket, kívánságaikat, panaszaikat szóban, írásban közvetíthetik közgyűlésen kívül is a diákönkormányzaton keresztül. A diákönkormányzat képviselteti magát az iskolaszékben és a Városi Diáktanácsban.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

Az iskola honlapján a Diákönkormányzat bemutatkozása és az aktuális információk közlése sok diákhoz eljutó lehetőség, az iskolarádió és a zárt láncú iskolatévé adás-lehetősége biztosított.

A Diáksport Egyesület (DSE) jelentős szerepet tölt be a tömegsport szervezésében.

Ezeket az öntevékeny diákfórumokat a tantestület és az iskolavezetés támogatja, segíti. Segítő tanárok állnak rendelkezésükre. Az együttműködést minden területen partneri légkör jellemzi.

1.5.6. Az iskola együttműködése a szülők közösségével

Az intézményben a különböző szintű közösségeket segítő tanárok, a szaktanárok, az osztályfőnökök, valamint az iskolavezetés együttműködése a szülők közösségeivel tervszerű és folyamatos.

Az együttműködés fórumai:

- az osztály szülői közössége
- iskolai szülői választmány

A szülők közösségének képviselői részt vehetnek valamennyi iskolai rendezvényen, működési szabályzatuk szerint részt vesznek a diákokat és közösségeiket érintő döntések előkészítésében és végrehajtásában.

1.6. Az intézmény nevelőtestületének nézetei az átlagtól eltérő tanulókról, a velük való törődésről – az iskolai gyakorlat sajátosságai

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős különbségek, hanem a szocializáció fokában, a viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, a személyi higiénia, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében is.

Ezért az intézmény nevelőtestülete számol a szociális hátrányokból, a beilleszkedési, magatartási nehézségekből és a sajátos nevelési igényből fakadó feladatok ellátásának szükségességével. Ezzel egyenrangú feladat a részképességek, vagy az általános képességek terén kiemelkedő tanulókkal való megkülönböztetett foglalkozás.

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium tanuló-összetételéből következően a képességek kibontakoztatását, a tehetséggondozást tekinti legfőbb feladatának. A jó képességek mellett a különböző viselkedési devianciák, illetve részképesség-zavarok egy diák személyiségében együttesen is megnyilvánulhatnak.

Ezekben az esetekben az intézmény a pedagógiai kompetencia határain belül, a köznevelési törvényben előírt pozitív megkülönböztetési módokat, eljárásokat alkalmazza. Szükség szerint a pedagógiai szakszolgálatok és egyéb segítő szervezetek közreműködését veszi igénybe.

A szociális hátrányokkal – hátrányos helyzet, veszélyeztetettség – rendelkező tanulók esetében a pedagógiai eszközökkel történő hátránykompenzáció mellett diákjóléti szolgáltatásokat biztosítunk. Ezekben az esetekben a szociális hátrányokkal rendelkező tanulók megkülönböztetett pedagógiai és szociális támogatásban részesülnek.

1.6.1. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása iskolánkban

A Nemzeti alaptanterv (NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. Iskolánk az alábbi dokumentumokat és tényezőket veszi figyelembe a sajátos nevelési igényű tanulók vonatkozásában:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a NAT sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó előírásai,
- a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általunk nevelt-oktatott sajátos nevelési igényű tanulók sajátosságait.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, habilitációs, rehabilitációs célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása integrált formában (nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt) történik. A sikeres integrált oktatás érdekében:

- támogatjuk a pedagógusok részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken,
- erősítjük a sajátos nevelési igényű tanulók iránti elfogadó légkört, hangsúlyt fektetünk a befogadó (inkluzív) nevelés gyakorlatára;
- a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján biztosítjuk a habilitációs, rehabilitációs foglalkozások szervezését,
- a tanmenetekben, óratervekben megjelenítjük a tanulók fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket,
- a pedagógusok a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak módosítását,
- a pedagógusok egyéni fejlesztési tervet készítenek a tanulók ellátásában közreműködő gyógypedagógusok együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak,
- a pedagógusok a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak,
- a pedagógusok törekednek a rugalmas tanulásszervezésre, a megfelelő tanulási környezetet létrehozására, a differenciálásra,
- támogatjuk a pedagógusok együttműködését a különböző szakemberekkel.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásához kapcsolódva szakmai kapcsolatot ápolunk gyógypedagógiai intézményekkel, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézményekkel, az utazó gyógypedagógusi hálózattal. Célunk minden esetben a tanulók sikeres társadalmi integrációjának segítése.

Iskolánk jellemzően a következő sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében és oktatásában tud szerepet vállalni:

- az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók (tanulási, figyelem- és magatartás-szabályozási zavar),
- a szakértői vélemény alapján a többi tanulóval együtt nevelhető, autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók,
- a beszédfogyatékos tanulók,

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának elvei (tanulási, figyelem- és magatartás-szabályozási zavarral küzdő tanulók)

A kategória többféle diagnózist tartalmaz, részben idegrendszeri fejlődési zavarokat, részben a magatartás-szabályozás más zavarait. Ebbe a kategóriába tartozik a specifikus tanulási zavar (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) és a figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD).

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók gyakran élnek át kudarchelyzetet, sikertelenséget, elutasítást, amelynek következtében az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség vagy ellenállás, önértékelési zavarok, különböző jellegű és mértékű társas interakciós és alkalmazkodási problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladtával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő. Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkoznak, hogy a tanulók általában fáradékonyabbak, a változásokra érzékenyebbek, nehezebben tűrhetnek zajokat, szenzorosan könnyen túlterhelődnek, nehezen viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra, fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók fejlesztése iskolánkban az egyéni szükségletek figyelembevételével a szülővel és a tanulóval, valamint a pedagógusokkal történő megbeszélést követően történik.

Az érintett tanulók esetében a tanulás-tanulás folyamatában a következőkre fordítunk figyelmet:

- a tudatos, tervszerű, egyénre szabott fejlesztési terv kialakítása, amely gyógypedagógus segítségével készül;
- a különbözőségek, a tanuló tanulási szükségleteinek, célkitűzéseinek, kulturális/családi hátterének figyelembe vétele,
- a feladatok tartalmának, a nevelési-oktatási célt szem előtt tartva, a tanuló egyéni szükségleteihez, képességstruktúrájához és teherbírásához igazítása;
- a szakértői vélemény alapján tantárgyi mentesség biztosítása az értékelés és minősítés alól, szükség esetén szöveges értékelés és minősítés alkalmazása;
- a feladatok megoldásához hosszabb idősávok, tágabb keretek biztosítása a szakértői vélemények ajánlása szerint;
- változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés biztosítása;
- a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztása, a személyre szabott, tanulóközpontú tanulás;
- az értékelés során a tanuló önmagához mért fejlődésének szem előtt tartása, a személyre szabott, fejlesztő értékelés gyakorlása;

- a megfelelő tanulási környezet kialakítása;
- átlátható és érthető szabályok kialakítása;
- a szülőkkel a partnerségi viszony kialakítása;
- a külső segítő szakemberek (gyógypedagógusok) biztosítása, a többségi pedagógusokkal történő együttműködése.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók nevelésének és oktatásának elvei

Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló esetében az intézmény valamennyi közösségét (munkatársak, szülői közösség, kortárs közösség) informáljuk az autizmussal kapcsolatos alaptényekről és a támogatás alapvető stratégiáiról, a befogadó gyermekcsoportot ösztönözzük a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatásra. Ebben támaszkodhatunk a tanulók fejlesztésében közreműködő, autizmus specifikus végzettséggel rendelkező szakemberek, gyógypedagógusok segítségére.

A családdal való folyamatos együttműködést a sikeresség egyik alapfeltételének tartjuk. Célunk a család terheinek csökkentése, a kölcsönös információnyújtás, a módszerek otthoni és intézményi alkalmazása közötti folyamatosság biztosítása, a tanultak általánosításának elősegítése. Törekszünk arra, hogy a tanuló pozitív tapasztalatokat szerezzen a közösségben való részvételről. Ennek érdekében alapelv a tanuló teljesítményének, erőfeszítésének értékelése, a rendszeres pozitív visszajelzések biztosítása.

Iskolánkban a speciális módszertanban jártas gyógypedagógus szakembert biztosítjuk, közreműködésével jól előkészített, ütemezett egyéni fejlesztési terv készül. A rehabilitációs foglalkozásokhoz megfelelő környezetet biztosítunk.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani javaslatok. Esetükben számolni kell azzal, hogy a Nat kulcskompetenciáihoz rendelt tudások elsajátításához hosszabb időtartamot szükséges biztosítani, a szociális megértést kívánó attitűdök, képességek fejlődését pedig kognitív stratégiákkal kell támogatni.

A NAT nevelési céljai, tanulási területei esetükben is alkalmazhatók, a sérülés típusának megfelelő adaptációval. Az adaptáció szükségessége főként a tanulási célokkal kapcsolatos elvárásokra vonatkozik. Az autizmussal diagnosztizált tanulóktól nem várható el az autizmusban nem érintett kortársakkal azonos teljesítmény.

A tananyagot ennek érdekében szükség esetén mennyiségi és minőségi szempontból módosítjuk és redukáljuk a tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes tanítási területekre

vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben rögzítjük. A tanulókat egyéni szükségleteiknek megfelelően a szakértői vélemény alapján mentesítjük a tananyagrészek vagy tantárgyak minősítése és értékelése alól. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében az információkat igyekszünk szűrni, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent. Törekszünk az egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítására, az eredmények értékelésekor az érdemjeggyel történő értékelés mellett a szöveges értékelés alkalmazására.

Az integráció terén a teljes integrációra törekszünk, szükség esetén a tanuló egyénre szabott segítséget kap. Alapelvünk az, hogy az autizmussal élő integrált gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát. Az iskolán kívüli helyszíneken szervezett programokon nem tesszük feltétlenül kötelezővé a tanuló részvételét. A pedagógusok figyelmét külön is felhívjuk a tanulókkal kapcsolatos kommunikáció és stílus fontosságára (pl. pontos, konkrét fogalmazás, a kétértelműség és irónia kerülése, a hallottak feldolgozására több idő biztosítása). Törekszünk arra, hogy az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók előzetes tájékoztatást kapjanak, ha változás következik be az órák sorrendjében, helyszínében, a tanár személyében, a tanulókkal szemben támasztott követelményekben, mert ez jelentősen csökkentheti a változások okozta stresszt, és elősegíti az alkalmazkodást és elfogadást.

Figyelmet fordítunk arra, hogy az autizmussal élő tanulók szociális naivitásuk, szokatlan társas viselkedésük miatt fokozottan kitettek az iskolai bántalmazásnak. A bántalmazás megelőzésére kiemelt figyelmet fordítunk.

A beszédfogyatékos tanulók nevelésének és oktatásának elvei

A beszéd/nyelv fejlődési vagy szerzett zavarával küzdő tanulók a gyermeki fejlődés területeit tekintve döntően a kommunikációs és a beszélt és írott nyelv fejlődésében térnek el tipikus társaiktól. Ez kedvezőtlen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatok alakulására, a szocializációra és a verbális tanulási folyamatokra. Ezen a három területen életkortól függetlenül mindig különösen nagy figyelmet kell fordítani a gyermekek életkornak megfelelő fejlődésének elősegítésére.

A nevelés-oktatás folyamatában a tanulók nyelvi nehézségeire tekintettel a következőkre fordítunk kiemelt figyelmet:

- biztosítjuk a feltételeket ahhoz, hogy a beszéd-/nyelvi zavarral küzdő tanuló aktívan vehessen részt az osztály- és az iskolaközösség életében, megmutathassa tehetségét, erősségeit;
- a tanulók esetében az önmagához képest mért fejlődést tekintve pozitív, előremutató és motiváló értékelésre törekszünk;
- változatos, az egyes tantárgyak nyelvi sajátosságaihoz igazodó tanulási, tananyag-feldolgozási stratégiák kialakítására törekszünk;
- lehetőséget biztosítunk a habilitációs-rehabilitációs foglalkozások mellett az egyéni korrepetálásra;

- a tananyag-feldolgozásban és a számonkérésben előnyben részesítjük a nem nyelvi megoldási módokat (mozgásos, dramatikus, rajzos vagy más képi feldolgozást, digitális alkalmazásokat);
- keressük azokat az iskolai, sport-, művészeti vagy egyéb tevékenységeket, melyekben a gyermek sikeres lehet;
- biztosítjuk a habilitációs-rehabilitációs célú egyéni vagy kiscsoportos fejlesztést;
- az órai munka során a szükséges többletidőt a szakértői vélemény ajánlása alapján biztosítjuk, az egyéni haladásra lehetőséget adunk;
- a szóbeli számonkérést lehetőleg mellőzzük;
- a digitális eszközhasználatra lehetőséget adunk a házirend keretei között, tanulási céllal (pl. a tanuló az órai jegyzeteit laptoppal, más digitális eszközzel készítheti, a táblai vázlatokat lefotózhatja és/vagy az órán elhangzott fontos magyarázatokat hangzóanyagként is rögzítheti);
- támogatjuk a tanulás eredményessége érdekében a pármunkát, tanulópárok kialakítását.

A beszéd-/nyelvi zavarral küzdő tanulók nevelése során kitűzött célok megegyeznek a Nat céljaival, ugyanakkor azok elérése időben és az alkalmazott módszerekben, esetleg mélységében is eltérést mutathat. A Nat céljai, tanítási-fejlesztési feladatai a beszéd-/nyelvi zavarral küzdő tanulók esetében adaptált formában teljesülnek. Az adaptáció az egyes kompetenciaterületeken, tanulási területeken és a tudástartalmak terén egyaránt szükséges.

1.6.1.1. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának tantárgyi vonatkozásai

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában a következőkre fordítunk kiemelt figyelmet a szaktárgyi órákon:

Magyar nyelv és irodalomból:

- a grammatikai rendszer tudatos felépítése, megerősítése, mind a beszélt, mind az írott nyelv területén;
- a beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése,
- a szépírás, külalak és füzetvezetés értékelése során a rendezettségre való törekvés és a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembevétele;
- az önértékelés fejlesztése, a sikerélmény biztosítása, a pozitív megerősítés;
- az egyes tananyagrészek értékelése, minősítése alóli felmentés biztosítása (pl. helyesírás, íráskép értékelése alóli mentesség), szakértői vélemény alapján;
- a differenciálás a tananyag mélységében és mennyiségében (pl. rövidebb memoriterek tanulása, irodalmi művek rövidített változatának használata),
- több idő a kötelező olvasmányok, hosszabb szövegek feldolgozására,

- szükség esetén a kézírás helyett számítógép használatának engedélyezése (pl. házi feladatok, beadandók nyomtatott vagy elektronikus formában való leadására), folyóírás helyett a nyomtatott betűvel való írás elfogadása,
- helyesírási szótár használatának engedélyezése a szakértői vélemény ajánlása alapján;
- az olvasás gördülékenységének segítése közös, paralel, ill. váltott hangos olvasásával;
- szükség esetén a szöveg adaptálása (nagyobb, eltérő színű betűk, a szöveg egyszerűsített, rövidített verziójának elkészítése) a jobb szövegértés érdekében,
- a szövegfeldolgozás problémája esetén a szisztematikus, a nyelv különböző szintjeit elemenként értelmező, a tanulót tapasztalati úton információhoz juttató oktatás, a mindennapi élettel összefüggő, a tanuló személyes élményeihez és érdeklődéséhez kapcsolódó szövegek alkalmazása.

Matematikából:

- a tantárgyi vagy tantárgyrészek alóli (pl. számolási részek) mentesség biztosítása szakértői vélemény alapján;
- szükség esetén segédeszközök használata (pl. számológép, szorzótábla, korong);
- több idő a gyakorlásra, egyéni haladási ütem kialakítása;
- a szemléltetés gyakoribb lehetősége, szükség esetén digitális tananyagok használata;
- a szabályok, képletek, definíciók tanítása, számonkérése, praktikus példákon keresztül
- történjen, szükség esetén a szabályok, definíciók egyszerűsítése;
- a bevéső, ismétlő, rendszerező gyakorlás;
- a tanultak mindennapi élethelyzetekhez igazodó alkalmazása,
- szükség esetén felzárkóztató, korrepetáló foglalkozások tartása,
- a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembe vétele az értékelésnél,
- az önértékelés fejlesztése, a sikerélmény biztosítása, a pozitív megerősítés;

Történelemből, állampolgári ismeretekből:

- a vizuális segédeszközök alkalmazása, a gyakoribb szemléltetés
- az önálló tanulás segítése érdekében fogalomlista, ill. vázlat adása a tanulóknak, gondolattérkép, idővonal készítése, a lényegkiemelés erősítése,
- a térképhasználat gyakoroltatása,
- egyéni segítségnyújtás a grafikonok, táblázatok, diagramok értelmezéséhez,
- az ismeretek gyakorlati bemutatása, szituációs helyzetekben való kipróbálása, a mindennapi tapasztalathoz köthető társadalmi feladatok szemléltetése,

- a helyesírás értékelése alóli mentesség figyelembe vétele,
- szükség esetén a kézírás helyett számítógép használatának engedélyezése (pl. házi feladatok, beadandók nyomtatott vagy elektronikus formában való leadására), folyóírás helyett a nyomtatott betűvel való írás elfogadása,
- több idő a gyakorlásra, egyéni haladási ütem kialakítása,
- egyszerűbb, célzott kérdések a nyelvi fogalmazás segítésére,
- a tananyag feldolgozását segítő digitális anyagok használata,
- a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembe vétele az értékelésnél.

Természettudomány és földrajz témaköréhez tartozó tantárgyakból (környezetismeret, természettudomány, biológia, kémia, fizika és földrajz):

- a témakörök kapcsán az érdeklődést, kíváncsiságot felkeltő tartalmak előtérbe helyezése a motiváció érdekében,
- a környezetismeret, földrajz terén a térképen történő tájékozódás gyakorlása,
- a szakkifejezések, szakszavak bevésése érdekében több idő azok elsajátítására, a tanulás vizuális csatornák használatával történő segítése (rajzok, folyamatábrák, rövidfilmek stb.),
- szükség esetén a kézírás helyett számítógép használatának engedélyezése (pl. házi feladatok, beadandók nyomtatott vagy elektronikus formában való leadására), folyóírás helyett a nyomtatott betűvel való írás elfogadása,
- egyéni segítségnyújtás tanórákon, szükség esetén felzárkóztató, korrepetáló foglalkozások tartása,
- a közvetlen, konkrét példákon keresztül történő ismeretszerzés támogatása (pl. kísérletek,
- a helyesírás értékelése alóli mentesség figyelembe vétele,
- a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembe vétele az értékelésnél.

Idegen nyelv tantárgyakból:

- szakértői vélemény alapján a tantárgyi értékelés alóli mentesség biztosítása,
- szakértői vélemény alapján a helyesírás/íráskép értékelése alóli mentesség biztosítása,
- szükség esetén a kézírás helyett számítógép használatának engedélyezése (pl. házi feladatok, beadandók nyomtatott vagy elektronikus formában való leadására), folyóírás helyett a nyomtatott betűvel való írás elfogadása,
- az auditív módszerek előtérbe helyezése,

- a figyelemfenntartás, a feladatszervezés és a motiváció felkeltésének vizuális támogatása,
- a memoriterek kisebb részletekben való kérdezése szóbeli beszámolók során,
- a tanulók egyéni erősségeinek figyelembe vétele (pl. helyesírási, szövegértési problémákkal küzdő tanulók esetében a szóbeli kommunikáció előtérbe helyezése),
- több idő biztosítása gyakorló és számonkérő helyzetben egyaránt, apróbb lépésekben történő haladás,
- több idő biztosítása a hallott szövegek megértésére és feldolgozására,
- a nyelvtanulás támogatása egyszerű mondatok, szófordulatok, kommunikációs panelek használatával,
- a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembe vétele az értékelésnél,
- a tananyag feldolgozását segítő digitális anyagok használata.

Művészetek témaköréhez tartozó tantárgyakból (ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház):

- az auditív és vizuális észlelés hangsúlyossága, drámapedagógiai eszközök alkalmazása,
- a tanuló erősségeinek figyelembe vételével a kreativitás, alkotókészség erősítése, adott esetben a tehetség kibontakoztatásának támogatása,
- differenciálás a sikerélményhez juttatás érdekében,
- a társas tevékenységek (közös éneklés, közös alkotás) erősítése,
- több idő biztosítása gyakorló és számonkérő helyzetben egyaránt, apróbb lépésekben történő haladás,
- szükség esetén a kézírás helyett számítógép használatának engedélyezése (pl. házi feladatok, beadandók nyomtatott vagy elektronikus formában való leadására), folyóírás helyett a nyomtatott betűvel való írás elfogadása,
- a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembe vétele az értékelésnél,
- a tananyag feldolgozását segítő digitális anyagok használata.

Technológia témaköréhez tartozó tantárgyakból (technika és tervezés, digitális kultúra):

- digitális kultúra tantárgyból az ismeretszerzést és a tanulást könnyítő alkalmazások megismertetése (pl. felolvasó, jegyzetelő programok, helyesírás-ellenőrző/javító szoftverek),
- technika és tervezés tantárgyból vizuális segítség nyújtása a feladatok önálló és sikeres megoldásához,
- a problémamegoldó, kreatív gondolkodás erősítése,

- az IKT használat kritikus és etikus használatának tanítása,
- a biztonságos internethasználat tanítása,
- az egyéni haladási ütem biztosítása,
- több idő biztosítása gyakorló és számonkérő helyzetben egyaránt, apróbb lépésekben történő haladás,
- a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembe vétele az értékelésnél,
- pozitív megerősítés a motiváció erősítése érdekében.

Testnevelés tantárgyból:

- differenciálás a tanuló teljesítményével kapcsolatos elvárásokban,
- differenciálás a feladatokban a tanuló erősségeinek és gyengeségeinek ismeretében,
- vizuális segítségnyújtás a feladatok önálló megoldásához,
- önértékelés és önbizalom erősítése pozitív megerősítéssel,
- a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembe vétele az értékelésnél,
- szükség esetén a tanulás digitális anyagokkal történő segítése.

Hittan és etika tantárgyakból:

- a tanuló szükségleteihez igazodó szövegmennyiség feldolgozása, a szöveg tagolása, részletesebb magyarázatok,
- a tanulók közösségében, az érintett osztályokban az empátia, tolerancia, etikai normák, társas együttélés szabályainak kiemelt témaként történő kezelése,
- szituációs, dramatizált játékok az erkölcsi témák feldolgozásában,
- digitális tananyagok használata a jobb megértés érdekében,
- az erkölcsi fogalmak életközeli példákkal történő tanítása,
- a helyesírás értékelése alóli mentesség biztosítása,
- szükség esetén a kézírás helyett számítógép használatának engedélyezése (pl. házi feladatok, beadandók nyomtatott vagy elektronikus formában való leadására), folyóírás helyett a nyomtatott betűvel való írás elfogadása,
- a gyermek képességeinek, önmagához mért haladásának figyelembe vétele az értékelésnél.

1.6.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Cél

A jelenség felismerése, a szükséges beavatkozások összehangolása

Feladatok

- Az osztályfőnökök és a szaktanárok szakmai kompetenciájának erősítését szolgáló ismeretbővítés a probléma megnyilvánulási formáiról, az előidéző okokról, az alkalmazható pedagógiai korrekcióról és az iskola illetékességén kívüli terápiákról.
- Az érintett tanulók regisztrálása, a beavatkozások formáinak kiválasztása, összehangolása.
- A problémakezelés nyomon követése szoros együttműködésben a támogató szakmai szervezettel, a szülők bevonásával.
- Az iskolaorvosi, védőnői szolgáltatások igénybe vétele.
- Az osztályfőnökök koordináló szerepének érvényesítése a problémakezelésben érintettek együttműködésének összehangolása céljából.

Tevékenységek

- A probléma felismerése, regisztrálása, az okok felderítéséhez szükséges szakmai kompetenciák meghatározása.
- A problémamegoldás stratégiai tervének elkészítése, az iskolai hatáskörben megoldható és az azon túlmutató feladatok differenciálása.
- A tanuló és a szülő bevonása a probléma-megoldási folyamatba.
- Az iskolai közösségi tevékenységi rendszer és az egyéni bánásmód tevékenységi területeinek segítségével a pedagógiai feladatok megszervezése és végrehajtása.
- Mentálhigiénés preventív programok minden érintett számára.
- Az iskolai és az iskolán kívüli támogató tevékenységek nyomon követése.

1.6.3. A tehetség, a kiemelkedő képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

Cél

Az átlagtól pozitív irányban eltérő képességű tanulók személyiségének és tehetségének megismerése és kibontakoztatása.

Feladatok

- A kiemelkedő képesség és tehetség jellemzőinek felismerése, és ehhez lehetőség szerint a pedagógiai szakszolgálat szakembereinek illetve pszichológus munkájának igénybe vétele.

- A tehetséggondozásra rendelkezésre álló tevékenységi területek és időkeretek összehangolt működtetése.

- A tantárgyi tehetséggondozáshoz közvetlenül nem kapcsolható kiemelkedő képességek felismerése, gondozásának megszervezése.

Tevékenységek

- Az emelt szintű tananyagtartalommal, követelményekkel és óraszámmal tanított tartárgyak keretében differenciált tanulásszervezés, mennyiségi és minőségi differenciálás.
- A tehetséggondozás és versenyeztetés lehetőségét, valamint a nyelvvizsgák számának növelését biztosító kiscsoportos tanulási keretek, például különböző tehetséggondozó csoportok működtetése.
- Az iskolai, városi, megyei és országos tanulmányi-, művészeti-, valamint sportversenyekre való felkészítés szélesítése.
- Az iskolai könyv- és médiatár szerepének bővítése a tehetséggondozó iskolai programokban és pedagógiai eljárásokban.
- tehetséges és egyben hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulási lehetőségeinek figyelése, támogatása pályázati lehetőségek felkutatásával.

1.6.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelem összetett feladatrendszerének iskolai szintjét az összehangolt pedagógiai tevékenységi rendszer jelenti, amelyet a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős koordinál. A koordináció magában foglalja a belső és külső jelzőrendszer működtetését is.

Cél

A veszélyeztetett helyzet kialakulásának megelőzése, a szociális hátrányokból eredő kulturális, mentálhigiénés eltérések kiegyenlítése az iskola lehetőségein belül, valamint, a veszélyeztetett és szociálisan hátrányos helyzetű tanulók kiemelt segítése.

Feladatok

- A veszélyeztető tényezők hatását megelőző felvilágosító, ismeretnyújtó és információs tevékenység.
- A veszélyeztetett tanulók regisztrálása, a veszélyeztető okok feltárása a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, és az okok megszüntetésükben való pedagógiai részvétel. A tanulói viselkedésben, teljesítményekben bekövetkezett változások felismerése, jelzése.
- Az okok feltárása és megszüntetése érdekében a jelzőrendszer működtetése, együttműködés a gyermekvédelmi szervezetekkel.
- Az iskolai szociális ellátások biztosítása.

Tevékenységek

- Nyilvántartásba vétel, a hátrányos helyzet típusának rögzítése és ez alapján a további teendők elrendelése. Az adatvédelmi és titoktartási szabályoknak megfelelő adminisztrációs feladatok ellátása.

- A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, intézkedések a hátrányos helyzetű tanulók esetén.

- Tanácsadás megszervezése tanulónak, szülőnek, pedagógusnak, melynek. formái: egyéni beszélgetés, csoportos beszélgetés és foglalkozás, filmvetítés, előadás, felvilágosítás.
- Szociális ellátások számbavétele (jogszabályi szinten ingyenes étkeztetés és tankönyvellátás intézményi szinten a versenyeken való részvétel támogatása, DÖK és alapítványi segély adása stb.).
- Drog- és bűnmegelőzési, valamint egészségmegőrző programok szervezése melyeknek, tartalma: önismereti, döntéshozatali, stressz-kezelési módszerek, szexuális nevelés, egészséges életmódra, életvezetésre vonatkozó tanácsok
- A pályaválasztás segítése önismereti és pályaorientációs foglalkozás keretében. (Osztályfőnöki órákon az osztályfőnökkel, valamint 11-12. évfolyamon külsős szakember vezetésével.)

1.6.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

1.6.5.1. Általános iskola

Fejlesztő gyakorlatok

"Egy gyermek akkor iskolaérett, ha testileg-lelkileg olyan fejlett, hogy az iskolai tanulás nemcsak hogy nincs ártalmára, hanem fejlesztőleg hat rá."

Az eredményes iskolai tanulás alapvető feltétele a tanuló iskolaérettsége.

A fejlődésnek megfelelő feltételei vannak, biológiai és pszichikus téren egyaránt. Ezek a feltételek egyrészt örökletes, ill. veleszületett vagy szerzett adottságok, másrészt a környezetnek a gyermekre gyakorolt helyes, céltudatos nevelői ráhatásai.

Sokféle készség, képesség szükséges már az általános iskola első osztályában is ahhoz, hogy a pedagógus oktató-nevelő munkája eredményes legyen.

A pszichikusan iskolaérett gyermekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja:

- az érdeklődés a környezet iránt, ez bizonyos fokig kapcsolatban van a figyelem és a megfigyelőképesség fejlődésével, ill. fejlettségével
- a gondolkodás terén analízisre és szintézisre való képesség a jellemző
- a beszéd megfelelő fejlettsége, mely fontos szerepet játszik az ismeretszerzésben és mások megértésében

A felsoroltakon kívül a már meglévő tapasztalatok, alapismeretek és a gyakorlati készségek nagymértékben fokozzák az iskolára való alkalmasságot. (Ide tartoznak a gyermek saját magára, természeti és társadalmi környezetére vonatkozó tapasztalatai, alapismeretek, az ábrázoló készség, megfelelő kézügyesség és mozgásbeli ügyesség.)

Az egészséges, kiegyensúlyozott felnőttkor alapja a gyermekkor, éppen ezért nagyon fontos a zavarok korai felismerése.

Az általános iskolában folyó összetett munka egyik fontos része azoknak a gyerekeknek az oktatása, nevelése, akiknek fejlődése eltérően alakult a korai gyermekkorban.

Fontos és lényeges feladatai vannak ebben a folyamatban a szociálpedagógusnak a káros tényezők konkrét vizsgálatával, és ennek ismeretében a lehetséges és szükséges speciális módszerekkel a káros hatások kiküszöbölésére, ill. csökkentésére.

Fontos:

- A személyiséget károsító környezeti tényezők felismerése - ingerszegény környezet, elhanyagoltság, rossz családi körülmény, helytelen nevelési eljárás stb.
- A gyermek és a felnőtt környezet közötti kontaktus, a gyermeknek a társaihoz való viszonyulása, megnyilvánulása - mindezek utalnak az érzelmi kiegyensúlyozottságra is, amit feladathelyzetben, szünetekben és spontán tevékenység végzése közben figyelhetünk meg a gyermekeknél.

Ezeken kívül fontos felmérni a vizuo-perceptuo-motoros, az akusztikus- és nyelvi képességeket, az emlékezet, a szerialitás, a téri tájékozódás szintjét, valamint a test finom- és nagymozgásait. A felmérésekhez segítséget nyújtanak a különböző vizsgálatsorok és programok (pl. Porkolábné Balogh Katalin: Mozgásfejlesztő program; Brigitte Sindelar: "De jó, már én is tudom"- programcsomag; Goodenough-féle vizsgáló eljárás; Meixner Ildikó: Én is tudok olvasni stb.), és ily módon megismerhető a várható, vagy a már kialakult tanulási zavar háttere. Megtudható, hogy a gyermek mely részképesség-gyengeségek miatt igényel fejlesztő foglalkozást.

Minél hamarabb sikerül felfedeznünk a problémákat, megelőzhetjük, hogy az elsődleges tünetekre rakódjanak a várható következmények: a magatartászavar, agresszió, regresszió, önértékelési probléma, iskolai kudarcok stb.

A fejlesztő foglalkozások megtervezésénél, a programok kiválasztásával meg kell tervezni, hogy mely célokra irányul elsődlegesen, és melyekre lehet másodlagos fejlesztő hatással.

Részképesség-gyengeségek egyéni vagy kiscsoportos korrekciója

A terápiát minden esetben vizsgálóeljárással indítjuk. Ezután kerülhet sor a megfelelő programok, feladatcsoportok kiválasztására, az egyénre szabott fejlesztési irányok meghatározására.

Természetesen fel kell tudnunk mérni azt is, hogy melyek azok a gyengeségek, hiányok, zavarok, amelyek már nem tartoznak kompetenciánkhoz, hogy a gyermek fejlődését szem előtt tartva a megfelelő szakemberhez (pszichológus, logopédus) irányíthassuk.
A foglalkozások lebonyolításánál fontos betartanunk néhány szabályt ahhoz, hogy a gyermek a munkát ne valamilyen kényszertevékenységnek érezze, hanem örömét lelje a játékos feladatokban.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyermek számára ezek a foglalkozások - bármennyire is játékosnak tűnnek - nagyon megerőltetők, fárasztóak, hiszen éppen azokban a képességekben várunk el tőle sikereket, ahol nehézségei vannak.

A fejlesztő foglalkozás hatásfokát fél évnél nem rövidebb időtartamú foglalkozás után éri csak el igazán. Munkánk szükségességét és eredményességét a fejlesztés hatásfoka igazolja, amelyet a vizsgálóeljárás megismétlésével ellenőrizhetünk.

Felzárkóztatás

A katolikus iskola a talentumok Isten dicsőségére való kamatoztatására irányuló belső indíttatásra, valamint az igazságosság és szeretet parancsa által ösztönözve feladatának tekinti, hogy hozzásegítse diákjait ahhoz, hogy képességeiket az akadályozó tényezők felszámolása után teljes mértékben kibontakoztassák.

Ezért nagy erőfeszítéseket tesz a különböző okokból gyengébb előképzettségű tanulók felzárkóztatása érdekében. Teszi ezt annak tudatában, hogy ezzel emberi értékeket ment meg, és hozzájárul ahhoz, hogy hazánk katolikus értelmiségi rétege a társadalmi mobilitás révén is erősödjön, gazdagodjon, társadalmi kapcsolatainak szélesedésével még inkább kovásza legyen társadalmunknak.

1.6.5.2. Gimnázium

A gimnáziumba felvételt nyert tanulók esetében a tanulási kudarcok kialakulásának okai a tapasztalatok alapján a következők:

- az általános iskolák eltérő követelmény- és értékelési szintjéből következő teljesítménykonfliktus
- a különböző tantárgyak tanulásának módszereit, a tanulási technikákat a tanulók egy része nem ismeri, vagy nem tudja alkalmazni
- a tananyag-feldolgozás ütemével, a középiskolai tananyag mennyiségével való találkozás teljesítményzavart idézhet elő
- előfordulhat irreális iskolaválasztás
- a sajátos nevelési igényű tanulók számára egyes követelmények, vagy követelmény-csoportok teljesítése nehéz

Cél

A megtanítás és a megkövetelés egyensúlyának biztosítása mellett a tanulási kudarcok kialakulásának megelőzése és a már kialakult problémák kezelése. A jó intellektusú, de a tanulásban részképesség gyengeség miatt akadályozott tanulók számára a pozitív megkülönböztetés biztosítása.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni.
Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeikhez igazodva a következő elvek szerint kell a munkát megszervezni:

- A fogyatékosságnak megfelelő végzettséggel rendelkező szakemberek biztosítása és a velük történő folyamatos kapcsolattartás.
- A feladatok megvalósításához hosszabb idősávok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van.
- Szükség esetén sajátos, a fogyatékosságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése.
- Segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segíteni kell a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve egyéni fejlesztési terv készítésével.

Feladatok

5-10. évfolyam

- Tájékozódás a tanulók képességeiről, tudásszintjéről, tanulási szokásairól.
- A sajátos nevelési igényű tanulók regisztrálása.
- A korábban sajátos nevelési igényű tanulóként nem diagnosztizált, de tanulási kudarcnak kitett tanulók szakemberhez irányítása.
- Tantárgy specifikus tanulási módszerek, tanulási technikák elsajátíttatása.
- A tankönyveket kiegészítő információforrások – könyvtár, Internet – használatának elsajátíttatása.
- Az irreális iskolaválasztású tanulók segítése abban, hogy mielőbb más - nekik jobban megfelelő - iskolába kerüljenek.

11-12. évfolyam

- Az önálló ismeretszerzés segítése kiscsoportos, illetve konzultációs foglalkozások keretében.
- Személyiségfejlesztő eljárások alkalmazása a tanulási motivációk, a továbbtanulási orientáció céljából.
- A diagnosztizált sajátos nevelési igényű tanulók egyéni segítése az érettségi vizsgára való felkészülésben.

Tevékenységek

- Tanév eleji tájékozódó felmérések.
- Kiscsoportos foglalkozások, egyéni felzárkóztatás, korrepetálás.
- A könyvtár- és internet használat erősítése.
- Személyiségfejlesztő foglalkozások.
- Szaktanárokkal való konzultációk.
- Dokumentált visszajelző rendszer az általános iskolák felé.

1.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Az iskola humanizált pedagógiai légköre, az emberi kapcsolatok személyessége teszi lehetővé a szociális érzékenység érvényesítését. Ez a tevékenység a szociálisan hátrányos helyzetű tanulókra irányul.

Cél

A szociokulturális hátrányokból eredő esélykülönbségek csökkentése pedagógiai eszközökkel és szociális intézkedésekkel, és juttatásokkal

Feladatok

- A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók problémáinak megismerése. A probléma jellegének megfelelő segítségnyújtás.
- Az intézményben által adható szociális juttatások összehangolt elosztása.

Tevékenységek

- A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók felmérése - önkéntes alapon - kérdőív segítségével, illetve személyes beszélgetés során, majd az érintett tanulók regisztrálása a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, adatvédelem figyelembevételével.
- Probléma-specifikus segítségnyújtási módok alkalmazása.
- A szociálisan hátrányos helyzetű tehetséges tanulók versenyre, továbbtanulásra való felkészítése kiscsoportos és egyéni segítségnyújtás mellett.
- A szabadidő megfelelő eltöltésének segítése az intézmény tanórán kívüli tevékenységeinek keretében. Az iskolához való kötődés, az iskolán belüli kötődési háló indirekt eszközökkel történő gazdagítása.

Rászorultság alapján adható támogatás formái:

- iskolai és/vagy diák önkormányzati támogatás a tanuláshoz kapcsolódó kiadások csökkentése céljából
- könyvtári kölcsönzéssel biztosított ingyenes tankönyvellátás
- „A Tiszaparti Diákokért" Alapítvány támogat kül- és belföldi tanulmányi kirándulást, nyelvvizsgát, tanulmányi és sportversenyt, kulturális rendezvényeket stb.
- rendkívüli segély

1.6.7. Az egységes alapokra épülő differenciális

Az intézményben a differenciált tanulásszervezés terén a következő szempontok jellemzőek:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek elősegítik a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.
- A tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárása, lehetőséget adva a tanulók esetleges tévedéseinek korrigálására, tudásának átrendeződésére.
- Együttműködő tanulási technikák, formák alkalmazása - olyan tanítási-tanulási munkaformák, illetve tanulásszervezési eljárások alkalmazása, amelyek hozzájárulnak az együttműködési készség, a kölcsönös felelősségvállalás fejlesztéséhez. (pármunka, csoportmunka, projektmunka).
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (osztálymunkában, csoportoktatásban, páros és egyéni oktatásban) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásának, alkotóképességének előtérbe állítása.

- A tanulók képességeihez optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása.
- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása.
- Az információs és kommunikációs technika (IKT) felhasználása a tanulásszervezés során.

1.6.8. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

- A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémáik megoldásának segítése, az iskolai nevelés, oktatás egész folyamatában és valamennyi területén.
- A tanulók személyiségének megismerése, és a személyiséghez illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.
- A tanulók kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, és más iskolai foglalkozásokon, valamint ezek támogatása az iskolán kívül is. A képességfejlesztés, tehetséggondozás lehetséges módszerei:
    - egyéni képességekhez igazodó, differenciált tanulásszervezés
    - csoportbontás
    - emelt szintű oktatás
    - szakkörök szervezése
    - a tanulók felkészítése az iskolai és iskolán kívüli tanulmányi, művészeti, kulturális és sport versenyek
    - kutató munka, projektek
    - egyéni pályázatok
    - egyéni foglalkozások szervezése, egyéni fejlesztés
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

1.6.9. A nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés és oktatás elvei

Iskolánkban nem folyik nemzeti kisebbségi oktatás. Amennyiben kisebbséghez tartozó tanuló kerül iskolánkba, az iskola nevelő-oktató munkája arra irányul, hogy a készségek és képességek fejlesztése az általános követelmények szerint érvényesüljön minden műveltségi területen. Szükség szerint a kiemelt fejlesztési feladatok átgondolt megjelenítésével a helyi tantervi szabályozás szintjén kerül kiegyenlítésre az esetleges lemaradás.

1.7. A szülő, a tanuló, az iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

1.7.1. A szülők részvétele az intézmény pedagógiai programjának megvalósításában

A törvényi kötelezettségünket erősítve kinyilvánítjuk, hogy a szülő joga

- Az intézmény pedagógiai programjának (nevelési program és helyi tanterv) és házirendjének megismerése, az arról való tájékozódás. Joga továbbá, hogy gyermeke fejlődéséről, magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről rendszeres tájékoztatást kapjon.
- Elsősorban írásbeli javaslatát az intézmény vezetője, a nevelőtestület, az iskolaszék, a diákönkormányzat a pedagógus megvizsgálja, és arra érdemi választ kapjon.
- Az iskola igazgatója vagy a pedagógus hozzájárulásával részt vehet a foglalkozásokon.
- Kezdeményezheti szülői közösségek létrehozását, abban aktívan, jogait érvényesítve tevékenykedhet.
- A kölcsönös tapintat, a személyiségi jogok betartásával intézkedhet gyermeke jogainak érvényesítése érdekében.
- Az intézmény által meghatározott feltételek mellett kérheti, hogy gyermeke a szabadon tervezhető órakeretben milyen foglalkozásokat vegyen igénybe. A tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával, módosításával kapcsolatos döntést gyermekével közösen gyakorolja.
- Segítséget kapjon a nevelési és egyéb problémák megoldásához.

Együttműködésünk alapja az, hogy a szülők és a tanulók az előzetes ismereteik, gyakran személyes tapasztalataik, valamint az iskola tájékoztatása alapján választják a Tiszapartit, tehát ismerik és elfogadják az iskola által közvetített értékeket és a követelményszintet.

Amennyiben az elvárások és az egyéni teljesíthetőség összhangja nem jön létre, őszintén megbeszéljük, és közösen keressük, és döntjük el a tanuló számára legjobb megoldást.

Az együttműködés és kapcsolattartás formái, szintjei

Intézményi szinten

- a Szülői Választmány ülései
- pályaválasztási szülői értekezlet a 4. és a 8. osztályosok szüleinek
- 9.-es osztályok közös tanévnyitó szülői értekezlete
- rendkívüli szülői értekezlet – szükség esetén
- ünnepségek, iskolai rendezvények
- a plébániával közös programok
- közös lelki nap
- közös zarándoklat
- közös kirándulások

Osztályszinten

- szülői értekezlet, évente legalább 2 alkalommal
- fogadóóra: - osztályfőnök
  - szaktanárok
- írásos, telefonos kapcsolat – különös tekintettel a hiányzásra, az egyéni problémák kezelésére, a tanulói előmenetelre, a választható tanórai foglalkozások megválasztására, a tankönyvrendelésre
- szükség esetén az osztályfőnökök családlátogatást végeznek
- osztályszintű rendezvények lehetőségei

Egyéb formák

- Előzetes időpont-egyeztetés után az iskolavezetés, a szaktanárok és az osztályfőnökök személyes megbeszélésre rendelkezésre állnak.
- A középiskolai felvételi eljárást megelőző időszakban szórólapon és a helyi tömegkommunikációs lehetőségek igénybe vételével tájékoztatást adunk céljainkról és a képzési irányokról.
- Az általános iskolák pályaválasztási szülői értekezletén meghívás alapján képviseltetjük intézményünket, és tájékoztatást adunk.
- Az iskolában lehetőséget biztosítunk a nyolcadik osztályos szülők és tanulók látogatására, ennek formái a pályaválasztási szülői értekezlet, a pályaválasztási nyílt napok.
- A felvételt nyert tanulók szüleivel beiratkozáskor és az első szülői értekezleten megismertetjük az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseit, az értékközvetítés tartalmát és szervezeti kereteit, a házirendet a beiratkozáskor átadjuk.

1.7.2. A kollégium részvétele, az együttműködés formái

- Az intézmény beiskolázási körzete a képzési irányoknak, jellegnek megfelelően megyei, esetenként megyén vagy országhatáron túli is. Épp ezért a partnerkapcsolataink közül, a szülői ház mellett a kollégiummal való együttműködést is kiemelten kezeljük, fontosnak tartjuk.
- Célkitűzéseinket abban a tudatban és reményben fogalmaztuk meg, hogy a kollégium a humánus légkörben folyó nevelés, a személyiségfejlesztés, a tehetségkibontakoztatás, a tanulás segítésének és a szülői szerep kiegészítésének színtere.
- A Városi Kollégium önálló intézmény, ezért elfogadjuk és építünk a kollégium speciális kezdeményezéseire, önálló pedagógiai programjára, minőségfejlesztési rendszerére és a nevelőtestület törekvéseire.

Az együttműködés formái, szintjei

- Intézmény igazgatója – városi kollégium igazgatója a nevelési célkitűzések és a beiskolázás összehangolása érdekében.
- Intézmény igazgatója – kollégiumi tagintézmény-vezető az iskola tanulóit érintő irányítás, együttműködés kérdésében.
- Igazgatóhelyettesek – kollégiumi tagintézmény-vezetők napi feladatok megoldása, egyeztetések.
- Osztályfőnökök – kollégiumi csoportvezetők az egyes tanulókkal kapcsolatos feladatok megoldása, a beilleszkedés segítése, a tanulmányi előmenetel elősegítése, a hiányzás mérséklése érdekében.
- Szaktanár – korrepetáló tanár a tanulmányi előmenetel, a tehetséggondozás, a felzárkóztatás elősegítése érdekében.
- Iskolai Diákönkormányzat – Kollégiumi Diákönkormányzat a tanórán kívüli kulturális és sport programok szervezése, összehangolása terén.

Egyéb formák

- A kollégiumi csoportvezető meghívása az osztály szülői értekezletére, rendezvényeire.
- Ünnepségek, rendezvények kölcsönös látogatása.
- A kollégista tanulók hiányzásának igazolását a szülő, indokolt esetben a csoportvezető tanár írja alá.
- A tanév fő feladatairól, eseményeiről írásban tájékoztatjuk a kollégium igazgatóját, a tagintézmény-vezetőt.

1.7.3. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének elvei

- Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelveit, feladatait azzal a hitvallással fogalmaztuk meg, hogy a megvalósulás során az abból és a törvényből eredő tanulói jogok és kötelezettségek maradéktalanul érvényesüljenek, teljesüljenek. Mindkét oldalnak – tanulónak és pedagógusnak – elkötelezettnek kell lennie abban, hogy a közös célokat elérjük, a döntéseket végrehajtsuk.
- Garanciát vállalunk a kölcsönösség tiszteletben tartásával arra is, hogy a diák nem szenvedhet hátrányt amiatt, hogy érdekeit érvényesíti, képviseli vagy képviselteti.
- Megteremtjük és garantáljuk az érdekképviseletet, az információátadás és tájékoztatás hagyományos és új fórumait. Az együttműködést minden területen a partneri légkör jellemzi.
- A tanulók és pedagógusok együttműködést a kiszámítható és egységes követelménytámasztásra és, értékelésre építjük.
- Az együttműködést az iskola gazdag tanórái és iskolán kívüli tevékenységi rendszere is erősíti.

1.7.4 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
Az iskolai diákönkormányzat véleményét:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.
A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.
A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.
A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

2. Egészségnevelési Program

2.1. Az egészségnevelési program hosszú távú céljai

- A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy az egészség nem pusztán a betegség hiánya, hanem a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota.
- A tanulók és az iskola dolgozói ismerjék meg az egészségvédelem, az egészségfejlesztés kiemelt kérdéseit.
- A tanulók ismerjék a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét és legyen igényük a rendszeres testmozgásra.
- Az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát ismerjék meg a tanulók.
- A tanulók ismerjék a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében.
- Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása.
- Biztonságos életvezetés elsajátítása.
- A tanulók legyenek tisztában a gyakoribb betegségeket kialakító rizikófaktorokkal és a gyógyulás lehetséges módszereivel.
- A tanulók ismerjék meg az alkohol, a drogok, a dohányzás, az egészségkárosító tényezők hatását, valamint a jogi és társadalmi következményeiket.
- Legyenek tisztában az indokolatlanul nagy mennyiségű gyógyszerfogyasztás veszélyeivel.
- Legyenek tudatában az aktív életmód által kínált előnyökkel, elsősorban a mindennapi mozgás kedvező élettani hatásának, valamint saját fizikai képességeik megőrzésének fontosságának.
- A testi és lelki fejlődés igényének kialakítása, fejlesztése, az egészségtudatos magatartásra és a fizikailag aktív életvezetésre való nevelés.
- Ismerjék meg a szexualitás társadalmi vonatkozásait, a nemi és a családi szerepek jellegzetességeit, legyenek tisztában a szexuális élet alapvető higiénéjével.
- Az egészséges életmódhoz és egészséges környezethez kapcsolódó elméleti és gyakorlati ismeretek közvetítése:
    - egészségprogram,
    - környezetnevelési program,
    - CSÉN program,
    - önismereti művészetterápiás foglalkozások,
    - iskolakert.

2.1.1. Az egészségnevelés színterei, programjai

CSÉN program szervezése

Iskolánk 2016-ban vezette be Boldogabb családokért Családi Életre Nevelés (CSÉN) programot. A Kecskemét-Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület (SZÉK) és az Életünk a család! Nonprofit Közhasznú Kft. (1119 Budapest, Csurgói út 39/b.) munkatársainak közreműködésével fokozatosan vezettük be intézményeinkbe a „Boldogabb családokért" Családi Életre Nevelés (CSÉN) programot, valamint a Kiskamasz felvilágosítást. A program része a pedagógusok szakmai felkészítése is, módszertani anyagok kidolgozásával és közreadásával, iskolai szintű mentorálással.

2017-től célkitűzéseink megvalósulásaként 1. évfolyamtól kezdődően valamennyi osztály részesül a programban. A programot megvalósító családi órákat alsó és felső tagozaton az etika óra keretein belül szervezzük kéthetenkénti váltásban. A foglalkozás tematikáját, követelményeit és óraszámát a Váci Egyházmegye által felkért CSÉN mentorok koordinálják.

A program a nevelési céljait 7 nagyobb tematikai egységben valósítja meg:

1. A család, mint a társadalom legalapvetőbb egysége és a család működése
2. Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés
3. Jellem és értékrend
4. Önismeret és érzelmi intelligencia
5. Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok
6. Útelágazások, zsákutcák, útvesztők, avagy veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek
7. Változások következményei és kezelésük

Célja, hogy a gyermekek önmagukat és másokat elfogadó, szeretni és tisztelni tudó, önálló és döntésképes, önazonos, érett felnőttekké váljanak, akik készek az együttműködésre, kapcsolatok kialakítására és védelmezésére, vagyis a lelki, szellemi és mentális kompetenciák (érzelmi intelligencia) fejlesztése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. A program célcsoportja a 8-14 éves korosztály.

A programot az igazgató koordinálja és az Osztályfőnöki, pasztorális munkaközösség tagjai valósítják meg. A foglalkozásvezetők – képzésben részesült pedagógus, pedagógiai asszisztens - elsősorban, mint facilitátorok működnek, segítik és motiválják a tanulókat az együtt gondolkodáson keresztül. A foglalkozásokat egyszerre két pedagógus vezeti. Közülük legalább egy "Boldogabb családokért" családi életre nevelés képzést vagy „Egészséges életmódra és családi életre nevelés" tanfolyamot végzett vagy Családi életre nevelés. A NAT alapján a családi életre nevelésben és a kapcsolati kultúra fejlesztésében résztvevők felkészítését elősegítő továbbképzés végzett foglalkozásvezető (pedagógus, pedagógiai asszisztens).

A hagyományos tantervi óráktól eltérnek a foglalkozások. Oldottabb légkört, rugalmasabb óravezetést, a szólás- és véleménynyilvánítás nagyobb szabadságát célozza meg. Az ismeretek átadását rávezetéssel, elgondolkodtatással, saját vélemények megfogalmazásával igyekszünk megvalósítani. Módszereinkben főként a nem formális tanulás eszközeit használjuk, a

szemléltetésre és a játékos foglalkozásra, mozgásos elemekre helyezzük a hangsúlyt. A lelki, szellemi és mentális kompetenciák fejlesztésére koncentrálunk. Egy témakör több órát is felölel, a csoporttól függően.

A csoportfoglalkozásokat az osztálytermekben illetve egy, a programra megvalósítására kialakított CSÉN-teremben tartjuk.

A programról a szülőket szülői értekezleten tájékoztatjuk, illetve alkalmanként nyílt óra megtekintésére is biztosítunk lehetőséget.

A gyermekeknek nagy segítséget nyújt érzelmi fejlődésük elősegítésében és személyiségük kibontakoztatásában. A szülők jelzései is arra utalnak, hogy gyermekeik bátrabban és őszintébben beszélnek érzéseikről és nyíltabbá válnak társas kapcsolataikban. A pedagógusok számára lehetőséget nyújt abban, hogy tanulóikat más oldalukról ismerjék meg és harmonikusabb együttműködés alakulhasson ki közöttük.

Művészetterápiás foglalkozások

Személyiség-kibontakoztató foglalkozások, melyek az empátiára, az érzelmeket kreatív módon kifejező egyén nevelésére, valamint az alkotás terápiás jellegére, az önkifejezés és önismeret fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. A foglalkozások fontos eleme a nyitottság, hogy az elfogadó és egymásra figyelő légkör alakuljon ki, melyekben ki-ki megfogalmazhatja vagy a művészetek eszközeivel, az alkotásain keresztül kifejezésre juttathatja saját érzéseit, problémáit. Mindezeken keresztül fejleszti az empatikus-én kommunikációt és az asszertív kommunikációt. Biztosítja a pedagógus számára a gyermek viselkedés zavarainak felismerését, segít a gyermek szakemberhez való irányítását, a gyermek megértését és a hozzávaló helyes attitűd kialakítását. Hozzájárul a diákok korsajátosságainak felismeréséhez, elfogadásához, a gyermek erősségeinek felfedezéséhez és fejlesztéséhez. Lehetőséget biztosít a gyerekeknek a megterhelő, egyeseknél traumás élmények (családi problémák, egészségügyi gondok, iskolán belüli feszültségek, teljesítményorientáltság, kiközösítés, csúfolódás stb.) feszültségeinek levezetésére, az élmények más szinten való megfogalmazása által. A képi és zenei kifejezés különösen alkalmas a szorongások, konfliktusok okozta magatartási zavarok megjelenítésére. Ugyanakkor a gyereke pozitív viselkedési és probléma megoldási mintákat is kapnak egymástól.

Az alkalmazott eszközök: rajzolás, festés, gyurmázás, szoborépítés, agyagozás, szerepjáték, színjátszás, zenehallgatás, hangszeres zenélés, éneklés.

Fontos, hogy a gyerekek szabadon alkothassanak, minden foglalkozás legyen lezárva a tanulók érzéseinek kifejezésre juttatásával, illetve egy-egy folyamat végén kerüljön sor az alkotások bemutatására.

A foglalkozások szervezhetők művészetek műveltségi területek tantárgyi foglalkozásain, megfelelő tanmenet jóváhagyását követően felső tagozatos tanulócsoportoknál, tanulószobai foglalkozásokon és szakköri foglalkozásokon.

Élménypedagógiai - művészeti – foglalkozások

Célja, hogy a tételes és lexikális ismeretek helyett, egy komplex világlátásra, a művészetek holisztikus, összefüggéseit átlátó élvezetére neveljen a művészeti ágak és a kreativitás összekapcsolásával, vagyis egy komplex látásmódú generáció kinevelése. Ezért feladata elsősorban élményalapú, alkotójellegű az egyén kreativitását, és a személyiségét kibontakoztató foglalkozások megtartása. Nem a megfelelés, a helyes válaszok megtanulása a cél, hanem itt is az elfogadó és egymásra figyelő légkör kialakítása, melyekben ki-ki megfogalmazhatja a saját lehetséges jó válaszát. A témafeldolgozásnál az általános műveltség megalapozásán túl célja a hagyományok megőrzése, megélése.

Az alkalmazott eszközök: irodalmi szemelvényeken, népdalokon, klasszikus zenén, verseken, képzőművészeti alkotásokon keresztül rajzolás, festés, ragasztás, gyurmázás, szoborépítés, agyagozás, szerepjáték, színjátszás, zenehallgatás, hangszeres zenélés, éneklés, tánctanulás, egyéb mozgásos tevékenységek, témanapok, témahetek, bibliodráma.

Főbb fejlesztendő területek:

- anyanyelvi kompetencia fejlődése
- közösségépítés,
- személyiségfejlesztés,
- kommunikáció fejlesztése,
- önkifejezés,
- feszültségoldás

A foglalkozások szervezhetők művészetek műveltségi területek tantárgyi foglalkozásain – megfelelő tanmenet jóváhagyását követően, – napközis és tanulószobai foglalkozásokon, szakköri foglalkozásokon.

Meseterápia

Személyiség-kibontakoztató foglalkozások, melyek a meséken keresztül az érzelmek kreatív kifejezésére, az önismeret fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. A foglalkozások fontos eleme itt is a nyitottság, hogy egymásra figyelő légkör alakuljon ki, melyekben ki-ki megfogalmazhatja vagy a művészetek eszközeivel, az alkotásain keresztül kifejezésre juttathatja saját érzéseit. Fejleszti az empatikus-én kommunikációt és az asszertív kommunikációt. Biztosítja a pedagógus számára a gyermek viselkedés zavarainak felismerését, segít a gyermek szakemberhez való irányítását, a gyermek megértését és a hozzávaló helyes attitűd kialakítását. Hozzájárul a diákok korsajátosságainak felismeréséhez, elfogadásához, a gyermek erősségeinek felfedezéséhez és fejlesztéséhez.

Alkalmazott módszertanok bemutatása: mesék ihlette érzések, elképzelt jelenetek és szereplők megjelenítése képzőművészeti eszközökkel: rajzolás, festés, montázs, gyurmázás. Jelenetek eljátszása: szerepjáték, drámapedagógia, bibliodráma.

A foglalkozások szervezhetők művészetek műveltségi területek tantárgyi foglalkozásain, megfelelő tanmenet jóváhagyását követően alsó tagozatos tanulócsoportoknál, napközis foglalkozásokon.

Közösségfejlesztés

Célja fejleszteni az egyéni és csoportos együttműködési és probléma megoldási képességet és ezen keresztül kötődésekre épülő közösségekké alakítani az iskolai formális közösségeit.

Alkalmazott módszerek:

- ismerkedési játékok – tagok megismerése;
- bizalomjátékok - cél az egymásrautaltság megtapasztalása;
- lazítójátékok/relaxáció - ráhangolódás a további játékokra;
- interakciós játékok - hozzájárulnak a csoporton belüli kölcsönös viszonyok megállapításához;
- ön- és csoportismereti játékok – önismeret fejlesztése
- csoportos feladatmegoldások – együttműködés erősítése;
- szituációs vagy szerepjátékok - elősegítik a problémamegoldást, kommunikációs készséget

Gyakrabban alkalmazott játékok:

- ötletfúzió alkalmazása a közös tervezéshez;
- problémamegoldáshoz szükséges szellemi erőforrások, tudások, felkészültségek; megosztásának folyamata;
- tanítana-tanulna - tankatalógus készítése;
- word café módszer;
- belbin csoportkarakter szerepek;
- kihangosítás;

A módszerek alkalmazásával láthatóvá válnak a csoportok összetétele, a csoport és tagok erősségei és gyengeségei. A csoportkarakter szerepek megismerése hozzájárul a csoport hatékonyságához és eredményességéhez, a harmonikus együttműködéséhez. Fejlődik a résztvevők kooperációs képessége, kommunikációja, problémamegoldó képessége, felelősségvállalása. Erősödik a kortársakkal való kapcsolat, szolidaritás, kötődés. Nő a fiatalok cselekvési kedve.

Alkalmazható osztályfőnöki foglalkozásokon, tanórán kívüli egyéb foglalkozásokon, kirándulásokon, tábori foglalkozásokon.

2.2. Az egészségnevelés rövidtávú céljai, feladatai

2.2.1. Az egészségnevelés általános céljai

- A szakmai munkaközösségek dolgozzák ki a helyi tantervvel összhangban a tanmenetek egészségnevelésével kapcsolatos témaköreit minden tantárgy esetében.
- A biológia tanítás fontos feladata felhívni a figyelmet a prevenció fontosságára, valamint a gyakoribb betegségekkel kapcsolatos ismeretek beépítése a tananyagba.
- Az osztályfőnöki tanmenetben minimum 10 órát kell tervezni a „testi egészség - egészségfejlesztés" témaköréből. Váljon hatékonyabbá az osztályfőnöki órák egészségnevelése.
- Tanulják meg a pedagógusok a stressz és feszültségoldás módszereit.
- Az iskolában tanító pedagógusok lehetőség szerint vegyenek részt az ilyen témájú továbbképzéseken.
- Törekedni kell arra, hogy az iskolaorvos és a védőnő a szűrővizsgálatokon kívül minél több területen kapcsolódjon be az egészségnevelési programba. (pl: előadás, beszélgetés, mozgósítás különböző rendezvényekre)
- A felvilágosítás hatására növekedjen a tanulók tudatossága a dohányzás, az alkohol és a drogfogyasztás területén. Ne dohányozzanak, ne fogyasszanak alkoholt és drogot sem az iskolában, sem annak környezetében, sem iskolai rendezvényeken, sem az iskolán kívül.
- Legyenek eredményesebbek a testnevelési órák és népszerűbbek a DSE, valamint a tömegsport foglalkozások, hogy növekedjen a tanulók aktív testedzéssel töltött ideje és javuljon a fizikai állóképességük.
- A tanulók törekedjenek a kulturált párkapcsolat kialakítására.
- Fokozottan ügyelni kell az iskola helységeiben és környezetében a tisztaságra és a higiénés szabályok betartására.
- Szorgalmazni kell a folyosókon és a tantermekben a több zöld növény jelenlétét.

2.2.2 Az egészségnevelés feladatai

- komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása,
- az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át,
- annak tudatosítása a tanulókban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének,
- a saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulókban az egészségtudatos, az egészség- megőrzést preferáló magatartás fontos része,
- a stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében,

- annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása.

2.2.3. Iskola egészségügyi tevékenységek, szűrések

- testi fejlődés vizsgálatok (testsúly, testmagasság)
- mozgásszervi vizsgálatok (gerincelváltozások, lúdtalp)
- érzékszervek vizsgálata (hallás, látás, színlátás)
- vizeletvizsgálatok
- allergiavizsgálatok
- bőrvizsgálatok
- pajzsmirigyvizsgálat
- általános belgyógyászati vizsgálat (szív, tüdő, hasi szervek)
- sport-alkalmassági vizsgálat
- fogászati szűrés
- vérnyomás-ellenőrzés
- idegrendszeri vizsgálat

2.2.4. Az egészségnevelés kötelező témakörei minden évfolyamon, minden tanévben

- hitélet
- egészséges táplálkozás, táplálkozási zavarok
- szenvedélybetegségek (drog-, alkohol, nikotin és gyógyszerfüggőség)
- testedzés, helyes testtartás
- testi higiénia
- betegségek elkerülése, megelőzése (prevenció)

2.2.5. Az egészségnevelés egyéb, kötelező témakörei évfolyamonként minden tanévben

Általános iskola alsó tagozat:

- Időjárásnak megfelelő helyes öltözködés
- Helyes napirend kialakítása

Alsó tagozaton minden évfolyamon kötelezően beépül a következő tantárgyakba: környezetismeret, magyar nyelv és irodalom, testnevelés, rajz, technika.

Gimnázium

Évfolyam	Témakör	A témakör témái
9.	**Lelki egészség**	- a serdülőkor problémái - a reális önkép kialakítása (önismeret, önkritika) - az előítélet (fogalma és következményei) - stressz, szorongás, stresszoldás - a másság elfogadása - szeretet, barátság

10.	**Elsősegélynyújtás**	- eszméletvesztés - ficam, törés - vérzések - sebellátás - újraélesztés
	Környezeti kultúra	- környezetszennyezés (zaj-, levegő-, víz-, talajszennyezés, hulladékok) és hatása az ember egészségére
11.	**Szerelem, barátság, párkapcsolat**	- felelős ismerkedés, barátkozás a más neműekkel - nemi úton terjedő betegségek - védőoltások
12.	**Szociális egészség**	- a keresztény ember társadalmi felelőssége - sikeres fellépés, megjelenés - ideális emberi kapcsolatok - (családi, baráti, munkahelyi) - családtervezés - (felkészülés a családi életre) - a szomatikus egészség megőrzése, az egészségügyi ellátás lehetőségei

2.2.6 A program megvalósítása során alkalmazható módszerek

- Tanórai:
  - tanári előadás
  - beszélgetés
  - tanulói kiselőadás
  - szituációs játék
  - multimédiás eszközök használata
  - szemléltetés (rajz, kép, modell)
  - kérdőívek
- Tanórán kívüli:
  - előadás
  - kirándulás
  - mozi látogatás
  - múzeumlátogatás
  - sportrendezvény
  - vetélkedő
  - iskolaújság, iskolarádió
  - fali újság

- szülő értekezlet

2.2.7 Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).

2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.

3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-ában a testmozgás különféle formái dominájanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).

5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.

6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.

7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

8. Az 5-12. évfolyam osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönfélébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

2.3 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok

2.3.1. Alsó tagozat:

- Balesetek megelőzése, alapvető balesetvédelmi szabályok
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete /1-2. évf. TEST.
- Otthoni balesetek megelőzése /1-2. évf. T-É
- Veszélyforrások a háztartásban: sérülést okozó tárgyak, tűzgyújtó eszközök, gáz, elektromosság, gyúlékony, maró, illetve mérgező vegyszerek, romlott ételek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése /1-2. évf. T-É
- Felnőtt bevonása, segítség kérése személyesen, telefonon
- A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. Helyes magatartás a baleseti helyszínen /1-2. évf. T-É
- Az ételmérgezés tüneteinek felismerése, a veszélyeinek megértése /1-2. évf. KÖ
- Az egészségünket károsító és védő szokások csoportosítása
- Az egyes egészségügyi intézmények használatának megismerése /1-2. évf. KÖ
- A megelőzés szerepének felismerése. A mentők munkájának értékelése. Teendők, segítségkérés módjainak megismerése baleset esetén /3-4. évf. KÖ
- Elemi elsősegély-nyújtási ismeretek. Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség). A telefonos segélyhívás szabályai /3-4. évf. T-É, TEST.
- Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás. Baleset-megelőzés /3-4. évf. T-É
- A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése, a megelőzés, az elhárítás és a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása /3-4. évf. T-É
- Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben /3-4. évf. KÖ

/környezetismeret, technika-életvitel gyakorlat, testnevelés/

2.3.2. 5-6. évfolyam:

- Balesetek megelőzése /T-É
- Veszélyes anyagok a háztartásban /T-É
- Az egészségre ártalmas természeti eredetű veszélyforrások - A veszéllyel járó helyzetek és a veszélyek felismerése, teendők a károsodás elhárítása érdekében, illetve károsodás esetén /T-É
- Tennivalók közlekedési baleset esetén. Az elsősegélynyújtás feltételrendszere, helyzetfelmérés, biztosítás és segélyhívás /T-É
  Mentő hívásának menete
- Lázcsillapítás (napszúrás, megfázás, torokgyulladás)
- Sérülések a testnevelés órán és szabadtéri játékok közben – balesetek megelőzése /TEST.

- Az ájult beteg ellátása /TERM.
- A sebellátás, vérzéscsillapítás gyakorlata /TERM.

/osztályfőnöki, testnevelés, természetismeret, technika-életvitel gyakorlat /

2.3.3. 7-8. évfolyam:

- Elsősegélynyújtás bőrsérülések esetén /BI
- Elsősegélynyújtás gyakorlása mozgássérülések esetén /BI
- A szívmegállás, szívinfarktus tüneteinek felismerése /BI
- Vénás és artériás vérzés felismerése, fedő- és nyomókötés készítése /BI
- A természeti erőkkel kapcsolatos balesetek (pl. vízi sportok) megelőzési lehetőségeinek, illetve a katasztrófahelyzetekben való teendők megismerése /BI
- Elsősegélynyújtás egyszerűbb bőrsérülésekkor, valamint rándulás, ficam, törések esetén/BI
- Cukorbeteg elsősegélyben részesítése /BI
- A természeti erőkkel kapcsolatos balesetek (pl. vízi sportok) megelőzési lehetőségeinek, illetve a katasztrófahelyzetekben való teendők bemutatása /BI (e)
- Alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek alkalmazása a gyakorlatban /BI (e)
- Az agyrázkódás és a napszúrás tüneteinek felismerése, teendők megismerése /BI (e)
- Az elsősegélynyújtás ábécéjének megértése, a stabil oldalfekvés megvalósítása /BI (e)
- Az úszás életvédelmi és életmentési szerepe /TEST.
- A sportjátékokkal kapcsolatos balesetvédelmi és elsősegély-nyújtási ismeretek /TEST.
- Öngyógyítás és az orvosi ellátás szükségességének felismerése /OF
- Az elsősegélyben használatos eszközök /OF
- Kémiai kísérletek veszélyei és szabályai /K
- Vegyszereken található jelek ismerete /K
- Eszméletlen beteg, stabil oldalfekvés /BI

/osztályfőnöki, testnevelés, biológia, kémia/

2.3.4. 9-10. évfolyam:

- Csonttörések és ízületi sérülések
- Mentő hívásának menete
- A kifáradás betegségei (izomláz, kimerülés, étvágytalanság)
- Fulladás, idegentest a légutakban
- Mit tegyünk a mentődobozba?
- Az elsősegélynyújtó kötelezettségei
- A vízből mentés felelősségének, veszélyeinek és szabályainak, pontos menetének ismerete /TEST.
- A gerinc sérüléseinek leggyakoribb fajtái, és a gerinc és az ízületek védelemének legfontosabb szempontjainak ismerete /TEST.
- Fertőzések, járványok. A betegségek megelőzésének módjai (környezeti ártalmak minimalizálása, személyes higiéné, az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítása, törekvés a lelki egészség megteremtésére stb). Balesetek megelőzése (a

balesetveszély felismerése, balesetvédelmi szabályok ismerete, betartásuk; segítségnyújtás baleseteknél) /9. évf. OF
/osztályfőnöki, testnevelés, biológia, kémia/

2.3.5. 11-12. évfolyam:

- Elsősegély-nyújtási teendők gyakorlása a vizsgált sérülések és rosszullétek esetében /BI
- Elsősegélynyújtás különböző típusú mozgásszervi sérülések esetén. /BI
- Sebkezelés elsajátítása /BI
- Az újraélesztés folyamata /BI
  A sérült gerinc esetén az elsősegély ellátása és/vagy a sérülttel való helyes bánásmód ismerete /TEST.
- Égési sérülések
- Agyrázkódás
- Mérgezések fajtái és ellátásuk
- Belső sérülések
- Vízből mentés alapelvei/osztályfőnöki, testnevelés, biológia/

2.4. Az egészségmegőrző program értékelése

Az éves program értékelése anonim kérdőívek segítségével és személyes elbeszélgetések keretében történhet. Az értékelést a tantestület tagjai, az iskolaorvos, a védőnő és a mentálhigiénés szakember végezheti.

2.5. Az iskola drogstratégiája

2.5.1. Iskolai drogstratégia kialakítása és a segítő intézmények szerepe

2.5.1.1. A drogügyi koordinátor felkészülése

A drogügyi koordinátor az iskolavezetés megbízásával látja el feladatát. Az információs anyagok és a prevenciós feladatok bővülése szükségessé teszi folyamatos képzését, ismereteinek bővítését.
Rendszeres kapcsolatot tart az intézmény vezetőjével, iskolaorvossal, védőnővel, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, iskolapszichológussal, külső szervezetekkel, koordinálja a feladatokat, rendezvényeket.

2.5.1.2. „Szövetség" az iskolavezetéssel

A drogügyi koordinátor csak akkor tudja feladatát eredményesen ellátni, ha a kollégák támogatják, ezért első feladataként a tantestület bevonása, megnyerése, tájékoztatása a cél. Ebben az iskolavezetés segítséget nyújt. A tantestületet rendszeresen tájékoztatja az eredményekről és az új feladatokról.

Fontos az egységes prevenciós szemlélet kialakítása. A helyi tantervekben az egyes tantárgyak specifikumának megfelelően a prevenció jelenjen meg. A drogügyi koordinátornak támaszkodnia kell az osztályfőnökök jelzéseire, segítségére, a szaktanárok és munkaközösség-vezetők felvilágosító munkájára. A közösen kimunkált program egységes elvek alapján történő értelmezése teszi lehetővé annak végrehajtását.

2.5.1.3. Segítő kapcsolatok partneri csatornáinak feltérképezése

A segítő kapcsolatok intézményen belüli lehetőségét az iskola vezetése, az iskolaorvos, a védőnő, az iskolapszichológus, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, valamint az osztályfőnökök és a szaktanárok jelentik.
A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak a megelőzési munka kiszélesítésére, valamint specialisták bevonására. A másodlagos prevenciót a külső kapcsolatok segítik, hiszen ide irányíthatók drogfogyasztás észlelése esetén az érintett fiatalok, a hozzátartozók és szülők, illetve a kortárs segítők és az érdeklődő kollégák.

2.5.2. A segítő kapcsolatok színterei és kapcsolódási pontok

2.5.2.1. Szülők (család)

Legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában. A szülők megfelelő előkészítés és információátadás után tudják támogatni az iskola programjait.
A szülők bevonása elengedhetetlen a program megvalósításához. Egyes szülői értekezleten és az iskolaszék ülésein felvilágosító, ismertető anyagokkal, előadásokkal kell felhívni a szülők figyelmét a droghasználat veszélyeire.

A veszélyeztetettek körében, valamint a konkrét esetekben végzett felvilágosító, szemléletformáló munka eredményeként a szülők partnereivé válhatnak a tanár korrekciós törekvéseinek, pedagógiai interakciójának. Nehezebb az együttműködés azokban az esetekben, amikor a gyermek viselkedése az otthoni hatások következménye, de ekkor is a legfontosabb társként kell a családot kezelni.
A drogügyi koordinátor támaszkodhat a szülők közvetlen, illetve osztályfőnökökön keresztül eljuttatott információira is. Ezek segítséget nyújtanak a veszély felméréséhez, de konkrét intézkedést igénylő esetben elégséges jelzés lehet a pedagógiai lépések megtételéhez.
Gyakran a szülők nincsenek tisztában a drogfogyasztás veszélyeivel, illetve gyermekük esetleges drogfogyasztásával. A tanulók körében végzett, fogyasztási szokásokra irányuló kérdőívek alapján a szülők konkrét információt kapnak a gyermekek életviteléről, egészséget károsító szokásairól, esetleges droghasználatáról.
A szülőnek segítséget kell adni a felismeréshez, valamint a későbbi teendőihez.

2.5.2.2. Szülői szervezet

Az iskolaszék az a jogosítványokkal felruházott szervezet, amely hidat képez az oktatási intézmények és a tanulók szülei között. Ez a „szövetség" garanciája annak, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az elsődleges megelőzést.

Legyen a két szervezet partner a felvilágosításban, a probléma megoldásában és aktívan vegyen részt a prevencióban.

2.5.2.3. Háziorvos

A háziorvosnak kiemelt a szerepe, hiszen nem csak a fiatalt, hanem az egész családot ismeri. Szükség esetén segítséget tud nyújtani az orvos szakmai továbbképzések tartásában, egészségnevelési programok szervezésében, tartásában, valamint rizikócsoportok szűrésében. A háziorvos a másodlagos prevención belül a szakrendelésre irányításban és más egészségügyi csatornákkal történő kapcsolattartásban tud konkrét feladatot ellátni.

2.5.2.4. Iskolaorvos

Az orvos rendszeresen végez különböző szűrővizsgálatokat, amelynek szempontjai kiegészülnek a drogfogyasztás tüneteivel is. Amennyiben az orvos úgy ítéli meg, hogy indokolt a pedagógiai odafordulás az osztályhoz, vagy a konkrét beavatkozás, akkor ebben a drogügyi koordinátor segítségét kéri. A szakmai kapcsolat mélysége és rendszeressége (amelyet ápolni kell) biztosítja az orvos közbeavatkozási lehetőségét abban az esetben, amikor a pedagógus igényli ezt.
A felvilágosító munkában részt kell vennie. Kapcsolati hidat képez a helyi és regionális gyógyító intézmények között azokban a konkrét esetekben, amikor a tanuló valamilyen szakorvosi ellátásra szorul.

2.5.2.5. Iskolavédőnő

Rendszeres szűrések szervezésében és végrehajtásában, valamint a prevenciós program elkészítésében, előadások tartásában, a tanulóknak szóló tájékoztatásokban nyújt segítséget.

2.5.2.6. Helyi, illetve regionális iskolák drog koordinátorai

Törekszünk más oktatási intézmények drog koordinátoraival való kapcsolattartásra, mert az együttműködés egyrészt az információk cseréjét, másrészt a programok egyeztetetését, közös végrehajtását jelenti. A regionális „drog fertőzöttség" szondázására szolgáló mérési módszereket, adatokat alkalmaznunk kell.

2.5.2.7. Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók

A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási esetekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok munkatársai.
Veszélyeztettek körében végzett önismereti és korrekciós foglalkozások vezetése a primer prevenciós munkát, míg az egyéni terápiák a szekunder prevenciót jelentik. Tréningek és a kortársképzések egészíthetik ki a pedagógiai munkánkat.

2.5.2.8. Rendészeti szervek

Iskolánk jó kapcsolatot ápol a rendészeti szervekkel, amelyek eleget tesznek meghívásunknak, előadásokat tartanak iskolánkban. A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a

bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, jogi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani iskolánknak.

2.5.2.9. Más történelmi egyházak, alapítványok, karitatív szervezetek, civil szervezetek

Az utóbbi időben megnőtt a drog prevenciós munkát felvállaló intézmények, szervezetek száma. A harmadlagos megelőzést jelentő rehabilitáció területén rendelkeznek a legjelentősebb forrásokkal, tapasztalatokkal. Konkrét esetekben számítani lehet azonban a primer prevenciós törekvések támogatására is (Szolnok Jövőjéért Alapítvány, Humán Szolgáltató Központ, Drogkonzultációs és Információs Központ, Református Egyház Szolnoki Dömösi Köre, Életesély Kiemelten Közhasznú Mentálhigiénés Alapítvány, pszichiátriai szakellátás, Contact Gyermekjóléti Szolgálat, Névtelen Alkoholisták Közössége stb.).

2.5.3 Állapotfelmérés szakaszai, területei

A drog prevenciós célkitűzéshez elengedhetetlenül szükséges a pontos és szakmailag korrekt állapotfelmérés.

2.5.3.1 A „diagnózis" színterei

Szülők

A szülők véleményének megismerésére a nyílt nap, a szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával megfogalmazott problémák, segítségkérések szakmai szempontú értékelése, valamint a kérdőíves felmérés a legalkalmasabb. Az iskolaszintű, témaorientált szülői értekezleteken a direkt vélemények kaphatnak hangot. Iskolánkban rendszeres kérdőíves információszerzés és elemzés történik.

Diákok

A diákoktól közvetlenül és közvetett módon szerzünk információkat. Az előbbi a diákok konkrét problémafelvetését jelenti az osztályközösség vagy a tanuló részéről. Az utóbbi a különböző vizsgálatokat és felméréseket tartalmazza. A kérdőíves felmérés során nyert információkat ismertetjük (iskolaújságban, osztályfőnöki órákon, tantestület előtt, szülői értekezleten).
A témával kapcsolatos iskolai és iskolán kívüli egyéb foglalkozásokra irányítjuk és kísérjük tanulóinkat.

Tanárok

Osztályfőnöki munkaközösségben, tantestületi értekezleten ötletek kérése és információ átadás történik a kollégák körében.
Feltétlen tisztázni kell, kik azok, akikre számítani lehet, illetve ki az, aki a későbbiek során különböző részprogramok szervezésében, végrehajtásában részt vesz.
A munkaközösség-vezetők, osztályfőnökök, illetve szaktanárok bevonása a munkába kiemelt jelentőséggel bír.

Polgármesteri Hivatal szakszolgálatai, illetve az általa működtetett intézmények, gyermekjóléti szolgálatok

Információgyűjtéssel, majd folyamatos kapcsolattartással naprakész informálódás szükséges a régió „drog fertőzöttségéről", trendekről, változásokról. Az adatok viszonyítási alapot képeznek és segítik meghatározni az iskola helyzetét. Ismerni kell továbbá az adott régióban működtetett drog prevenciós programokat, valamint azok intézményi támogatóit is.
A fenntartó segítséget nyújt az állapotfelméréshez és biztosítja az adatok elérhetőségét. Állandó kapcsolatot tartunk a KEF munkatársaival.

Rendészeti szervek

Segítségükkel jogi, bűnügyi tájékozódás, valamint a régió konkrét drog problémáinak pontos ismerete jelenti az informáltságot.

2.5.4. Konkrét feladataink

Az iskolai drogstratégia egyik célja az iskola tanulóinak átfogó felmérése kérdőívek (tanulói és szülői) felhasználásával, kiértékelésük szakemberek segítségével, összehasonlításuk más intézmények hasonló felmérésével, és a kapott anyag alapján az iskolavezetés, tantestület, iskolaszék, szülők tájékoztatása az iskola droghelyzetéről.

- a drogügyi koordinátor feladata a kérdőívek beszerzése
- az osztályfőnökök feladata a kérdőívek kitöltetése és összeszedése
- a kérdőívek kiértékelése szakember segítségével történik
- a drogügyi koordinátor feladata tájékoztatni az iskolavezetést, a tantestületet, az iskolaszéket, szülőket az értékelés eredményéről

A pedagógus szemléletváltását segítheti előadás, filmvetítés a tantestület minden tagja számára. A tantestület feladata, hogy személyes példamutatással is segítse elő az egészséges életre nevelést, jelezze, ha osztályában drogproblémát észlelnek, kérje a drogügyi koordinátor segítségét, és probléma esetén vonja be a szülőket a problémakezelésbe. A megelőzés eszközrendszerébe soroljuk az iskolai és iskolán kívüli közösségi tevékenységeket, rendezvényeket.

Tanórai foglalkozások keretében, szaktárgyi órákon a NAT tartalmának megfelelően a prevenciós és egészségnevelő témákat feldolgozzuk. Külső előadókkal lehet színesíteni az ismeretátadó órákat (biológia, kémia, testnevelés, társadalomismeret, földrajz, irodalom, önismeret, osztályfőnöki óra, stb.).

- a szaktanárok feladata a témák tanmenetbe építése és feldolgozása
- az iskola vezetése felelős a megvalósulásért

Tanórán kívüli foglalkozás keretében:

- prevenciós filmklub
- témával kapcsolatos egyéb programok (sport, előadások, vetélkedők stb.)

2.5.5. Értékelés, újabb célkitűzés

2.5.5.1. Értékelés

Programonként és évente átfogó értékelést kell végezni a megvalósulásról, a programok hatékonyságáról, amely kiindulási alapot jelent az újabb célmeghatározásnak.

2.5.5.2. Újabb célkitűzés

Az értékelés eredményeit, az új információkat és tapasztalatokat is figyelembevevő módosított célkitűzés, valamint végrehajtási terv készítése.

2.5.6. A végrehajtás színterei, módszerei

- Tanórai foglalkozások.
- Tanórán kívüli foglalkozások:
  - délutáni szabadidős foglalkozások (sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok)
  - egészségnap vagy drog prevenciós nap, iskolanap (egészséges ételek készítése)
  - hétvégi iskolai programok a megelőzés jegyében (sportrendezvények, kulturális programok)
  - szülői értekezlet
  - szakmai tanácskozások, tréningek
- Iskolán kívüli rendezvények
  - kirándulások, túrák, sport- és kulturális programok
  - kortárs segítő képzés, tevékenység támogatása

2.6. Sikerkritériumok

- Kevesebb lesz a túlsúlyos tanulók száma.
- Kevesebb tanulónak kell részt vennie gyógytestnevelés órán.
- Csökken a dohányzó és rendszeresen alkoholt fogyasztó tanulók száma.
- Testi és lelki szempontból is kiegyensúlyozottabbá válnak diákjaink.
- A tanulók magabiztosabb, az életüket jól irányító személyiségekké válnak
- Nem jelenik meg a drogfogyasztás iskolánk tanulói körében.

„Az egészség olyan, mint gondosan égetett gyertya. Ha körültekintő figyelmet szentelünk gyertyánknak, sokáig fog égni."

(Manfred Kets De Vives)

3. Környezeti Nevelési Program

3.1. Jövőkép - alapelvek és célok

3.1.1. Alapelvek

Az iskolai környezeti nevelés általános értékek tudatosítását tűzi ki célul, emellett átgondolt és hatékony cselekvésre, elkötelezettségre, felelősségvállalásra és aktivitásra kívánja nevelni a tanulókat. Az iskolának kiemelt szerepe van abban, hogy a felnövő generációk olyan környezettudatos magatartást, életmódot folytassanak, amely segít megőriznünk világunk értékeit, természetes sokféleségét.

Kiemelt stratégiai céljaink a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése, a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.

3.1.2. Általános célok

- Elősegíteni az egyetemes Természetnek (a Világegyetem egészének) mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is annak környezetével, kultúrájával együtt.
- Kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást - egyéni és közösségi szinten egyaránt.
- Hozzájárulni a Föld természetes ökológiai folyamatainak visszaállításához.
- Segíteni a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzését.
- Elfogadottá - sőt természetessé - tenni a tanulók számára a környezettel való harmóniára törekvést, hogy az életük meghatározó sajátosságává váljon.
- Kialakítani a helyzetfelismerés illetve az ok-okozati összefüggések felismerésének képességét, ezzel együtt fejleszteni a problémamegoldó gondolkodást, a döntésképességet.
- Beépíteni a tanulók erkölcsi értékrendjébe a gyakorlati környezetvédelmet.
- Kialakítani a tanulókban a környezeti veszélyekre való odafigyelést, a környezeti veszélyek felismerését.

3.1.3. Konkrét célok, feladatok

- A szelektív hulladékgyűjtés hangsúlyozása, bővítési lehetőségeinek felmérése: a jelenleg már meglévő veszélyeshulladék-gyűjtő konténer mellett esetleg papírhulladék-gyűjtő konténert is lehetne üzemeltetni szeptembertől.
- Energiával és vízzel való takarékoskodás.
- Zöld Hírek rovat indítása az iskola valamelyik hirdetőtábláján és az iskolaújságban. Ennek működtetését, "feltöltését" az osztályok megadott sorrendben végeznék, így mindenki részt vállalna a munkából.
- Alkalomszerűen tisztasági őrjárat indítása az iskola közvetlen környezetében (elsősorban az ártéri területen). Ez szemétgyűjtést és az esetleges problémák, károk, rongálások felmérését jelentené, az utóbbiakról tájékoztatnánk az illetékes hatóságokat.

- Az iskola épületének tisztántartása változatlanul kiemelt feladat.
- Az eredményekről rendszeresen tájékoztatjuk a tanulókat, a kiemelkedő munkát végzőket félévkor és év végén az osztályfőnök, vagy az iskolavezetés díjazza.
- Projektnapok iskolán kívüli megvalósítása.

3.2. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

3.2.1. Tanórai keretek, hagyományos tanórai foglalkozások

3.2.1.1. Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása. Általános tájékozottsága, problémafelismerő- és feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni,páros és csoportos tevékenységformák biztosítása.

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, az iskolai büfé kínálata, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat. Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése.

Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg.

3.2.1.2. Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei:

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük

- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés" elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit
- tudjanak hivatalos iratokat (petíciókat, kérvényeket, javaslatokat) készíteni

A tanulókban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, - Szolnok város és a lakóhely történetét, nevezetességeit - alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni

A tanulókban

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit, hasznát.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával

- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- Legyenek képesek reális becslésekre
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulókban

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalom földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit
- a zaj- és levegőszennyezést mérjék az iskola településén.

A tanulókban

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszert illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulókban

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban

- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- ismerjék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- Tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

Dráma és tánc

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképben és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.)
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket,

Informatika (számítástechnika és könyvtárhasználat)

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A tanulókban

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására
- segítse az egészséges napi, heti, évszakos életritmus kialakulását

3.2.2. A nem hagyományos tanórai keretben szervezett tanítás

A környezeti nevelés keretében a vizsgálódás, a tevékenységek homlokterében kell állnia a valóságos, megtapasztalható környezetnek. A környezeti értékek megismerése, a problémák megértése, a tanulók és környezetük viszonyának, cselekvési, döntési lehetőségei tisztázása, valamint a szembesülés tetteik következményével olyan tanulási helyzetek megteremtését kívánja meg, amelyek a hagyományos, tantermi tanórák során nem biztosíthatóak.

A tanulásszervezés módjáról a nevelőtestület dönthet. A törvény által biztosított időkeretekben, a rendelet kötöttségeihez és lehetőségeihez igazodva számos lehetőség kínálkozik ilyen tanulási formák megszervezésére.

Terepgyakorlat

A terepgyakorlat során a terepen, tantermen kívül, a környezet valóságában megszerezhető tudás, illetve elvégezhető tantervi követelmények teljesítéséhez biztosítunk feltételeket, lehetőséget. A terepgyakorlat az ismeretszerzésre összpontosít adott megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek elvégzésével. Ilyen például egy tájolási, tájékozódási gyakorlat, növényhatározás, vízmintavételezést, talajvizsgálatot tanító gyakorlat.

A terepgyakorlat tartalma egyszerre több tantárgy ismeretét is integrálhatja, akkor is, ha egyébként tantervileg a tárgyakat önállóan tanítjuk. (pl.: a településen átfolyó patak vízminőségének vizsgálata egyaránt érintheti a földrajzot, a kémiát, biológiát és a társadalomismeretet). A gyakorlatot ekkor a tevékenységbe bevonható tantárgyak együttes időkerete terhére tervezhetjük.

Tanulmányi kirándulás

A tanulmányi kirándulások megszervezésében sok tapasztalattal rendelkeznek az iskolák. Az utóbbi időben azonban úgy tűnik, mintha kiürülne ez a kifejezés, annak ellenére, hogy a kirándulásnak jelentős pedagógiai értéke van. A tanulóközösség összekovácsolása, az élményszerzés, az együttlét öröme ötvöződik a közelebbi, távolabbi tájakkal, nevezetességekkel való megismerkedéssel, hazánk felfedezésével. Lehetőséget ad a jelentős, híres, érdekes tárgyakkal, esetleg személyekkel, jellegzetes helyekkel való találkozás, élményének megélésére. Ez a nevelési forma elsősorban nem valamilyen tantervi feladat teljesítését szolgálja. Célja főképpen a közösség és azzal együtt a személyiség fejlesztése. E fejlesztési feladatokat azonban szolgálhatják különböző megismerő, tanulási helyzetek is, kaphatnak a tanulók különböző ismeretszerző feladatokat, készülhetnek kiselőadással, végezhetnek gyűjtőmunkát stb.

Iskolakert program

2017. őszén kezdtük el kialakítani az iskolakertet a „B" épület udvarán. A 2019-2020. tanévben már intézményünk „A" épületének udvarán is megkezdtük iskolakert kialakítását, amelyet folyamatosan bővítünk.

A kertben lehetőség van egy olyan tanítási-tanulási folyamat megszervezésére, ahol a gyerekek problémamegoldó gondolkodása, a tervszerű cselekvése, önállósága, kooperációs- és kommunikációs képessége egyaránt fejlődhet.

Az iskolakert fő célja, hogy kézzelfogható, gyakorlati tapasztalatot nyújtson a tanulóknak a munkáról, értékek előállításáról és annak védelméről, gondozásáról.

Megvalósítása technika, környezetismeret, természetismeret, illetve délutáni szervezett szabadidős foglalkozások kereteiben történnek. További célunk, hogy egyéb tanórákon is használják motivációként az iskolakert adta lehetőségeket, mint az organikus pedagógiában is megfogalmazott élménypedagógia egyik alappillérét.

3.2.3. Tanórán kívüli programok, tevékenységek

3.2.3.1. Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink

Részvétel olyan versenyeken és pályázatokon, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma - pl. Kitaibel Pál biológia verseny, Bugát Pál Országos Tanulmányi Verseny, Világörökség pályázatok, terepgyakorlatok, tanulmányi kirándulások, nyári táborok, gyárlátogatások, természetvédelmi előadások. Szelektív hulladékgyűjtés - pl. használt elem. Aktív részvétel a különböző jeles napokon, pl. a Víz világnapján, a Föld Napján, stb.

3.2.3.2. Tervezett környezeti nevelési tevékenység:

Környezeti nevelési munkacsoport létrehozása

- Tagjai a nevelőtestületből, technikai dolgozók közül és a Diákönkormányzat tagjaiból kerülnek ki.
- Céljai, feladatai:
  - Koordinálni a szerteágazó környezeti nevelés témakörét.
  - Éves munkaprogram kidolgozása, végrehajtása.
  - Különböző programok, rendezvények szervezése.
- Programjavaslatok:
  - Előadások, terepgyakorlatok, üzemlátogatások szervezése.
  - Élő kapcsolatok kiépítése különböző szervezetekkel, pl.
    - Madártani Egyesület,
    - Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet
    - Tisza Klub
    - Városvédő Egyesület
  - Pályázatok, vetélkedők, versenyek propagálása, szervezése.
  - Faliújság, Zöld sarok szerkesztése.
  - Az iskola környezeti problémáinak figyelemmel kísérése, segítség a megoldásban, pl. szemét, szelektív hulladékgyűjtés, energia-takarékosság.

II. HELYI TANTERV

1. A helyi tantervek

Iskolánk valamennyi tantárgyi programja központi tantervi ajánlások átvételével készült.

A 2020/2021. tanévtől kezdve a NAT 2020-hoz kapcsolódó, az Oktatási Hivatal által ajánlott kerettantervek alapján készültek el az egyes tantárgyak helyi tantervei.
A tanulmányaikat a 2020-as NAT szerint folytató tanulók esetében az alábbi változatokat alkalmazzuk:

Általános iskola - technika tantárgy: B változat

2. Az iskolai nevelő-oktató munkához rendelkezésre álló órakeretek

Valamennyi osztályunk a NAT 2020 szerint tanul.

A 2014/2015. tanévtől a 3. 7. és 11. évfolyamos osztályoknál felmenő rendszerben a heti 5 órás testnevelés biztosított, melyet órarendbe beiktatott tanóra keretében valósítunk meg. Az 1., 2. 3. évfolyamokon néptánc, a 4. osztályban kajakoktatás foglalkozással biztosítjuk a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósulását. A 2026/2027-es tanévtől a művészeti „DR-É-VI" tagozat 9-10. évfolyamán heti 1 testnevelés órán táncos mozgás foglalkozás valósul meg.

Az 5-12. évfolyamokon az idegennyelv-oktatás csoportbontásban történik (az 1. és a 2. nyelv esetében egyaránt). A csoport minimum létszáma, amellyel indulhat: 6 fő. 5. és 9. évfolyamokon tanév elején nyelvi szintfelmérés történik (írásbeli bemeneti mérés), a tanulók beosztása a csoportokba a mérések eredménye szerinti rangsor alapján történik. Törekszünk a közel azonos létszámú csoportok kialakítására. A csoportok között az átjárhatóság – indokolt esetben - félévkor és tanév végén lehetséges, a tanuló (kiskorú tanuló esetén a szülő) írásbeli kérelme, valamint a szaktanár javaslata alapján, a végső döntést az igazgató hozza meg.

3. Programokhoz tartozó tantárgyak és óratervek

Az egyéb órakeretek meghatározása (gyógytestnevelési órák időkerete, SNI tanulókra igényelt órák órakerete, egyéni foglalkozások túlórakerete, szakkörök, versenyfelkészítés, énekkari tevékenység stb.) a tanulólétszám figyelembevételével fenntartói döntés függvénye.

A 2020-AS NAT SZERINTI KÉPZÉSEK ÓRATERVEI

Általános iskola 1-4. évfolyam

Tantárgyak	1.évf.	Sz.t.ó.	2.évf.	Sz.t.ó.	3. évf.	Sz.t.ó.	4.évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1
I. Idegen nyelv (angol nyelv)		1		1		1	2	
Matematika	4		4		4		4	1
Etika	1		1		1		1	
Környezetismeret	-		-		1		1	
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra					1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Kötelező tantervi óra	**22**		**22**		**22**		**23**	
Szabadon tervezhető órakeret		**2**		**2**		**2**		**2**
Tanuló heti maximális óraszáma	**24**		**24**		**24**		**25**	
Hittan többletóra	**1**		**1**		**1**		**1**	
Tanuló heti óraszáma hittan többlettel	**25**		**25**		**25**		**26**	

Idegen nyelvként az angol nyelv tanulása biztosított 1. osztálytól kezdve.

Általános iskola 5-8. évfolyam

Tantárgyak	5.évf.	Sz.t.ó.	6.évf.	Sz.t.ó.	7.évf.	Sz.t.ó	8. évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	4		4	1	3	1	3	1
Idegen nyelv: angol nyelv	3		3		3		3	
Matematika	4	1	4		3		3	1
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Etika	1		1		1		1	
Természettudomány	2		2					
Biológia					2		1	
Fizika					1		2	
Kémia					1		2	
Földrajz					2		1	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Hon- és népismeret			1					
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Dráma és színház					1			
Technika és tervezés	1		1		1			
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Tanuló kötelező heti alapóraszáma a NAT 2020 szerint	**27**		**26**		**28**		**28**	
Kiosztott órák a NAT 2020 szerint (+ 1 óra 6. évfolyamon hon- és népismeret, 7. évfolyamon a dráma és színház)	**27**		**27**		**29**		**28**	
Szabadon tervezhető órakeret		**1**		**1**		**1**		**2**
Tanuló maximális heti óraszáma	**28**		**28**		**30**		**30**	
Hittan többletóra (CSÉN)	**1**		**1**		**1**		**1**	
Tanuló heti óraszáma hittan többletórával	**29**		**29**		**31**		**31**	

A matematika és a magyar órákat bontásban tervezzük legalább az 5. évfolyamon. A hon- és népismeret tantárgy a 6. évfolyamon heti egy órában a szabadon tervezhető órakeret terhére kötelezően választandóként került feltüntetésre. A dráma és színház a 7. évfolyam tantervében szerepel. Kötelező idegen nyelvként az angol nyelv tanulása biztosított.

Társadalomtudományi képzés 9-12. évfolyam

Tantárgyak	9.évf.	Sz.t.ó.	10.évf.	Sz.t.ó.	11.évf.	Sz.t.ó.	12.évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	3	1	4	1	4	1	4	1
I. idegen nyelv	3		3		4		4	1
II. idegen nyelv	3		3		3	1	3	
Matematika	3		3		3	1	3	1
Történelem	2	1	2	1	3	1	3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Biológia	3		2					
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Földrajz	2		1					
Természettudományos fakultáció vagy Természettudomány					2			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Művészetek (vizuális kult.)					1			
Dráma és színház							1	
Digitális kultúra	2		1		2			
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötött célú órakeret						4		4
Tanuló kötelező heti alapóraszáma	**32**		**32**		**32**		**29**	
Kiosztott órák a NAT 2020 szerint (11-12. évf. kötött célú óráival)	**32**		**32**		**32**		**29**	
Szabadon tervezhető órakeret (11-12. évf. fakultáció)	**2**		**2**		**2**		**4**	
Tanuló maximális heti óraszáma	**34**		**34**		**34**		**33**	
Hittan többletóra	**2**		**2**		**2**		**2**	
Tanuló heti óraszáma hittan többletórával	**36**		**36**		**36**		**35**	

11. évfolyamon természettudományos tantárgyból kötelező a fakultáció választása a tanulóknak, vagy a komplex szemléletmóddal oktatott természettudomány tantárgy tanulása. A szabadon tervezhető órakeret terhére egy további fakultáció választása kötelező az évfolyamon, heti 2 órás időkeretben.

12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret 4 órájának terhére két fakultáció választása kötelező a tanulóknak. Amennyiben a tanuló előrehozott érettségit tesz 11. vagy 12. évfolyamon egy tantárgyból, akkor az ehhez a tantárgyhoz kapcsolódó fakultációt leadhatja, és a továbbiakban a 12. évfolyam végéig egy fakultáció tanulása kötelező. A 12. évfolyamon heti 1 óra hittant a 12. évfolyamon szabadon tervezhető órakeret fennmaradó egy órájának terhére tervezünk.

I. idegen nyelvként választható: angol vagy német nyelv
II. idegen nyelvként választható: német vagy angol vagy francia vagy latin nyelv

Általános gimnáziumi képzés 9-12. évfolyam

Tantárgyak	9.évf.	Sz.t.ó.	10.évf.	Sz.t.ó.	11.évf.	Sz.t.ó.	12.évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	3	1	4	1	4	1	4	1
I. idegen nyelv	3		3		4		4	1
II. idegen nyelv	3		3		3	1	3	
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Biológia	3		2					
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Földrajz	2		1					
Természettudományos fakultáció vagy Természettudomány					2			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Művészetek (vizuális kult.)					1			
Dráma és színház							1	
Digitális kultúra	2		1		2			
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötött célú órakeret						4		4
Tanuló kötelező heti alapóraszáma	**32**		**32**		**32**		**29**	
Kiosztott órák a NAT 2020 szerint (11-12. évf. kötött célú óráival)	**32**		**32**		**32**		**29**	
Szabadon tervezhető órakeret (11-12. évf. fakultáció)	**2**		**2**		**2**		**4**	
Tanuló maximális heti óraszáma	**34**		**34**		**34**		**33**	
Hittan többletóra	**2**		**2**		**2**		**2**	
Tanuló heti óraszáma hittan többletórával	**36**		**36**		**36**		**35**	

11. évfolyamon természettudományos tantárgyból kötelező a fakultáció választása a tanulóknak, vagy a komplex szemléletmóddal oktatott természettudomány tantárgy tanulása. A szabadon tervezhető órakeret terhére egy további fakultáció választása kötelező az évfolyamon, heti 2 órás időkeretben.
12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret 4 órájának terhére két fakultáció választása kötelező a tanulóknak. Amennyiben a tanuló előrehozott érettségit tesz 11. vagy 12. évfolyamon egy tantárgyból, akkor az ehhez a tantárgyhoz kapcsolódó fakultációt leadhatja, és a továbbiakban a 12. évfolyam végéig egy fakultáció tanulása kötelező. A 12. évfolyamon heti 1 óra hittant a 12. évfolyamon szabadon tervezhető órakeret fennmaradó egy órájának terhére tervezünk.

I. idegen nyelvként választható: angol vagy német nyelv
II. idegen nyelvként választható: német vagy angol vagy francia vagy latin nyelv

Emelt szintű képzés angol nyelvből 9-12. évfolyam

Tantárgyak	9.évf.	Sz.t.ó.	10.évf.	Sz.t.ó.	11.évf.	Sz.t.ó.	12.évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1
I.idegen nyelv: Angol nyelv	3	2	3	2	4		4	1
II. idegen nyelv	3		3		3	1	3	
Matematika	3		3		3	1	3	1
Történelem	2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Biológia	3		2					
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Földrajz	2		1					
Természettudományos fakultáció vagy Természettudomány					2			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Művészetek (vizuális kult.)					1			
Dráma és színház							1	
Digitális kultúra	2		1		2			
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötött célú órakeret						4		4
Tanuló kötelező heti alapóraszáma	**32**		**32**		**32**		**29**	
Kiosztott órák a NAT 2020 szerint (11-12. évf. kötött célú óráival)	**32**		**32**		**32**		**29**	
Szabadon tervezhető órakeret (11-12. évf. fakultáció)	**2**		**2**		**2**		**4**	
Tanuló maximális heti óraszáma	**34**		**34**		**34**		**33**	
Hittan többletóra	**2**		**2**		**2**		**2**	
Tanuló heti óraszáma hittan többletórával	**36**		**36**		**36**		**35**	
Osztályok heti időkerete	**57**		**57**		**58**		**58**	
Tanulócsoportra felhasználható plusz órakeret	**21**		**21**		**22**		**23**	

11. évfolyamon természettudományos tantárgyból kötelező a fakultáció választása a tanulóknak, vagy a komplex szemléletmóddal oktatott természettudomány tantárgy tanulása. A szabadon tervezhető órakeret terhére egy további fakultáció választása kötelező az évfolyamon, heti 2 órás időkeretben. Az emelt szintű angol nyelvi képzésben részt vevő tanulóktól elvárt az angol nyelvi fakultáció választása.

12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret 4 órájának terhére két fakultáció választása kötelező a tanulóknak. Amennyiben a tanuló előrehozott érettségit tesz 11. vagy 12. évfolyamon egy tantárgyból, akkor az ehhez a tantárgyhoz kapcsolódó fakultációt leadhatja, és a továbbiakban a 12. évfolyam végéig egy fakultáció tanulása kötelező. A 12. évfolyamon heti 1 óra hittant a 12. évfolyamon szabadon tervezhető órakeret fennmaradó egy órájának terhére tervezünk.

II. idegen nyelvként választható a német, a francia vagy a latin nyelv.

Dráma és színjátszás művészeti képzés 9-12. évfolyam

Tantárgyak	9.évf.	Sz.t.ó.	10.évf.	Sz.t.ó.	11.évf.	Sz.t.ó.	12.évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1
I. idegen nyelv	3		3		4		4	1
II. idegen nyelv	3		3		3	1	3	
Matematika	3		3		3	1	3	1
Történelem	2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Biológia	3		2					
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Földrajz	2		1					
Természettudományos fakultáció vagy természettudomány					2			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Művészetek (dráma és színház)					1			
Dráma és színház		2		2			1	
Digitális kultúra	2		1		2			
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötött célú órakeret						4		4
Tanuló kötelező heti alapóraszáma	**32**		**32**		**32**		**29**	
Kiosztott órák a NAT 2020 szerint (11-12. évf. kötött célú óráival)	**32**		**32**		**32**		**29**	
Szabadon tervezhető órakeret (11-12. évf. fakultáció)	**2**		**2**		**2**		**4**	
Tanuló maximális heti óraszáma	**34**		**34**		**34**		**33**	
Hittan többletóra	**2**		**2**		**2**		**2**	
Tanuló heti óraszáma hittan többletórával	**36**		**36**		**36**		**35**	
Osztályok heti időkerete	**57**		**57**		**58**		**58**	
Tanulócsoportra felhasználható plusz órakeret	**21**		**21**		**22**		**23**	

A tagozat tanulóinak kötelező a színjátszó kör munkájában való részvétel 9-12. évfolyamon.

11. évfolyamon természettudományos tantárgyból kötelező a fakultáció választása a tanulóknak, vagy a komplex szemléletmóddal oktatott természettudomány tantárgy tanulása. A szabadon tervezhető órakeret terhére egy további fakultáció választása kötelező az évfolyamon, heti 2 órás időkeretben. A művészeti képzésben részt vevő tanulóktól elvárt a dráma és színház fakultáció választása.

12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret 4 órájának terhére két fakultáció választása kötelező a tanulóknak. Amennyiben a tanuló előrehozott érettségit tesz 11. vagy 12. évfolyamon egy tantárgyból, akkor az ehhez a tantárgyhoz kapcsolódó fakultációt leadhatja, és a továbbiakban a 12. évfolyam végéig egy fakultáció tanulása kötelező. A 12. évfolyamon heti 1 óra hittant a 12. évfolyamon szabadon tervezhető órakeret fennmaradó egy órájának terhére tervezünk.

I. idegen nyelvként választható: angol vagy német nyelv
II. idegen nyelvként választható: német vagy angol vagy francia vagy latin nyelv

Komplex művészeti képzés „DR-É-VI"
(dráma és színház, ének-zene, vizuális kultúra) 9-12. évfolyam
(a 2026/2027-es tanévben induló képzéstől felmenő rendszerben)

Tantárgyak	9.évf.	Sz.t.ó.	10.évf.	Sz.t.ó.	11.évf.	Sz.t.ó.	12.évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1
I. idegen nyelv	3		3		4		4	1
II. idegen nyelv	3		3		3	1	3	
Matematika	3		3		3	1	3	1
Történelem	2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Biológia	3		2					
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Földrajz	2		1					
Természettudományos fakultáció vagy természettudomány					2			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1	1	1	1	0,5			
Művészetek (dráma és színház)					0,5			
Dráma és színház	1	1	1	1			1	
Digitális kultúra	2		1		2			
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötött célú órakeret						4		4
Tanuló kötelező heti alapóraszáma	**32**		**32**		**32**		**29**	
Kiosztott órák a NAT 2020 szerint (11-12. évf. kötött célú óráival)	**32**		**32**		**32**		**29**	
Szabadon tervezhető órakeret (11-12. évf. fakultáció)	**2**		**2**		**2**		**4**	
Tanuló maximális heti óraszáma	**34**		**34**		**34**		**33**	
Hittan többletóra	**2**		**2**		**2**		**2**	
Tanuló heti óraszáma hittan többletórával	**36**		**36**		**36**		**35**	
Osztályok heti időkerete	**57**		**57**		**58**		**58**	
Tanulócsoportra felhasználható plusz órakeret	**21**		**21**		**22**		**23**	

A tagozat tanulóinak ajánlott a színjátszó kör munkájában való részvétel 9-12. évfolyamon. A tagozat tanulóinak kötelező az énekkari tevékenységben való részvétel 9-12. évfolyamon.

11. évfolyamon természettudományos tantárgyból kötelező a fakultáció választása a tanulóknak, vagy a komplex szemléletmóddal oktatott természettudomány tantárgy tanulása. A szabadon tervezhető órakeret terhére egy további fakultáció választása kötelező az évfolyamon, heti 2 órás időkeretben. A művészeti képzésben részt vevő tanulóknak kötelező a 3 művészeti tantárgy közül választani a 2. fakultációs tantárgyat (dráma és színház, ének-zene, vizuális kultúra), a választás két tanévre (11-12. évfolyam) szól.

12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret 4 órájának terhére két fakultáció választása kötelező a tanulóknak. A választott művészeti fakultációs tantárgyból javasolt legalább középszintű érettségi vizsgát tenni a tanulónak a 12. évfolyam végén. Amennyiben a tanuló előrehozott érettségit tesz 11. vagy 12. évfolyamon nem művészeti tantárgyból, akkor az érettségi vizsgával lezárt tantárgyhoz kapcsolódó fakultációt leadhatja, és a továbbiakban 12. évfolyam végéig az egy művészeti fakultáció tanulása kötelező. 11-12. évfolyamon a fakultációválasztás után a 3 tantárgy közötti váltás nem lehetséges. A 12. évfolyamon heti 1 óra hittant a 12. évfolyamon szabadon tervezhető órakeret fennmaradó egy órájának terhére tervezünk.

I. idegen nyelvként választható: angol vagy német nyelv
II. idegen nyelvként választható: német vagy angol vagy francia vagy latin nyelv

Nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés 5-8. évfolyam

Tantárgyak	5.évf.	Sz.t.ó.	6.évf.	Sz.t.ó.	7.évf.	Sz.t.ó	8. évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	4		4		3	1	3	1
Idegen nyelv: (angol vagy német nyelv)	3	2	3	2	3	2	3	2
Matematika	4		4		3		3	
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Etika	1		1		1		1	
Természettudomány	2		2					
Biológia					2		1	
Fizika					1		2	
Kémia					1		2	
Földrajz					2		1	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Hon- és népismeret			1					
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Dráma és színház					1			
Technika és tervezés	1		1		1			
Testnevelés és sport	5		5		5		**5**	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Tanuló kötelező heti alapóraszáma a NAT 2020 szerint	**27**		**27**		**29**		**28**	
Kiosztott órák a NAT 2020 szerint (+ 1 óra 6. évfolyamon hon- és népismeret, 7. évfolyamon a dráma és színház)	**27**		**27**		**29**		**28**	
Emelt szintű nyelvi képzés többletórája	**2**		**2**		**2**		**2**	
Tanuló maximális heti óraszáma	**29**		**29**		**31**		**30**	
Szabadon tervezhető óra					**1**		**1**	
Hittan többletóra (CSÉN) (5-6. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret terhére)	**1**		**1**		**1**		**1**	
Tanuló heti óraszáma hittan többletórával	**30**		**30**		**33**		**32**	

Az 5. évfolyamtól kezdődően emelt szintű nyelvoktatás folyik a képzésben, a választható nyelvek: angol vagy német nyelv. A matematika és a magyar órákat bontásban tervezzük legalább az 5. évfolyamon. A hon- és népismeret tantárgy a 6. évfolyamon heti egy órában a szabadon tervezhető órakeret terhére kötelezően választandóként került feltüntetésre. A dráma és színház a 7. évfolyam tantervében szerepel.

A képzésben résztvevő tanulók számára belső vizsgákat szervezünk magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és angol/német nyelv tantárgyakból a 8. évfolyamon. A belső vizsga célja és eljárásrendje a 2. számú mellékletben olvasható.

Nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés 9-12. évfolyam

Tantárgyak	9.évf.	Sz.t.ó.	10.évf.	Sz.t.ó.	11.évf.	Sz.t.ó.	12.évf.	Sz.t.ó.
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1
1.idegen nyelv (angol vagy német)	3	2	3	2	4		4	1
2.idegen nyelv	3		3		3	1	3	
Matematika	3		3		3	1	3	1
Történelem	2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Biológia	3		2					
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Földrajz	2		1					
Természettudományos fakultáció vagy Természettudomány					2			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Művészetek (vizuális kult.)					1			
Dráma és színház							1	
Digitális kultúra	2		1		2			
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötött célú órakeret						4		4
Tanuló kötelező heti alapóraszáma	**32**		**32**		**32**		**29**	
Kiosztott órák a NAT 2020 szerint (11-12. évf. kötött célú óráival)	**32**		**32**		**32**		**29**	
Szabadon tervezhető órakeret (9-10. évfolyamon idegen nyelv, 11-12. évf. fakultáció)	**2**		**2**		**2**		**4**	
Tanuló maximális heti óraszáma	**34**		**34**		**34**		**33**	
Hittan többletóra	**2**		**2**		**2**		**2**	
Tanuló heti óraszáma hittan többletórával	**36**		**36**		**36**		**35**	

A 9-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretet az 1. idegen nyelv emelt szintű oktatására fordítjuk, 2. idegen nyelvként választható: angol, német, francia vagy latin.

11. évfolyamon 11. évfolyamon természettudományos tantárgyból kötelező a fakultáció választása a tanulóknak, vagy a komplex szemléletmóddal oktatott természettudomány tantárgy tanulása. A szabadon tervezhető órakeret terhére egy további fakultáció választása kötelező az évfolyamon, heti 2 órás időkeretben. Az emelt szintű képzésben részt vevő tanulóktól elvárt az angol/német nyelvi fakultáció választása.

12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret 4 órájának terhére két fakultáció választása kötelező a tanulóknak. Amennyiben a tanuló előrehozott érettségit tesz 11. vagy 12. évfolyamon egy tantárgyból, akkor az ehhez a tantárgyhoz kapcsolódó fakultációt leadhatja, és a továbbiakban a 12. évfolyam végéig egy fakultáció tanulása kötelező. A 12. évfolyamon heti 1 óra hittant a 12. évfolyamon szabadon tervezhető órakeret fennmaradó egy órájának terhére tervezünk.

A 2024/2025. tanévtől lehetőség van a nyolc évfolyamos képzésbe való becsatlakozásba a 9. évfolyamon.

A tanulói kötelező tanórák száma és az engedélyezett heti időkeret különbözete felhasználásra kerül egyéb foglalkozások megtartására és osztálybontásra.

Az engedélyezett és finanszírozott időkeretet tehetségkibontakoztatásra, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartás-rendellenességgel bíró tanulóknak differenciált fejlesztésére, napközi felügyelet ellátására, tanulószoba biztosítására, valamint egyéb szakkörök megtartására fordítjuk.

A gyógytestnevelésre utalt tanulók óráinak száma a mindenkori létszámtól függ. A BTMN és SNI tanulók szakértői véleményben előírt kötelező fejlesztő óráit iskolai keretek között kívánjuk megvalósítani.

A szabadon felhasználható időkeretek átcsoportosításával élni kívánunk az új tanév tervezésénél.

4. Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- A helyi tantervek tartalmához, felépítéséhez leginkább illeszkedő taneszközöket alkalmazzuk.
- Tankönyveket, segédleteteket az Közoktatási Tankönyvjegyzékről választunk.
- Azok a könyvek, amelyek nem szerepelnek a jegyzékben - indokolt esetben - a szakmai munkaközösség javaslatára a szülői szervezet és a diákönkormányzat egyetértésével rendelhetők meg.
- A tankönyvek, segédletek kiválasztása feleljen meg a kétszintű érettségi szempontjainak.
- A tankönyvek, tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásakor érvényesül a jó tapasztalat, a megismert alkalmazhatóság.
- Tantárgyi sajátosságoktól függően, ahol lehetséges, előnyben részesítjük a „tankönyvcsalád" formában megjelenő könyveket.
- Arra törekszünk, hogy több éven át használható tankönyveket válasszunk.
- Tartós tankönyvek kiválasztásánál törekszünk arra, hogy minél többféle tantárgyból tudjuk az ingyenes tankönyvre jogosultak igényét kielégíteni.
- Fontos szempontunk a tankönyvek tartalmán túl azok stílusa, külső formája, valamint a könyvek és segédletek ára is, különös tekintettel az ingyenes tankönyvek költségvonzatára.
- A kétszintű érettségi követelményeinek eleget téve, a könyvtár állományának bővítésekor a tananyaghoz kötődő segédanyagok, CD-tárak beszerzését is szorgalmazzuk.
- A tanári szabadság elvét nem sértve a munkaközösségek közös döntést hoznak, azt minden tag elfogadja.

A tankönyvrendelés, kiválasztás folyamatát külön szabályzat tartalmazza.

A helyi tanterv megvalósításához szükséges taneszköz jegyzéket az 1. sz. melléklet tartalmazza.

5. A tanulói jogviszony: keletkezése és megszűnése, a magasabb évfolyamra lépés feltételei

5.1. A tanulói jogviszony létesítésének feltételei

5.1.1. Általános iskola

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvételről és az átvételről az iskola igazgatója dönt.

A felvétel során általános iskolai beiskolázás nem kötődik felvételi körzethatárokhoz. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Az iskolába a tanköteles tanulók az első évfolyamra jogszabályban meghatározott időszakban iratkozhatnak be (az adott tanévben április 1. és 31. között). A beiratkozásra idejéről és helyéről a beiratkozás előtt legalább harminc nappal a helyben szokásos módon tájékoztatjuk a jelentkezők szüleit.

Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével az intézményvezető dönt.

A beiratkozás feltétele:

- tanköteles kor,
- iskolaérettséget igazoló óvodai vagy szakértői szakvélemény
- iskola rendjének, szellemiségének elfogadása.

Túljelentkezés esetén elsőbbséget élvez az:

- aki halmozottan hátrányos helyzetű,
- akinek nagyobb testvére iskolánkba jár vagy járt,
- aki a Mustármag Római Katolikus Óvodából jelentkezik,
- római katolikus és gyakorolja a vallását vagy történelmi egyház tagja,
- a jelentkező lakhelye Szolnok városa.

Tanuló átvételére – kivéve, ha az iskolatípus változtatásával is jár – a tanév során bármikor van lehetőség.

Az átvétel során mérlegelt szempontok:

- jó magaviselet, legalább jó tanulmányi átlag,
- az iskola házirendjének, szellemiségének elfogadása,
- második évfolyamnál magasabb évfolyamra történő átvétel esetén a tanulmányi szempontok mellett plébánosi (lelkészi) ajánlás, illetve a gyermek keresztségéről szóló igazolás is kérhető.
- Szükség esetén különbözeti vizsga, osztályozó vizsga feltétele lehet az átvételnek. Ebben az esetben türelmi idő biztosításával (legfeljebb az adott félév végéig), egyéni segítségnyújtással támogatást kaphat az újonnan átvett tanuló.
- Amennyiben pedagógiailag indokolt, az átvétel történhet évfolyamismétléssel is.

Az iskolába felvett tanulók osztályba sorolásáról az igazgató dönt.

5.1.2. Gimnázium

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel a gimnáziumba jelentkezés alapján történik. A gimnáziumba történő jelentkezés a tanév rendje szerint meghatározott felvételi eljárásnak megfelelően történik. Az iskola a gimnáziumba jelentkezők számára a felvételi követelményeket és az egyes képzési formákon a pontszámítás módját a tanév rendjéről szóló rendelet által meghatározott időben a felvételi tájékoztatóban hozza nyilvánosságra.

Az 5. évfolyammal kezdődő gimnáziumi képzésre (nyolc évfolyamos gimnázium) az iskolán kívülről jelentkező 4. osztályos tanulók esetében a felvételi pontszámítás a következőkön alapul:

- központi írásbeli felvételi vizsga magyarból és matematikából
- általános iskolai eredmények (a felvételi tájékoztatóban meghatározottak szerint)

A 9. évfolyammal kezdődő gimnáziumi képzésekre, valamint a becsatlakozásba a nyolc évfolyamos képzés esetében az iskolán kívülről jelentkező 8. osztályos tanulók esetében a felvételi pontszámítás a következőkön alapul:

Társadalomtudományi képzés

- központi írásbeli felvételi vizsga magyarból és matematikából
- általános iskolai eredmények (a felvételi tájékoztatóban meghatározottak szerint)

Általános gimnáziumi képzés:

- központi írásbeli felvételi vizsga magyarból és matematikából
- általános iskolai eredmények (a felvételi tájékoztatóban meghatározottak szerint)

Emelt szintű angol nyelvi képzés

- központi írásbeli felvételi vizsga magyarból és matematikából
- általános iskolai eredmények (a felvételi tájékoztatóban meghatározottak szerint)

Becsatlakozás a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzésbe

- központi írásbeli felvételi vizsga magyarból és matematikából
- általános iskolai eredmények (a felvételi tájékoztatóban meghatározottak szerint)

Komplex művészeti képzés (DR-É-VI)

- központi írásbeli felvételi vizsga magyarból és matematikából
- általános iskolai eredmények (a felvételi tájékoztatóban meghatározottak szerint)

A komplex művészeti képzésre (DR-É-VI) jelentkezőknek alkalmassági meghallgatáson kell részt venni. A meghallgatás értékelése „alkalmas" vagy „nem alkalmas" minősítéssel történik. Amennyiben a jelentkező a meghallgatáson „nem alkalmas" minősítést kap, vagy nem jelenik meg a meghallgatáson, felvételi kérelmét az iskola elutasítja. Az alkalmassági meghallgatás követelményeit minden évben a felvételi tájékoztatóban, valamint az iskola honlapján jelentetjük meg.

A felvételi kérelmek elbírálásakor a 9. évfolyamra történő beiskolázás során pontazonosság esetén a következő szempontok szerint rangsoroljuk a jelentkezőket:

1. A jelentkező halmozottan hátrányos helyzetű.
2. A jelentkező lakóhelye Szolnok városa.
3. Az iskola egyházi jellegének és a világnézetileg elkötelezett oktatásnak feltétel nélküli elfogadása, melyet a jelentkező a felvételi laphoz kötelezően csatolandó szándéknyilatkozat aláírásával ismer el.
4. A jelentkező országos és megyei vagy egyéb kiemelkedő versenyeredménnyel rendelkezik.
5. A jelentkező összesített központi írásbeli eredménye magasabb.
6. A jelentkező lakóhelye Szolnok kistérsége.
7. A jelentkező sajátos nevelési igényű tanuló.
8. A fönti szempontokon túli pontazonosság esetén:
   - a társadalomtudományi osztályban az a jelentkező kerül a rangsorban előbbre, akinek magyar nyelvi központi írásbeli felvételin elért eredménye jobb,
   - az általános gimnáziumi képzésben a matematika központi írásbeli vizsgán jobb eredményt elért jelentkező,
   - emelt szintű angol nyelvi képzésben az, akinek általános iskolai eredményei angol nyelvből átlagban magasabbak,
   - a dráma csoportban az alkalmassági vizsgán eredményesebben szereplő tanulók.

A nyolc évfolyamos gimnáziumi képzésre az iskolán belülről jelentkező 4. osztályos tanulók esetében azok a tanulók, akik a pedagógiai programban meghatározott feltételeknek megfelelnek, a tanév rendjében meghatározott felvételi eljárás alól mentesülnek, tanulmányaikat az iskola igazgatójának engedélyével folytathatják a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés keretében. Esetükben a tanulói jogviszony változatlanul megmarad iskolánkkal.

A felvételi feltételek a következők:

- a tanuló példás vagy jó magaviselete és példás szorgalma,
- kitűnő tanulmányi eredmény,
- a központi írásbeli felvételi vizsga megírása magyar nyelvből és matematikából.

A rangsorolásnál további szempont:

- a tanuló kellő motiváltsága és elkötelezettsége az általános iskola felső tagozatán túlmutató tanulmányok iránt,
- támogató szülői háttér,
- a felvételt támogató osztályfőnöki vélemény.

Az iskolán belülről jelentkező, a fönti feltételeknek megfelelő 4. osztályos tanulókat a központi írásbeli felvételi vizsga eredménye alapján a belső felvételi esetében is rangsoroljuk. A rangsorolásnál a további szempontként feltüntetett elemeket is figyelembe vesszük. A

tanulók felvételi eljárás nélküli továbbhaladásáról, felvételéről ezek tükrében, illetve az adott tanévben a külső jelentkezők számának függvényében megállapított felvételi keretszámok mentén születik döntés. A rendes felvételi eljárás és a belső felvételi jelentkezés esetén egyaránt kizáró ok a változó és rossz magatartás és a változó és hanyag szorgalom. Egyedi esetekben a döntés az igazgató jogkörébe tartozik.

Amennyiben az iskolán belülről jelentkező 4. osztályos tanuló a feltételeknek nem felel meg, a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzésre a tanév rendjében meghatározott felvételi eljárás keretében kell benyújtani jelentkezését. Ebben az esetben a tanuló az iskolán kívülről jelentkező tanulók között a felvételi rangsorban kerül rangsorolásra.

Azoknak a tanulóknak, akik a belső felvételi vagy a rendes felvételi eljárás során nem nyernek felvételt a nyolc évfolyamos képzésre, a tanulói jogviszonyuk megmarad iskolánkkal, és az általános iskolai képzés 5. évfolyamos osztályában folytatják tanulmányaikat.

A 9. évfolyamtól induló képzésekre az iskolán belülről jelentkező 8. osztályos tanulók esetében azoknak a tanulóknak, akik a pedagógiai programban meghatározott feltételeknek megfelelnek, a tanév rendjében meghatározott felvételi eljárásban nem kell részt venniük, a feltételek teljesítése révén a tantestület jóváhagyásával folytatják az iskola gimnáziumi képzésein tanulmányaikat. Esetükben a tanulói jogviszony változatlanul megmarad iskolánkkal.

A pedagógiai programban meghatározott felvételi feltételek:

- a tanuló példás magaviselete és szorgalma,
- a közismereti (kötelező érettségi) tantárgyakból legalább 4-es tanulmányi eredmény,
- a tanuló elkötelezettsége a középiskolai tanulmányok iránt,
- támogató szülői háttér.

Amennyiben az iskolán belülről jelentkező 8. osztályos tanuló a feltételeknek nem felel meg, a 9. évfolyamtól induló képzésekre a tanév rendjében meghatározott felvételi eljárás keretében kell benyújtani jelentkezését. Ebben az esetben a tanuló az iskolán kívülről jelentkező tanulók között a felvételi rangsorban kerül rangsorolásra.

A 9. évfolyamra a beiratkozás a tanév rendjében meghatározott időszakban történik. a beiratkozás idejéről és módjáról a felvételről szóló értesítéssel együtt kapnak tájékoztatást a tanulók, és a helyben szokásos módon közleményben is közzétesszük.

Tanuló átvételére – kivéve, ha az iskolatípus változtatásával is jár – a tanév során bármikor van lehetőség.

Az átvétel során mérlegelt szempontok:

- jó magaviselet, legalább jó tanulmányi átlag,
- az iskola házirendjének, szellemiségének elfogadása,
- a tanulmányi szempontok mellett plébánosi (lelkészi) ajánlás, illetve a tanuló keresztségéről szóló igazolás is kérhető.

5.2. A tanulói jogviszony megszűnése

A tanuló jogviszonya megszűnik iskolánkban:

- másik iskolába történő átvétel esetén,
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján, kivéve, ha a tanuló középiskolai tanulmányait iskolánkban folytatja,
- gimnáziumi tanulmányok esetén az utolsó évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján,
- a tankötelezettség megszűnése után - ha a szülő a tanuló egyetértésével, vagy nagykorú tanuló esetén, ha a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad -, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- ha a tanuló - a tanköteles tanuló kivételével - az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott,
- ha a tanuló tanulói jogviszonyát - a tanköteles tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján (kivéve, ha a tanuló hátrányos helyzetű)
- ha a tanuló fegyelmi eljárással kizárásra kerül, a kizárásról szóló fegyelmi határozat véglegessé válásának napján.

Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.

5.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet,

- ha a tantervben maghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette,
- ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot szerez, de a következő tanévet megelőző augusztus hónapban sikeres javító vizsgát tesz.

A javító vizsgán elégtelen osztályzatot szerzett tanköteles tanuló évfolyamot ismételhet.
Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló. Középfokú iskolai tanulmányok folytatása esetén a sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését az iskola igazgatója a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal akkor engedélyezheti, ha arra a gimnáziumi nevelés-oktatásba való bekapcsolódás miatt van szükség.

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, akkor,

- ha az iskola igazgatója igazolható indokkal felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól,
- ha az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a
  - 250 tanítási órát
  - vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át és a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen,
- ha a tanuló a félévi, illetőleg az év végi osztályzatának megállapítása érdekében a követelményeknek független vizsgabizottság előtt tesz eleget,
- ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének egyéni tanulói munkarend keretében tesz eleget.

A tanulmányok alatti vizsgák eljárásrendjét a pedagógiai program 2. számú melléklete tartalmazza.

6. Az érettségi vizsgára való felkészítés

- Érettségi vizsga abból a tantárgyból tehető, amelynek az iskola helyi tantervében meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és azt bizonyítvánnyal igazolni tudja. A jelentkezés a jogszabályokban meghatározottak szerint történik.
- Az iskola a 11-12. évfolyamon biztosítja – a tanuló választása szerint – a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészülést az alábbi tantárgyakból fakultáció keretében. A kötelező érettségi tárgyak esetében a fakultáció az emelt szintű érettségire készít, a választható közismereti tantárgyak esetében közép- és emelt érettségire készíti fel a tanulót.

	A tantárgy neve	**A vizsga formája**			
		középszinten		**emelt szinten**	
Kötelező tantárgyak	1. Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	2. Történelem	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	3. Matematika	írásbeli	-	írásbeli	szóbeli
	4. Élő idegen nyelv/ Latin nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
Választható közismereti tantárgyak	1. Élő idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	2. Fizika	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli

3. Kémia	írásbeli	szóbeli	———	———
4. Biológia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
5. Földrajz	írásbeli	szóbeli	———	———
6. Ének-zene	írásbeli	gyakorlati szóbeli	------	--------
7.Vizuális kultúra	gyakorlati	gyakorlati	———	———
8. Digitális kultúra	gyakorlati	--------	gyakorlati	szóbeli
9. Testnevelés	gyakorlati	szóbeli	gyakorlati	szóbeli
10. Latin nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
11. Hittan	---	szóbeli	———	———
12. Dráma	írásbeli és gyakorlati	szóbeli	------	-------
13. Természettudomány	írásbeli	szóbeli	---	----

A kötelező tantárgyakon kívül létszám függvényében történik az emelt szintű csoport indítása a 11-12. évfolyamokon fakultáció formájában.

6 fő jelentkezése esetén szerveződhet emelt szintű érettségire való felkészítés céljából fakultációs csoport. Tanulmányaik befejezése után legalább középszintű érettségi letételét várjuk el tőlük.

A 10. évfolyamon – a tanulói választás előtt – a szaktanár részletesen ismerteti az adott tantárgy érettségi követelményeit (szintenként) a megalapozott, reális döntés érdekében a fakultációválasztás szempontjából.

A jelentkezés iskolai szabályzat (a Házirend tartalmazza) alapján történik, amely legalább egy tanévre szól. A tanuló egy tanév során egy alkalommal (egy hétig: szeptember első hetében, illetve a 2. félév első hetében) módosíthatja a fakultációválasztást, melyhez írásban kérelmet kell benyújtania az iskola igazgatójához.

Az emelt szintű (fakultációs) csoport óráit tartó tanár személyéről az iskolavezetés minden év április 15-ig szóban tájékoztatja a tanulókat osztályfőnöki óra keretében. Ha egy emelt szintű tantárgyból (fakultáció) több csoport is indul, akkor lehetséges a pedagógusválasztás. A fakultációválasztás végleges határideje: május 20.

Intézményünkben emelt szinten a tanulmányokat lehetőség szerint úgy szervezzük meg, hogy az adott tantárgy valamennyi órája külön csoportban legyen megtartva. Kötelező jelleggel a programra jellemző tantárgy kerül önálló emelt szintű csoportként indításra.

Tanulóink előrehozott érettségi vizsgára csak jogszabályban meghatározott tantárgyakból jelentkezhetnek. Az előrehozott érettségire jelentkezés feltétele, hogy az írásbeli vizsga megkezdéséig az adott tantárgyból osztályozó vizsgával teljesítse a megfelelő évfolyamok anyagából a helyi tanterv követelményeit.

Az előrehozott érettségi vizsga olyan tanulóknak javasolt, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtanak az adott tantárgyból, szeretnének és tudnak is gyorsabban haladni a tananyaggal és előző tanév végén legalább 4-es osztályzatuk van a választott tárgyból.

Középszintű előrehozott érettségi vizsga után a tanuló emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő csoportban folytathatja az adott tantárgyból a tanulmányait.

Az idegen nyelvi munkaközösség nem támogatja 10. évfolyamon az előrehozott érettségi vizsgát, legkorábban csak a 11. évfolyam végén javasolja idegen nyelvekből. Az előrehozott érettségi vizsga azoknak a tanulóknak javasolt, akik legalább középfokú (B2) komplex nyelvvizsgával rendelkeznek. A munkaközösség a középszintű érettségi vizsga letételét javasolja első alkalommal. Az osztályozó vizsgára írásban kell kérelmet benyújtani formanyomtatványon, mely tartalmazza a szaktanár javaslatát és a tanuló előző év végi jegyét is az adott tantárgyból.

7. A középszintű érettségi vizsga témakörei

A 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól kezdve (a 2020.NAT szerint)

Magyar nyelv és irodalom:
magyar nyelv:

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi rendszer
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés
8. Digitális kommunikáció

Irodalom:
1. Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők
4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból
5. Művek a kortárs magyar irodalomból
6. Művek a világirodalomból
7. Színház és dráma (Egy tétel a magyar irodalomból, egy tétel a világirodalomból)
8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Történelem
A szóbeli vizsga tématerületei:
- Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra;
- Népesség, település, életmód;
- Egyén, közösség, társadalom;
- Politikai berendezkedések a modern korban;

- ☐ Politikai intézmények, eszmék, ideológiák;
- ☐ Nemzetközi konfliktusok és együttműködés;
- ☐ Szabad témakör.

Élő idegen nyelv:

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

Latin nyelv:

1. Források
2. Kulturális ismeretek
3. Nyelvtani ismeretek
4. Alapszókincs

Biológia:

1. Bevezetés a biológiába
2. Egyed alatti szerveződési szint
3. Az egyed szerveződési szintje
4. Az emberi szervezet
5. Egyed feletti szerveződési szintek
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Digitális kultúra

1. Szövegszerkesztés
2. Számítógépes grafika és képszerkesztés
3. Bemutatókészítés
4. Táblázatkezelés
5. Adatbázis-kezelés
6. Publikálás a világhálón
7. Algoritmizálás, adatmodellezés
8. A programozás eszközei

Ének-zene

1. Reprodukálás: éneklés, műelemzés
2. Befogadás: zenetörténet, zenefelismerés, zeneelmélet
3. Zenei alkotótevékenység: dallamalkotás

Fizika

1. Mozgás és egyensúly
2. Energia, munka, hő
3. Víz, levegő, környezet
4. Elektromosság
5. Hullámok, kommunikáció, fény
6. Atomfizika, magfizika
7. A Világegyetem megismerése
8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Földrajz:

1. Tájékozódás a földrajzi térben
2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
3. A geoszférák földrajza
4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
8. Európa földrajza
9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

Katolikus hittan

1. Az Ószövetségi üdvtörténet a kezdetektől a próféták aranykoráig
2. Ószövetségi üdvtörténet a próféták aranykorától a hellenista korig
3. Krisztus misztériuma az evangéliumok alapján
4. Az apostolok kora az Újszövetség fényében
5. Az egyház ókora és középkora
6. Az egyház újkora és legújabb kora
7. Ünnepeink liturgiája és dogmatikája (Krisztus megváltó tevékenysége, Mariológia)
8. Az Eukarisztia és a szentségek
9. Az ember erkölcsi lény
10. Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás
11. A vallás és a Krisztus-esemény bizonyossága
12. Az egyház és a kinyilatkoztatás

Kémia

1. Általános kémia
2. Szervetlen kémia
3. Szerves kémia
4. Kémiai számítások

Természettudomány

1. Az Univerzum
2. A Föld
3. Életközösségek és populációk
4. Az élő egyed
5. A sejt
6. Szerves kémia
7. Atomcsoportok (vegyületek, halmazok)
8. Atomok, elemi részek

Testnevelés

1. ELMÉLETI ISMERETEK

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. 2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében

4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák

2. GYAKORLATI ISMERETEK

1. Gimnasztika
2. Atlétika
3. Torna
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelési- és sportjátékok

Vizuális kultúra

1) ALKOTÁS: Vizuális eszközök, Tevékenységszintek,
2) 2) BEFOGADÁS: Vizuális eszközök, Tevékenységterületek
3) 3) MŰTÁRGYLISTA

Dráma:

1.Színház- és drámatörténet
2. Színház- és drámaelmélet
3. Színházi műfajok
4. Drámajáték
5. Mozgás, tánc- és mozgásszínházi ismeretek
6. Bábjáték
7. Színpadi beszéd, vers- és prózamondás, egyéni vagy közös daléneklés, színjátékos gyakorlat

8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

NETFIT®a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt

8.1. Bevezető

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. május 24-én útnak indította az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében" –T.E.S.I. elnevezésű kiemelt projektjét.

A projekt egyik kutatás-fejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskolarendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fittségmérési-értékelési rendszert. Az új fizikai fittségmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei teszttől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően most már minden érintett iskolában a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

A Magyar Diáksport Szövetség kiemelt projektjében minden iskola számára ingyenesen biztosította a mérésekhez szükséges egységes eszközcsomagot, kézikönyvet és oktatófilmet, amelynek tartalma az alábbiak szerint foglalható össze:

- mérési útmutató,
- hanganyag az ingafutás, hasprés és fekvőtámasz gyakorlatokhoz,
- oktató DVD
- tesztek lebonyolításhoz szükséges eszközök (mérleg, testmagasságmérő, hajlékonyságmérő eszköz, kézi szorítőerő-mérő, mérőcsík, 20 m-es szalag, bioimpedencia-analizátor)

8.2. Célja

NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

Az egészségközpontú fittség teszt-elemeivel a fittségi állapot három lényeges összetevőjét lehet mérni, amely összefüggésben áll az általános egészségi állapottal. Ez a három fő komponens:

- a kardiovaszkuláris fittség (aerob kapacitás), aerob fittségi (állóképességi) profil
- a vázizom funkcionális fittsége (izomerő, erő állóképesség, hajlékonyság), vázizomzat fittségi profil és hajlékonysági profil
- a testösszetétel (testzsír százalék, testtömeg index), testösszetétel profil

8.3. Mérési időszak

Az adott tanév rendje határozza meg a mérési időszakot. Az adatok feltöltése online informatikai rendszerbe történik szintén az adott tanév végéig.
A rendszerben szereplő adatok egyéni kód igénylése mellett mind a tanulók, mind a szülők számára hozzáférhetőek, nyomon követhetőek.
Alkalmazott próbák/ tesztek:

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:
Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
Testmagasság mérése
Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:
Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:
Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:
Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

9. A tanulók értékelése, feladatainak és beszámoltatásának meghatározása

9.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók tantárgyi teljesítményeit, folyamatos tanulását rendszeres ellenőrzés kíséri az intézményben. Az ellenőrzés rendszerességét, annak kiszámíthatóságát, motiváló jellegét érvényesíti iskolánk a pedagógiai folyamatban.

A számonkérés különböző formái segítik, hogy a tanulók a rendszeres munkához, tanuláshoz szokjanak, visszajelzést adnak a végzett munkáról, a teljesítményről a tanulónak, tanárnak és szülőnek egyaránt, egyben alapját képezik a félévi és év végi osztályzatok kialakításának.

A nevelőtestületi pedagógiai egység fontos eleme az egységes alapelvekre épülő ellenőrzési, értékelési rendszer. Az egyes tantárgyak sajátos ellenőrzési, értékelési módot igényelnek, ezért a speciális vonásokat a szakmai munkaközösségek dolgozták ki és rögzítették a Helyi tanterv tantárgyi programjaiban. Ezek felhasználásával, nevelőtestületi konszenzussal alakult ki a rendszer.

A tanulók beszámoltatásának részét képezik a tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó, különbözeti és pótló vizsgák). A tanulmányok alatti vizsgák részletes szabályait a pedagógiai program melléklete tartalmazza (2. számú melléklet).

9.1.1. Általános iskola

Számonkérés formái:

a) Szóbeli felelet

b) Írásbeli felelet, mely lehet:

- röpdolgozat,
- szódolgozat,
- tollbamondás
- témazáró dolgozat (több óra anyagának összefoglalója, egy vagy több témakör lezárására szolgál)

c) Gyakorlati számonkérés (testnevelés, informatika, technika, rajz és ének-zene tantárgyból)

Ezek mellett egyes tantárgyakból a szaktanár félévente több (minimum két) alkalommal értékeli a tanulók órai írásbeli munkáját (órai füzet, munkafüzet vezetése). Az értékelés módját a szaktanár határozza meg.

A tanulók tantárgyi értékelése az 1. osztályban félévkor és év végén, illetve a 2. osztályban félévkor szövegesen történik, a 2. évfolyam végétől pedig érdemjeggyel (1-5), az angol nyelv tantárgy kivételével: angol nyelvből a 2. évfolyam végén is szöveges értékelést kapnak a tanulók, az érdemjeggyel történő értékelés ebből a tantárgyból 3. évfolyam félévétől kezdődik.

A számonkérésre vonatkozó szabályok az általános iskolai osztályokban

A témazáró dolgozatot minimum egy héttel az íratása előtt köteles a szaktanár bejelenteni. A röpdolgozat és az írásbeli felelet – előzetes bejelentés nélkül – bármikor íratható.

Szóbeli felelés minden tanítási órán történhet még akkor is, ha azon a napon volt témazáró dolgozat.

Egy tanítási napon egyetlen osztály sem kötelezhető kettőnél több dolgozat megírására.

A diák joga, hogy dolgozatát beszedésétől számított egy héten belül kijavítva és értékelve megtekinthesse, a témazáró dolgozatok kivételével dolgozatait hazavihesse.

A diák joga felső tagozaton, hogy dolgozatát beszedésétől számított két héten belül kijavítva és értékelve megtekinthesse, a témazáró dolgozatok kivételével dolgozatait hazavihesse.

A szülő joga, hogy a témazáró dolgozatokat szülői értekezleten, fogadóórákon megtekinthesse, vagy azokról fénymásolatot kérjen.

A dolgozatokat a tanítási év végéig meg kell őrizni.

9.1.2. Gimnázium

Számonkérés formái:

a) Szóbeli felelet

b) Írásbeli felelet, mely lehet:

- röpdolgozat (10-20 perc, 1-2 konkrét kérdés, feladat)
- írásbeli felelet (10-20 perc, 1-2 óra anyaga)
- témazáró dolgozat, amely 1 tanórát vagy dupla órát vesz igénybe)
- - dolgozat (maximum 45 perc)

A tanév során legalább a heti óraszámnak megfelelő számú témazáró dolgozat kerül megíratásra, a heti 1 órás tárgyaknál félévenként 1 témazáró dolgozat (ha a tantárgy jellege ezt szükségessé teszi).

c) *Gyakorlati számonkérés (testnevelés, digitális kultúra, ének-zene, vizuális kultúra)*

A tanulók értékelése félévkor és év végén érdemjeggyel (1-5) történik. Azokból a tárgyakból, amelyekből a tanuló mentesült az értékelés alól, de az óralátogatás alól nem, az értékelés félévkor és év végén „részt vett" minősítéssel végzendő.

A számonkérésre vonatkozó szabályok

A témazáró dolgozatot minimum egy héttel az íratása előtt köteles a szaktanár bejelenteni. A röpdolgozat és az írásbeli felelet – előzetes bejelentés nélkül – bármikor íratható.
Kettőnél több témazáró dolgozat egy tanítási napon nem íratható. Ha az osztály képviselője jelzi a szaktanár felé, hogy a bejelentett dolgozat már a harmadik lenne azon a tanítási napon, a tanár köteles más időpontot kijelölni.
Szóbeli felelés minden tanítási órán történhet még akkor is, ha azon a napon volt témazáró dolgozat.

A dolgozatokat a szaktanárnak 3 héten belül ki kell javítani.

Az érettségi szintű feladatsorok javítása és osztályozása az adott szintű érettségi pontozásának megfelelően történik.

Amennyiben a tanuló az írásbeli vagy szóbeli számonkérés alkalmával hiányzott a tanóráról, kötelessége a hiányzását követő első tanórán pótolni a hiányosságot, vagy a szaktanárral egyeztetni arról, hogy a számonkérésnek mikor tud eleget tenni. A tanuló tartós hiányzása esetén (pl. külföldi tanulmányút, betegség stb.) a szaktanár(ok)nak az iskolavezetéssel közösen kell meghatározni a számonkérések ütemét és idejét.

9.1.3 Az érdemjegyek súlyozása valamennyi osztályban

1-es súlyozású érdemjegyek:

- röpdolgozat, szóbeli felelet (a szaktanár mérlegelése szerint)
- szorgalmi feladatért, házi dolgozatért, versenyeken való szereplésért,
- órai munkáért adott érdemjegyek

2-es súlyozású érdemjegyek:

- a témazáró dolgozat kivételével minden írásbeli és szóbeli feleletért adott érdemjegy, valamint a gyakorlati jegyek az érintett munkaközösség mérlegelése alapján

3-as súlyozású érdemjegyek:

- a témazáró dolgozatra adott érdemjegyek.

9.2. A tanulók teljesítményének értékelése

A tanulás támogatása érdekében valamennyi szaktanár az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre, értékelésre, melyek világosak, egyértelműek, tárgyilagosak. Az értékelés a tanulók fejlődését segíti, valamint a tanítási módszerek egyénre szabott alkalmazását teszi lehetővé. Ezáltal a tanulók önértékelési képessége is fejlődik.

9.2.1. Általános iskola

A tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének formája

Az értékelés - osztályozás a 2. évfolyam végétől a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg. A fentiektől eltérő az általános iskola 1.

osztályának és 2. osztály félévi értékelési rendje. Az évközi teljesítményeket a tanító egyéni módon értékeli, minősíti. Etika tantárgyból az 1-4. évfolyamon az értékelés „részt vett" bejegyzéssel történik a jeggyel történő értékelés helyett. Angol nyelvből 1-2. évfolyamon szintén „részt vett" bejegyzés alkalmazandó, 3. évfolyamtól történik a jegyes értékelés.

Az első évfolyam szöveges értékelésének módja és gyakorisága

Szóbeli értékelés

A tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről, szorgalmi feladatairól szóbeli értékelést kaphat a tanuló tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon. Ezek megfogalmazódhatnak:

- a tanító részéről
- a tanulótársak részéről
- önértékelés formájában

Írásbeli értékelés

Részletes szöveges értékelést kap a tanuló a tanév meghatározott időpontjaiban. Iskolánkban a tanév során 4 alkalommal meghatározott szempontok szerinti skálát választottunk. A szöveges értékelést tájékoztató füzetben adjuk ki novemberben, 1. félév végén, áprilisban és tanév végén bizonyítványban. Ezen értékeljük a tanulók magatartását, szorgalmát és tanulmányi teljesítményét. A tanév során a diákokkal is megbeszéljük az értékelési szempontokat. Egyértelművé tesszük, hogy melyek azok az értékek, amelyeket támogatunk, melyek azok a magatartásformák, amelyek elfogadhatatlanok számunkra. A párbeszédre mindig lehetőséget adunk, így fejlődik majd reális önértékelő képességük.

Témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével.

0-50% : felzárkóztatásra szorul

51-79%: megfelelt

80-90%: jól megfelelt

91-100%: kiválóan megfelelt

A tanulási folyamatban szükség szerint aktuális észrevételek jegyezhetőek be a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban.

9.2.2. Gimnázium

A tantárgyak tananyagának ismeretét osztályzattal értékeljük (1-5).

- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

- Magyar nyelv és irodalom tantárgyból két jegyet kapnak a tanulók (magyar irodalom és magyar nyelv tantárgyból).
- A tanulás formájától függetlenül a tanulók az emelt szintű tárgyból mind félévkor, mind évvégén egy osztályzatot kapnak, még akkor is, ha esetleg a megosztott foglalkozást más pedagógus tartja.

- Félévenként adandó érdemjegyek száma:

heti 1 órás tantárgyak esetében:
- **az első félévben** legalább 2 jegy, amelyből legalább 1 jegynek az őszi szünet kezdetéig (október közepéig), további 1 jegynek a téli szünet kezdetéig (december közepéig) meg kell jelenni az elektronikus naplóban
- **a második félévben** legalább 2 jegy, amelyből legalább 1 jegynek március közepéig, további 1 jegynek pedig május 15-ig meg kell jelenni az elektronikus naplóban

heti 2 órás tantárgyak esetében:
- **az első félévben** legalább 3 jegy, amelyből legalább 1 jegynek az őszi szünet kezdetéig (október közepéig), további 2 jegynek a téli szünet kezdetéig (december közepéig) meg kell jelenni az elektronikus naplóban
- **a második félévben** legalább 3 jegy, amelyből legalább 1 jegynek március közepéig, további 2 jegynek pedig május 15-ig meg kell jelenni az elektronikus naplóban

heti 3 órás tantárgy esetében:
- **az első félévben** legalább 4 jegy, amelyből legalább 2 jegynek az őszi szünet kezdetéig (október közepéig), további 2 jegynek a téli szünet kezdetéig (december közepéig) meg kell jelenni az elektronikus naplóban
- a második félévben legalább 4 jegy, amelyből legalább 2 jegynek március közepéig, további 2 jegynek pedig május 15-ig meg kell jelenni az elektronikus naplóban

heti 4 órás vagy annál magasabb óraszámú tárgyak esetében:
- **az első félévben** legalább 5 jegy, amelyből legalább 2 jegynek az őszi szünet kezdetéig (október közepéig), további 3 jegynek a téli szünet kezdetéig (december közepéig) meg kell jelenni az elektronikus naplóban
- **a második félévben** legalább 5 jegy, amelyből legalább 2 jegynek március közepéig, további 3 jegynek pedig május 15-ig meg kell jelenni az elektronikus naplóban

- A félévi és év végi osztályzat kialakításánál a tanév során szerzett összes érdemjegy átlagát kell kiindulópontként számolni.
- Átlaghatár, amelyen belül az osztályzatoktól eltérő szempontokat is figyelembe vehet a szaktanár a félévi, év végi osztályzatok kialakításánál:

- 2 alatt: 1,5 – 1,75 között
- 2 fölött: 2,5 – 2,75 között
- 3 fölött: 3,5 – 3,75 között
- 4 fölött: 4,5 – 4,75 között

- Szaktanári mérlegelés esetén a következő szempontokat kell figyelembe venni:
  - a témazáró dolgozat(ok) érdemjegye(i) súlyozottabban legyen beszámítva amiatt, hogy nagyobb témakört, nagyobb időszak tananyagát értékeli
  - a 2. félévben megfigyelhető javuló vagy romló tendencia
  - szorgalom javulása
  - órai aktivitás
  - versenyeken való aktív részvétel
  - pozitív hozzáállás a készségtárgyaknál, valamint a tanuló önmagához viszonyított fejlődése a koordinációs és kondicionális képességekben
  - kötelező tanórai tevékenységen kívüli feladatok vállalása (kiselőadások, tömegsport rendezvényeken való részvétel)

A szülő a tanuló által szerzett érdemjegyekről az elektronikus napló vagy alsó tagozaton a tájékoztató füzet alapján kap tájékoztatást. A szaktanárok kötelesek az érdemjegyeket az elektronikus naplóba legkésőbb 2 héten belül bevezetni.

Félévi és év végi osztályzat ellen csak a helyi tantervben rögzített értékelési eljárások megsértése esetén lehet jogorvoslattal élni. Az eljárás megindítására akkor van lehetőség, ha a pedagógus intézkedése ellentétes a pedagógiai programban foglaltakkal. A félévi vagy az év végi osztályzat megtámadható, ha annak megállapítását a helyi tantervbe ütköző módon megíratott dolgozatra kapott érdemjegy befolyásolta.

9.2.3 A nyolc évfolyamos gimnáziumi osztály belső vizsgái

A 2024/2025. tanévtől kezdve kerül bevezetésre felmenő rendszerben (az 5.g osztálytól) a belső vizsga 8. évfolyamon az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol/német nyelv. A vizsga céljai, követelményei, leírása és értékelése a 2. számú mellékletben, A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó előírások és eljárási szabályok c. fejezetben találhatók.

9.3. A sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók beszámoltatásának szabályai

A sajátos nevelési igényű tanulók vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók beszámoltatásakor a szaktanárok figyelembe veszik a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a pedagógiai szakszolgálat szakértői véleményében foglaltakat.

A szakértői vélemény alapján az igazgató mentesítheti az érintett tanulókat egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Szükség esetén biztosíthatja azt is, hogy a tanulók az írásbeli beszámoló helyett szóbeli beszámoló útján, vagy a szóbeli beszámoló helyett írásbeli beszámoló keretében adjanak számot tudásukról egy-egy tantárgyból, tananyagrészből, illetve engedélyezheti számukra dolgozatok írásánál a hosszabb időt a feladatok megoldásához.
A tantárgyi felmentés tényét a félévi és év végi értékeléskor a szaktanárok „mentesítve" megjelöléssel rögzítik a naplóban.

9.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Az otthoni felkészülés segíti a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlen ismeretek rögzítését. Az adott tantárgyból a tananyag elsajátításának, begyakorlásának (készség- és képességfejlesztés) fontos eszköze.
- A szaktanárok úgy tervezzék meg a házi feladatok mennyiségét, hogy vegyék figyelembe a tanulók terhelhetőségét, megfelelően mérlegeljék a tanulók számára szükséges szabadidő biztosításának követelményét, a testi, lelki egészség megőrzésének szempontjait.
- Az írásbeli és szóbeli házi feladat a mindenkori törzsanyag részeként számon kérhető.
- A szaktanárok törekedjenek arra, hogy a számonkérés során megvalósuljon az írásbeli és szóbeli számonkérés helyes aránya.

9.5. A tanulók jutalmazásának formái és rendje

A jutalmazás elve a következő:

A jutalmazás célja minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. A jutalmazás akkor hatékony, ha közvetlenül a kívánatos viselkedés után alkalmazzák. A jutalmazás akkor működik, ha a diák erősen vágyik a jutalomra, és megtiszteltetés számára. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő főleg kisgyermekkorban, de később sem lebecsülendő a szerepe. Éppen ezért helyes mértékkel és jó időben kell alkalmazni.

Azt a tanulót, aki
- tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi,
- kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, az iskola közösségi életének meghatározó szervezője és irányítója,
- kimagasló sportteljesítményt ér el,
- városi, megyei, országos, nemzetközi versenyeken helyezést ér el,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat, mely hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez

- az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A jutalmazás formái

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- **Tantárgyi vagy szaktanári dicséret** adható
- a tanórákon a tanév során végzett kimagasló munkáért,
- pályázatokon, versenyeken, vetélkedőkön való részvételért, amennyiben a tanuló a felkészülés során kiemelkedő szorgalmat tanúsított.

Dokumentálás: elektronikus napló, félévi / év végi bizonyítvány

- **Osztályfőnöki dicséret** adható
  - az osztályközösségben végzett szervezői tevékenységért
  - egyénileg vállalt feladat kimagasló teljesítéséért, amely példaként szolgál a társaknak

  Dokumentálás: elektronikus napló

- **Igazgatói dicséret** adható
  - kiemelkedő, az iskola közösségi életének érdekében végzett munkáért,
  - kiemelkedő, kulturális vagy szaktárgyi területen elért országos vagy megyei versenyeredményekért és országos vagy megyei sporteredményekért,
  - az iskola jó hírnevét gyarapító kulturális vagy közösségi tevékenységért.

  Dokumentálása: oklevél, elektronikus napló

Az olyan, egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulókat, akik több tantárgyból is szaktárgyi dicséretet kaptak, év végén a nevelőtestület általános dicséretben részesítheti. Azok a tanulók, akik egész évben kiemelkedő teljesítménnyel büszkélkedhettek, országos tanulmányi és kulturális versenyeken eredményesen szerepeltek, vagy kiemelkedő közösségi munkát végeztek, a tanév végén könyvjutalomban és/vagy oklevélben részesülnek. Jutalmukat a tanévzáró ünnepségen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszik át az iskola igazgatójától.

9.6. Fegyelmező intézkedések formái és rendje

Azt a tanulót, aki kötelességeit megszegi, fegyelmező intézkedéssel kell figyelmeztetni.

- **Szóbeli figyelmeztetés**

- a Házirend egyszeri kisebb megsértéséért adhatja a szaktanár és az osztályfőnök. A tanár felhívja a tanuló figyelmét a házirend ismételt megsértésének következményére
  Dokumentálás: ellenőrzőbe, elektronikus naplóba beírással.

- **Szaktanári írásbeli figyelmeztetést** kap a tanuló, ha több alkalommal
  - nem készül fel az órákra
  - nem készíti el a házi feladatát
  - a tanórák rendjét és az oktatást zavarja
  - felszerelését, ellenőrző könyvét nem hozza magával az iskolába
  Dokumentálás: ellenőrzőbe, elektronikus naplóba beírás.

- **Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetést** kap a tanuló, ha
  - az iskola által megkövetelt rendszabályokat megszegi (pl. többször késik, az iskolában dohányzik)
  - két szaktanári figyelmeztetést követően újabb szaktanári figyelmeztetéssel járó vétséget követ el; ebben az esetben a harmadik szaktanári figyelmeztetés helyett az osztályfőnöki figyelmeztetést kell dokumentálni
  - a tanulónak legalább három igazolatlan órája van
  - többször tiszteletlenül, durván beszél, viselkedik tanulótársaival vagy az iskola alkalmazottjaival
  Dokumentálás: elektronikus napló

- **Osztályfőnöki írásbeli intést** kap a tanuló
  - akkor, ha az osztályfőnöki figyelmeztetés ellenére az előző pontban felsorolt vétségeket ismételten elköveti
  - további, szaktanári figyelmeztetéssel járó vétséget követ el,
  - 8 órát meghaladó igazolatlan hiányzás esetén.
  Dokumentálás: elektronikus napló

- **Igazgatói szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés jár**
  - ha a tanuló az osztályfőnöki intés ellenére ismételten megszegi az iskolai rendszabályokat
  - kirívó, magát és a társait, valamint a környezetét veszélyeztető magatartást tanúsít,
  - az iskolában dohányzik vagy alkoholt, drogot fogyaszt.
  Dokumentálás: elektronikus napló

- **Igazgatói írásbeli intés adható, ha a tanuló**
  - az igazgatói figyelmeztetés ellenére újabb, a házirendbe ütköző vétséget követ el,
  - tanulótársainak vagy az iskola dolgozóinak emberi méltóságát, továbbá a katolikus egyházat és képviselőit sértő véleményt formál és ilyen jellegű nyilatkozatokat vagy anyagokat tesz közzé bármilyen formában, ideértve az internetes bántalmazást vagy zaklatást is,
  - dohányterméket, alkoholt vagy drogot terjeszt,
  - az iskola berendezéseit vagy más tulajdonát szándékosan megrongálja, illetve eltulajdonítja,

- a félévi és év végi érdemjegyeket, illetve dokumentumokat meghamisítja. Dokumentálás: elektronikus napló

Igazgatói írásbeli intés után a házirend újabb megsértéséért a nem tanköteles tanuló (16. életévét betöltött) azonnal kizárható az iskolából, a tanköteles tanulóval szemben fegyelmi eljárás kezdeményezhető.

9.7. A tanulóra vonatkozó fegyelmi eljárás és anyagi kártérítési felelősség

Ha a tanuló a házirendből eredő kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A nevelési-oktatási intézményben folytatott tanulói fegyelmi eljárás és a fegyelmi tárgyalás pedagógiai célokat szolgál.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- eltiltás a tanév folytatásától,
- kizárás az iskolából.

A fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát, értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni. A fegyelmi büntetést a nevelőtestület hozza. Az iskolai diákönkormányzat véleményét a fegyelmi eljárás során be kell szerezni.

A fegyelmi eljárás lefolytatásában a Nkt. 58.§ és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 56-61§. rendelkezései az irányadók. A fegyelmi eljárás részletes szabályait az SZMSZ tartalmazza.

A fegyelmi eljárást egyeztető eljárás előzi meg, amelynek célja a kötelességszegéshez elvezető események feldolgozása, értékelése, ennek alapján a kötelességszegéssel gyanúsított és a sérelmet elszenvedő közötti megállapodás létrehozása a sérelem orvoslása érdekében. Az egyeztető eljárás részletes szabályait az SZMSZ határozza meg.

Ha az iskolának a tanuló kárt okozott, az igazgató köteles a károkozás körülményeit megvizsgálni, az okozott kár nagyságát felmérni, és lehetőség szerint a károkozó és a felügyeletét ellátó személyét megállapítani. A vizsgálat eredményéről a tanulót, kiskorú tanuló esetén szülőjét haladéktalanul tájékoztatni kell. A tájékoztatással egyidejűleg a szülőt fel kell szólítani az Nkt. 59. § (1)- (2) bekezdésében meghatározottak szerint az okozott kár megtérítésére.

9.8. A tanuló magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei és formái

A magatartás, szorgalom értékelése a félévi illetve év végi konferencián történik.

Módja, formája: a tanulók véleményének meghallgatása után az osztályfőnök terjeszti elő a konferencián, és az osztályban tanító tanárok fogadják el, illetve vitás esetekben nyílt szavazással – szótöbbséggel – döntenek.

Az általános iskolában az alsó tagozaton havi értékelés történik, az osztályfőnökök és az osztályban tanítók bevonásával.

Az értékelés és minősítés követelményei:

A magatartás minősítése

A tanulók magatartásának értékelésére és minősítésére a következő osztályzatokat használjuk: példás (5), jó (4), változó (3), rossz(2). A magatartás minősítése során a félévi és az év végi osztályozó konferenciákon mérlegelni kell az esetlegesen elkövetett vétségek súlyát (szaktanári, osztályfőnöki és igazgatói figyelmeztetések, intők) és a tanuló magatartásának minősítését pozitív irányba befolyásoló tényezőket (dicséretek, közösségben vállalt feladatok, az iskola érdekében végzett tevékenység stb.). A magatartás minősítését mindezen tényezők figyelembe vételével kell kialakítani, még ha az így kialakított minősítés az alább meghatározott szempontokkal nem is egyezik teljesen.

- **Példás** magatartású a tanuló, ha
  - a tanórákon felkészülten, fegyelmezetten és aktívan, az iskolai versenyeken felkészülten vesz részt
  - adódó közösségi feladatokat vállal, és azokat maradéktalanul teljesíti
  - a közösség alakítását jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő kinyilvánításával elősegíti
  - az iskola Házirendjét betartja, és társait is annak betartására ösztönzi
  - társaival jó a kapcsolata, segítőkész
  - a felnőttekkel és társaival udvariasan, példamutatóan viselkedik
  - maximum 1 óra igazolatlan hiányzása van.
  - nincs szaktanári figyelmeztetése.

  A bukott tanuló magatartása nem lehet példás.

- **Jó magatartású a tanuló, ha**
  - a tanórákon általában fegyelmezett
  - részt vesz a közösségi munkában
  - jó kapcsolatot alakít ki társaival
  - az iskola Házirendjét betartja
  - a felnőttekkel, társaival udvarias
  - maximum 2 óra igazolatlan hiányzása van egy félévben

- legfeljebb két szaktanári figyelmeztetése vagy egy osztályfőnöki figyelmeztetése van.

- **Változó** magatartású a tanuló, ha
  - kettőnél több igazolatlan hiányzása van
  - a tanórákon fegyelmezetlen, többször zavarja az órai munkát
  - a Házirendet többször megsérti, és ezzel a nyugodt munkavégzést zavarja

  Két osztályfőnöki figyelmeztetés, illetve osztályfőnöki intés vagy igazgatói figyelmeztetés esetében változónál jobb minősítés nem adható az adott félévben.

- **Rossz** magatartású a tanuló, ha
  - szándékosan akadályozza a tanórai munkát, és társait is rossz irányba befolyásolja
  - a Házirend követelményeit durván megsérti
  - durván, gorombán viselkedik, megengedhetetlen hangvételt használ
  - akár csak egyszer is súlyos vétséget követ el

  Igazgatói intés esetében az adott félévben a tanuló magatartása rossz.

A szorgalom minősítése

A tanulók szorgalmának értékelésére és minősítésére a következő osztályzatokat használjuk: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

- **Példás** szorgalmú a tanuló, ha
  - a tanítási órákon aktív, együttműködő
  - rendszeresen és megbízhatóan dolgozik, teljesítménye összhangban van képességeivel
  - minden tantárgyból elvégzi kapott feladatait
  - van határozott érdeklődése, és ezen a területen többletfeladatot is vállal
- **Jó** szorgalmú a tanuló, ha
  - a tanítási órákon figyel
  - munkavégzése pontos, megbízható
  - de érdeklődése megmarad a szorosan vett iskolai tananyag keretein belül
- **Változó** szorgalmú a tanuló, ha
  - az órákra rendszertelenül készül, a munkavégzésre többször kell figyelmeztetni
  - felszerelése időnként hiányos
  - képességénél gyengébb teljesítményt nyújt
  - egy vagy két tárgyból bukott.
- **Hanyag** szorgalmú a tanuló, ha
  - tanulmányi munkájában megbízhatatlan
  - az órákon nem figyel, feladatait nem végzi el és figyelmeztetés után sem hajlandó változtatni ezen
  - az érdektelenség és a tanulás iránti közöny jellemzi

  Három vagy több tantárgyból bukott tanuló nem kaphat hanyagnál jobb szorgalmat.

10.Az iskolai könyvtárra vonatkozó szabályok

Az iskolai könyvtár az iskola működéséhez, pedagógiai programjának megvalósításához, a neveléshez, tanításhoz, tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését, a könyvtári rendszer szolgáltatásainak elérését és mindezek használatát, továbbá a könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény könyvtár-pedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység. Az iskolai könyvtár a földszinten található, több helyiségből álló tanteremcsoport, amely alkalmas az állomány szabadpolcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatására. Nyitva tartása biztosított a tanulók, pedagógusok számára megfelelő időpontban (8-15 óra között). Az iskolai könyvtár alapfeladata könyvtárpedagógiai órák megtartása a helyi tantervben szereplő tantárgyakhoz kapcsolódva. Működése és igénybevételének szabályai könyvtári SZMSZ-ben rögzítettek, mely az iskolai SZMSZ részét képezi.

III. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- Az iskola 2026. szeptember 01. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját ezen pedagógiai program alapján.

2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

- A nevelőtestületnek szükség szerint el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell.

3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
- A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyen tekinthető meg:
  - az iskola fenntartójánál (ügyviteli szoftver)
  - az iskola igazgatójánál
  - az iskola irattárában.
  - az iskola honlapján.

A Pedagógiai Programról tájékoztatást – előre egyeztetett időpontban – az igazgató vagy helyettesei adnak.

Kelt: Szolnok, 2026. június 10.

Balog Zsolt
főigazgató

IV. 1. SZÁMÚ MELLÉKLET

Eszköz- és felszerelésjegyzék

'A' ÉPÜLET – ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSJEGYZÉK

I. HELYISÉGEK (általános iskola, gimnázium, szakközépiskola, szakiskola) (a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolára vonatkozó eltérő követelmények a megjegyzésben külön feltüntetve)					
A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**
	Helyiségek	**Mennyiségi mutató**	**Megjegyzés**	**Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)**	**Megjegyzés**
1.	tanterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen), figyelembe véve az iskola munkarendjét, osztályonként 1	Figyelembe vehető a szaktanterem is. A terem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 1,5 m2/fő. Új épület építése esetén min. 2 m2/fő.	rendelkezésre áll	23
2.	csoportterem	legfeljebb nyolc osztállyal működő általános iskolában 4; 16 osztállyal működő általános iskolában 6; 24 osztállyal működő általános iskolában 8, gimnáziumban, szakgimnáziumban, szakiskolában osztályonként 0,5 csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m2/fő.	A csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m2/fő.	rendelkezésre áll	6
3.	szaktanterem a hozzá tartozó szertárral	a II/2. pontban foglaltak szerint iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1-1; a legfeljebb négy osztállyal működő iskolában társadalomtudományi szaktanterem 1 és művészeti nevelés szaktanterem 1		rendelkezésre áll	4: számítástechnika (kettő 20; 24 fős), természettudományi (kémia, fizika); társadalomtudomaányi (magyar, történelem); művészeti; nyelvi labor az informatikában
4.	laboratóriumok a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal	iskolánként (székhelyen és telephelyen),	Gimnázium, szakközépiskola, szakiskola intézményekben.	rendelkezésre áll	1
5.	műhelyek a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel	iskolánként (székhelyen és telephelyen),	Szakgimnázium, szaiskola intézményben képzés szerinti műhely.	nem releváns	
6.	logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	ha a tanulót a többi tanulóval együtt oktatják iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1,		rendelkezésre áll	
		ha a tanulót a többi tanulótól külön oktatják négy osztályonként 1			
7.	iskolapszichológusi szoba	ha az iskolapszichológus alkalmazása kötelező, iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		rendelkezésre áll	Lelki szobával közös

8.	tornaterem (fiú és lány öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, WC helyiséggel)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Általános iskolában, gimnáziumban, továbbá szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van. Az Nkt. 27. § (11) bekezdésére tekintettel, további tornaterem létesítése abban az esetben kötelező, ha a tanulók számára aránytalan teher és többletköltség nélkül nem biztosítható más nevelési-oktatási intézménnyel, illetve sportolásra alkalmas létesítmény üzemeltetőjével kötött megállapodással a még szükséges tornaterem. A tornaterem és az ahhoz szükséges öltöző, valamint vizesblokk a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában helyben biztosítható, továbbá, ha gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak, mindezt akadálymentesen kell létesíteni.	rendelkezésre áll	1
9.	tornaszoba vagy féltornaterem (fiú és lány öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, WC helyiséggel)	iskolánként (székhelyen, telephelyen) harminc mozgáskorlátozott tanulónként 1	Szakgimnáziumban, szakiskolában, ha a tornaterem nem kötelező, vagy a tornaterem a székhelyen van és annak igénybevételére nincs lehetőség, továbbá a mozgáskorlátozott tanuló esetén helyben, akadálymentes WC, zuhanyzó kialakításával.	rendelkezésre áll	Dráma szoba is
10.	gyógytestnevelési/erőnléti terem	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában ott, ahol mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak helyben.	nem releváns	
11.	sportudvar	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel; kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel	rendelkezésre áll	
12.	intézményvezetői iroda	iskola székhelyén és az iskola azon telephelyén, amelyen az intézményvezető-helyettes, illetve tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes alkalmazása nem kötelező 1		rendelkezésre áll	
13.	intézményvezető-helyettesi iroda	ha az iskolában az intézményvezető-helyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1		rendelkezésre áll	
14.	tagintézmény-, intézményegység-vezetőhelyettesi iroda	ha az iskolában az intézményvezető-helyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1		nem releváns	
15.	iskolatitkári iroda	iskola székhelyén 1		rendelkezésre áll	

16.	könyvtár	iskolánként 1	Általános iskolában, gimnáziumban, továbbá a szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van, kivéve, ha a feladatot nyilvános könyvtár látja el. A létesítésre kerülő könyvtár legalább egy olyan a használók által könnyen megközelíthető helyiség kell, hogy legyen, amely alkalmas háromezer könyvtári dokumentum befogadására, az állomány (állományrész) szabadpolcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatására.	rendelkezésre áll	
17.	könyvtárszoba	tagintézményenként 1	ha nem kötelező az iskolai könyvtár vagy a telephelyen nem működik könyvtár (ha nem működik legalább négy osztály, a könyvtárszoba tanteremben is kialakítható)	rendelkezésre áll	
18.	könyv- és tankönyvraktár	iskolánként 1	általános iskolában, gimnáziumban, továbbá a szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van, kivéve, ha a feladatot nyilvános könyvtár látja el. Olyan raktár kialakítása szükséges, amely alkalmas a tartós tankönyvek tárolására is.	rendelkezésre áll	
19.	orvosi szoba, elkülönítővel	iskolánként 1	Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az iskola-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint, a tanulók ellátása - aránytalan teher és többletköltség nélkül - a közelben található egészségügyi intézményben megoldható. Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában helyben biztosítva.	rendelkezésre áll	
II. kiszolgáló helyiségek					
20.	sportszertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		rendelkezésre áll	
21.	általános szertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		rendelkezésre áll	3
22.	karbantartó műhely, raktárhelyiséggel	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		rendelkezésre áll	
23.	kerekesszék tároló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) szintenként 2	ahol mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak	nem áll rendelkezésre	
24.	aula (előtér, közösségi tér)	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Az aula kialakítása nem kötelező, amennyiben a nevelési-oktatási intézményben vagy annak közelében található közösségi térben megoldhatók azok a funkciók, amelyekre az aula szolgál.	rendelkezésre áll	
25.	porta	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nyolc évfolyammal alapított általános iskolában, gimnáziumban, továbbá szakgináziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van.	rendelkezésre áll	
26.	ebédlő	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	kivéve, ha az étkeztetést iskolán kívül oldják meg	rendelkezésre áll	
27.	főzőkonyha	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek	rendelkezésre áll	
28.	melegítőkonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	ha helyben étkeznek	nem releváns	főzőkonyha van

29.	tálaló-mosogató	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	ha helyben étkeznek	rendelkezésre áll	
30.	szárazáru raktár	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek	rendelkezésre áll	
31.	földesáru raktár	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek, továbbá új iskola építése esetén	rendelkezésre áll	
32.	éléskamra	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek, továbbá új iskola építése esetén	rendelkezésre áll	
33.	felnőtt étkező	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	kivéve, ha az étkeztetést iskolán kívül oldják meg	rendelkezésre áll	külön asztallal biztosított az ebédlőben
34.	teakonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		rendelkezésre áll	
35.	személyzeti öltöző	iskolánként (székhelyen és telephelyen), férfi és női 1-1		rendelkezésre áll	2
36.	személyzeti mosdó-zuhanyzó	iskolánként (székhelyen és telephelyen), férfi és női 1-1		rendelkezésre áll	a férfi mosdó, zuhanyzó a férfi öltözővel egyben, a női mosdó, zuhanyzó a testnevelő szoba mosdója, zuhanyzója
		24 osztállyal működő iskola székhelyén, telephelyén férfi és női 1-1			
37.	személyzeti WC helyiség	iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1	Alkalmazotti létszám figyelembevételével.	rendelkezésre áll	5
38.	tanulói WC helyiség	iskolánként (székhelyen, és telephelyen), szintenként, fiú és lány 1-1	A tanulói létszám figyelembevételével.	rendelkezésre áll	
39.	technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó, WC helyiség	iskolánként (székhelyen, telephelyen) férfi és női 1		rendelkezésre áll	A személyzetivel azonos módon és helyen
40.	élelmiszerhulladék-tároló	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	ha helyben étkeznek	rendelkezésre áll	
41.	egyéb raktár	iskolánként (székhelyen, telephelyen 1)		rendelkezésre áll	
42.	WC helyiség és mosdó mozgáskorlátozottak számára felszerelve	tanulói létszám szerint		nem áll rendelkezésre	

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

	A	B	C	D	E
	Tanterem			**Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)**	**Megjegyzés**
1.	tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	Életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak, középsúlyos értelmi fogyatékosok és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál - szükség szerint - egyéni megvilágítási lehetőséggel; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval.	rendelkezésre áll	303 asztal, 606 szék = 909
2.	nevelői asztal, szék	tantermenként 1,		rendelkezésre áll	33 asztal, 33 szék = 66
3.	eszköztároló szekrény	tantermenként 1,		rendelkezésre áll	29
4.	interaktív tábla/tábla	tantermenként 1,		rendelkezésre áll	45
5.	ruhatároló (fogas),	tanulók létszámának figyelembevételével		rendelkezésre áll	606
6.	szeméttároló	helyiségenként 1,		rendelkezésre áll	33
7.	hulladék szelekálására alkalmas gyűjtőedények	épületszintenként 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma	rendelkezésre áll	
8.	sötétítő függöny	ablakonként	az ablak lefedésére alkalmas méretben	rendelkezésre áll	204
	Szaktantermek (a tantermi alapfelszereléseken felül)				
9.	tanári számítógép (szerver), internet hozzáféréssel, perifériákkal	szaktantermenként 1	periféríák: pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, szkenner, fénymásoló), projektor hangszóró vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.	rendelkezésre áll	
10.	**a) számítástechnikai terem**				2 db
11.	interaktív tábla és/ vagy tábla	1	vagy interaktív kijelző	rendelkezésre áll	
12.	számítógépasztal	tanulónként 1,		rendelkezésre áll	44
13.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	tanulónként 1 felszerelés,		rendelkezésre áll	44

14.	informatikai szoftverek, programok	szükség szerint,	a pedagógiai program előírásai szerint	rendelkezésre áll	5
15.	**b) nyelvi tanterem**				A számítástechnika tanteremben
16.	nyelvoktatást támogató, segítő digitális eszközök	tíz-tizenöt tanuló egyidejű foglalkoztatására	ha az oktatás részben vagy egészben nem magyar nyelven folyik; számítógépes nyelvi oktatással kiváltható	rendelkezésre áll	
17.	interaktív tábla és/ vagy tábla	1	vagy interaktív kijelző	rendelkezésre áll	
18.	digitális hanglejátszásra és kép megjelenítésére alkalmas eszköz	1		rendelkezésre áll	
19.	mikrofon, erősítő, fejhallgató	1		rendelkezésre áll	
20.	**c) természettudományi szaktanterem**				
21.	interaktív tábla és/ vagy tábla	1		rendelkezésre áll	
22.	vegyszerálló tanulói asztalok (víz, gáz csatlakozással)	három tanulónként 1		nem áll rendelkezésre	vegyszerálló tanulói asztalok vannak (víz, gáz csatlakozás nélkül, a vízcsapok, mosogatók vannak hozzá, de nincs bekötve, kiépítve)
23.	elszívóberendezés	tantermenként 1		rendelkezésre áll	
24.	vegyszerálló mosogató	két asztalonként 1		rendelkezésre áll	
25.	fali mosogató	tantermenként 1		rendelkezésre áll	
26.	Poroltó	tantermenként 1		rendelkezésre áll	
27.	elsősegélydoboz	tantermenként 1		rendelkezésre áll	
28.	eszköz- és vegyszerszekrény	2		rendelkezésre áll	
29.	méregszekrény (zárható)	1	elhelyezése a szertárban	rendelkezésre áll	
30.	eszközszállító tolókocsi	tantermenként 1		rendelkezésre áll	
31.	törpefeszültségű csatlakozások	tanulóasztalonként 1		nem áll rendelkezésre	
32.	**d) művészeti nevelés szaktanterem**			1	
33.	rajzasztal (rajzpad, rajzbak)	tanulók létszámának figyelembevételével 1 hely		rendelkezésre áll	35 db rajzbak van
34.	interaktív tábla és/ vagy tábla	1		rendelkezésre áll	
35.	tárgyasztal (állítható)	tantermenként 2		nem áll rendelkezésre	
36.	mobil-lámpa (reflektor)	2		nem áll rendelkezésre	részben: 1 darab
37.	vízcsap (falikút)	2		nem áll rendelkezésre	

38.	pianínó	iskolánként 1		rendelkezésre áll	
39.	ötvonalas tábla	tantermenként 1		rendelkezésre áll	számítógép, projektor van, azzal kivetítve megoldott táblázval kivetítve
40.	digitális hanglejátszásra és kép megjelenítésére alkalmas eszköz	tantermenként 1		rendelkezésre áll	számítógép van
41.	tárolópolcok	tantermenként 1		rendelkezésre áll	4
42.	**e) technikai szaktanterem**		(életvitel és gyakorlati ismeretek céljait is szolgálhatja)	nem releváns	nem az A típusú technika tanmenetet használják
43.	tanulói munkaasztal	tizenöt tanuló részére		rendelkezésre áll	15
44.	állítható magasságú támla nélküli szék	tizenöt tanuló részére		nem áll rendelkezésre	támlás székek vannak
45.	**f) gyakorló tanterem**	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	gimnáziumban a munkába állást előkészítő oktatáshoz; szakközépiskolában a szakmai előkészítő ismeretek oktatásához; szakiskolában munkába álláshoz, életkezdéshez szükséges ismeretek átadásához; e feladat megoldható a számítástechnikai, illetve technika szaktanteremben is	Rendelkezésre áll	A számítástechnikai szaktanteremben
46.	**3. logopédiai foglalkoztató egyéni fejlesztő szoba (berendezése az óvodában meghatározottak szerint)**			Rendelkezésre áll	
47.	**4. tornaszoba**			1	
48.	kislabda	5		rendelkezésre áll	
49.	labda	5		rendelkezésre áll	
50.	tornaszőnyeg	2		rendelkezésre áll	
51.	tornapad	2		rendelkezésre áll	7 (2+3+2)
52.	zsámoly	2		rendelkezésre áll	
53.	bordásfal	2		rendelkezésre áll	
54.	mászókötél	2		rendelkezésre áll	
55.	gumikötél	5		rendelkezésre áll	
56.	ugrókötél	5		rendelkezésre áll	
57.	medicinlabda	5		rendelkezésre áll	
58.	stopper	1		rendelkezésre áll	
59.	kiegészítő torna készlet	1		rendelkezésre áll	

60.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések		sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint	rendelkezésre áll	
61.	**5. Iskolapszichológusi szoba**				
62.	Asztal	1		rendelkezésre áll	2
63.	Szék	4		rendelkezésre áll	6
64.	Zárható irattároló szekrény	1		rendelkezésre áll	1
65.	Számítógép perifériákkal	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb	rendelkezésre áll	
66.	ruhatároló (fogas)	1		rendelkezésre áll	
67.	Szeméttároló	1		rendelkezésre áll	
68.	Telefonkészülék	1		rendelkezésre áll	mobil
69.	Szőnyeg	1		rendelkezésre áll	
70.	**6. Tornaterem** (mindazok a felszerelések, amelyek a tornaszobában, továbbá)	1			1
71.	kosárlabda palánk	2		rendelkezésre áll	2
72.	gyűrű	1		rendelkezésre áll	2
73.	mászórúd	1		rendelkezésre áll	1
74.	mászókötél	2		rendelkezésre áll	6
75.	bordásfal	10		rendelkezésre áll	13x2 + 4 = 30
76.	**7. Sportudvar**			rendelkezésre áll	
77.	szabadtéri labdajáték felszerelése	1	bármelyik játék kiválasztható	rendelkezésre áll	
78.	magasugró állvány, léc	1		rendelkezésre áll	
79.	távol-, magasugró gödör	1	homokkal vagy szivaccsal	rendelkezésre áll	
80.	futópálya	1	lehetőség szerint kialakítva	nem áll rendelkezésre	
81.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések	egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint	rendelkezésre áll	
82.	**8. Intézményvezetői iroda**	1			
83.	íróasztal	1		rendelkezésre áll	

84.	szék	1		rendelkezésre áll	
85.	tárgyalóasztal, székekkel	1		rendelkezésre áll	1 + 6
86.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró,	rendelkezésre áll	
87.	számítógépasztal és szék	1-1		rendelkezésre áll	
88.	iratszekrény	1		rendelkezésre áll	
89.	digitális adathordók részére szekrény	1		rendelkezésre áll	
90.	telefon	1		rendelkezésre áll	
91.	**9. Nevelőtestületi szoba**	1			
92.	fiókos asztal	pedagóguslétszám szerint 1,		rendelkezésre áll	40
93.	szék	pedagóguslétszám szerint 1,		rendelkezésre áll	40
94.	napló és folyóirattartó	1		rendelkezésre áll	
95.	könyvszekrény	2		rendelkezésre áll	
96.	fénymásoló	1		rendelkezésre áll	
97.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.	rendelkezésre áll	4
98.	számítógépasztal, szék	1-1		rendelkezésre áll	44
99.	ruhásszekrény vagy fogasok	pedagóguslétszám figyelembevételével		rendelkezésre áll	50
100.	tükör	1		rendelkezésre áll	1
101.	**10. Intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi, iskolatitkári iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)**	1			2
102.	asztal	felnőtt létszám figyelembevételével		rendelkezésre áll	4
103.	szék	felnőtt létszám figyelembevételével		rendelkezésre áll	4
104.	iratszekrény	1		rendelkezésre áll	4
105.	számítógépasztal és szék	1		rendelkezésre áll	4

106.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal		tagintézményben perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, stb	rendelkezésre áll	4
107.	telefon		közös vonallal is működtethető	rendelkezésre áll	2
108.	**11. Könyvtár**				
109.	tanulói asztal, szék	egy iskolai osztály, egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval	rendelkezésre áll	35-35
110.	egyedi világítás	olvasóhelyenként 1		nem áll rendelkezésre	be kell szerezni
111.	könyvtárosi asztal, szék	1-1	asztal egyedi világítással	rendelkezésre áll	
112.	szekrény (tároló)	legalább háromezer könyvtári dokumentum elhelyezésére		rendelkezésre áll	
113.	tárolók, polcok, szabadpolcok	2		rendelkezésre áll	
114.	létra (polcokhoz)	1		rendelkezésre áll	
115.	telefon	1	közös vonallal is működtethető	rendelkezésre áll	mobil
116.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal, könyvtári szoftverrel	1-1	periférián pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon stb.,	rendelkezésre áll	
117.	**12. Könyvtárszoba**				Egybe nyílik a könyvtárral
118.	tanulói asztal, szék	legalább hat tanuló egyidejű foglalkoztatására elegendő mennyiségben	életkornak megfelelő méretben	rendelkezésre áll	
119.	könyvtárosi asztal, szék	1-1	asztal egyedi világítással	rendelkezésre áll	
120.	könyvespolc, szekrény	legalább ötszáz könyvtári dokumentum elhelyezésére		rendelkezésre áll	
121.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal		periférián pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon stb.,	rendelkezésre áll	15

III. NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK

	A	B	C	D	E
	Taneszközök			**Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)**	**Megjegyzés**
1.	interaktív tábla, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához	évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa	pedagógiai programban foglaltak szerint	rendelkezésre áll	
2.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális taneszközök	évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa	sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint	rendelkezésre áll	
3.	digitális kép-, és hanglejátszásra és megjelenítésére alkalmas eszköz	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1, ha legalább négy osztály működik, további 1, beszédfogyatékos tanulót nevelő iskolában - mikrofonnal - osztályonként 1	szaktanteremnél felsorolton kívül; bárhol szükség szerint elhelyezhető	rendelkezésre áll	

IV. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK, OKTATÁSÁNAK TOVÁBBI ESZKÖZEI

	A	B	C	D	E
	Látási fogyatékosok			**Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)**	**Megjegyzés**
1.	Olvasótelevízió	tíz tanulónként 1	alig- és gyengénlátó tanulót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
2.	Nagyítók	tanulói létszám szerint	alig- és gyengénlátó tanulót oktató iskolában, az érintett tanulóknak	rendelkezésre áll	
3.	kézikamerás olvasókészülék	tíz tanulónként 1	alig- és gyengénlátó tanulót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
4.	speciális könyvtartó eszköz	tanulói létszám szerint 1	alig- és gyengénlátót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
5.	számítógép színes, nagyító programmal	tíz tanulónként 1	alig- és gyengénlátót oktató iskolában	rendelkezésre áll	

6.	világító színű, erősen kontrasztos, illetve nagyított méretű demonstrációs ábragyűjtemény	osztályonként 1	alig- és gyengénlátót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
7.	pontírógép	tanulói létszám szerint 1	vakot, aliglátó tanulót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
8.	pontozó	tanulói létszám szerint 1		nem áll rendelkezésre	
9.	Braille-tábla	tanulói létszám szerint 1		nem áll rendelkezésre	
10.	számítógép beszélő szintetizátorral vagy Braille-kijelzővel	tíz tanulónként 1		nem áll rendelkezésre	
11.	Braille-nyomtató	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
12.	Optacon	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
13.	Scanner	iskolánként 1		rendelkezésre áll	
14.	speciális rajzeszköz készlet	tanulónként 1		nem áll rendelkezésre	
15.	Abakusz	tanulónként 1		rendelkezésre áll	
	Hallási fogyatékosok				
16.	vezetékes vagy vezeték nélküli egyéni, illetve csoportos adó-vevő készülék	tanulói létszám szerint 1		nem áll rendelkezésre	
17.	hallásvizsgáló és hallókészülék tesztelő felszerelés	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
18.	zöld alapon sárga, széles vonalközű tábla	tantermenként 1	alig- és gyengénlátó tanulót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
19.	a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas elektronikus információhordozó	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
20.	a nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas elektronikus eszközök	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
21.	a nyelvi fejlődésükben akadályozottak kommunikációját segítő nyelv szemléltetésére alkalmas audiovizuális és/vagy elektronikus eszköz	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
	Testi fogyatékosok, mozgáskorlátozottak				
22.	fogyatékossághoz igazodó egyénre szabott eszközök	tanulói létszám szerint, tantárgyanként szükség szerint	pedagógiai programban foglaltak szerint	nem áll rendelkezésre	
23.	állítható magasságú tábla	tantermenként 1	mozgásfogyatékos tanulót oktató iskolában	rendelkezésre áll	

24.	állítható magasságú asztal	1	a fogyatékosság jellegétől függő létszám szerint, bevezetése: 2021-től	nem áll rendelkezésre	
25.	állítható magasságú szék	1	a fogyatékosság jellegétől függő létszám szerint, bevezetése: 2021-től	nem áll rendelkezésre	

V. EGYÉB ESZKÖZÖK

	A	B	C	D	E
				Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)	Megjegyzés
1.	hűtésre, melegítésre, adagolásra szolgáló eszközök	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	1-es típusú diabétesszel érintett tanuló esetében a speciális étkeztetési igényekre tekintettel	rendelkezésre áll	

'B' ÉPÜLET – ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSJEGYZÉK

I. HELYISÉGEK (általános iskola, gimnázium, szakközépiskola, szakiskola) (a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolára vonatkozó eltérő követelmények a megjegyzésben külön feltüntetve)					
A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**
	Helyiségek	**Mennyiségi mutató**	**Megjegyzés**	**Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)**	**Megjegyzés**
1.	tanterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen), figyelembe véve az iskola munkarendjét, osztályonként 1	Figyelembe vehető a szaktanterem is. A terem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 1,5 m2/fő. Új épület építése esetén min. 2 m2/fő.	rendelkezésre áll	9
2.	csoportterem	legfeljebb nyolc osztállyal működő általános iskolában 4; 16 osztállyal működő általános iskolában 6; 24 osztállyal működő általános iskolában 8, gimnáziumban, szakgimnáziumban, szakiskolában osztályonként 0,5 csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m2/fő.	A csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m2/fő.	rendelkezésre áll	
3.	szaktanterem a hozzá tartozó szertárral	a II/2. pontban foglaltak szerint iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1-1; a legfeljebb négy osztállyal működő iskolában társadalomtudományi szaktanterem 1 és művészeti nevelés szaktanterem 1		nem releváns	csak alsó tagozat működik az épületbben
4.	laboratóriumok a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal	iskolánként (székhelyen és telephelyen),	Gimnázium, szakközépiskola, szakiskola intézményekben.	nem releváns	csak alsó tagozat működik az épületbben
5.	műhelyek a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel	iskolánként (székhelyen és telephelyen),	Szakgimnázium, szaiskola intézményben képzés szerinti műhely.	nem releváns	csak alsó tagozat működik az épületbben
6.	logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	ha a tanulót a többi tanulóval együtt oktatják iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1,		rendelkezésre áll	
		ha a tanulót a többi tanulótól külön oktatják négy osztályonként 1			
7.	iskolapszichológusi szoba	ha az iskolapszichológus alkalmazása kötelező, iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		rendelkezésre áll	

8.	tornaterem (fiú és lány öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, WC helyiséggel)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Általános iskolában, gimnáziumban, továbbá szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van. Az Nkt. 27. § (11) bekezdésére tekintettel, további tornaterem létesítése abban az esetben kötelező, ha a tanulók számára aránytalan teher és többletköltség nélkül nem biztosítható más nevelési-oktatási intézménnyel, illetve sportolásra alkalmas létesítmény üzemeltetőjével kötött megállapodással a még szükséges tornaterem. A tornaterem és az ahhoz szükséges öltöző, valamint vízesblokk a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában helyben biztosítható, továbbá, ha gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak, mindezt akadálymentesen kell létesíteni.	nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
9.	tornaszoba vagy féltornaterem (fiú és lány öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, WC helyiséggel)	iskolánként (székhelyen, telephelyen) harminc mozgáskorlátozott tanulónként 1	Szakgimnáziumban, szakiskolában, ha a tornaterem nem kötelező, vagy a tornaterem a székhelyen van és annak igénybevételére nincs lehetőség, továbbá a mozgáskorlátozott tanuló esetén helyben, akadálymentes WC, zuhanyzó kialakításával.	rendelkezésre áll	
10.	gyógytestnevelési/erőnléti terem	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában ott, ahol mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak helyben.	nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
11.	sportudvar	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel; kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel	rendelkezésre áll	
12.	intézményvezetői iroda	iskola székhelyén és az iskola azon telephelyén, amelyen az intézményvezető-helyettes, illetve tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes alkalmazása nem kötelező 1		nem releváns	
13.	intézményvezető-helyettesi iroda	ha az iskolában az intézményvezető-helyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1		rendelkezésre áll	

14.	tagintézmény-, intézményegység-vezetőhelyettesi iroda	ha az iskolában az intézményvezető-helyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1		nem releváns	
15.	iskolatitkári iroda	iskola székhelyén 1		rendelkezésre áll	
16.	könyvtár	iskolánként 1	Általános iskolában, gimnáziumban, továbbá a szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van, kivéve, ha a feladatot nyilvános könyvtár látja el. A létesítésre kerülő könyvtár legalább egy olyan a használók által könnyen megközelíthető helyiség kell, hogy legyen, amely alkalmas háromezer könyvtári dokumentum befogadására, az állomány (állományrész) szabadpolcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatására.	nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
17.	könyvtárszoba	tagintézményenként 1	ha nem kötelező az iskolai könyvtár vagy a telephelyen nem működik könyvtár (ha nem működik legalább négy osztály, a könyvtárszoba tanteremben is kialakítható)	rendelkezésre áll	
18.	könyv- és tankönyvraktár	iskolánként 1	általános iskolában, gimnáziumban, továbbá a szakgimnáziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van, kivéve, ha a feladatot nyilvános könyvtár látja el. Olyan raktár kialakítása szükséges, amely alkalmas a tartós tankönyvek tárolására is.	rendelkezésre áll	
19.	orvosi szoba, elkülönítővel	iskolánként 1	Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az iskola-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint, a tanulók ellátása - aránytalan teher és többletköltség nélkül - a közelben található egészségügyi intézményben megoldható. Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai iskolában helyben biztosítva.	nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll, elkülönítő van
II. kiszolgáló helyiségek					
20.	sportszertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
21.	általános szertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		rendelkezésre áll	
22.	karbantartó műhely, raktárhelyiséggel	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll

23.	kerekesszék tároló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) szintenként 2	ahol mozgáskorlátozott gyermekeket tanítanak	rendelkezésre áll	
24.	aula (előtér, közösségi tér)	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Az aula kialakítása nem kötelező, amennyiben a nevelési-oktatási intézményben vagy annak közelében található közösségi térben megoldhatók azok a funkciók, amelyekre az aula szolgál.	rendelkezésre áll	Az A épületben nagyobb isrendelkezésre áll
25.	porta	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nyolc évfolyammal alapított általános iskolában, gimnáziumban, továbbá szakgináziumban, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van.	rendelkezésre áll	
26.	ebédlő	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	kivéve, ha az étkeztetést iskolán kívül oldják meg	rendelkezésre áll	
27.	főzőkonyha	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek	nem releváns	
28.	melegítőkonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	ha helyben étkeznek	rendelkezésre áll	
29.	tálaló-mosogató	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	ha helyben étkeznek	rendelkezésre áll	
30.	szárazáru raktár	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek	nem releváns	
31.	földesáru raktár	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek, továbbá új iskola építése esetén	nem releváns	
32.	éléskamra	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	ha helyben főznek, továbbá új iskola építése esetén	nem releváns	
33.	felnőtt étkező	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	kivéve, ha az étkeztetést iskolán kívül oldják meg	rendelkezésre áll	külön asztal az ebédlőben
34.	teakonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		rendelkezésre áll	
35.	személyzeti öltöző	iskolánként (székhelyen és telephelyen), férfi és női 1-1		rendelkezésre áll	
36.	személyzeti mosdó-zuhanyzó	iskolánként (székhelyen és telephelyen), férfi és női 1-1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
		24 osztállyal működő iskola székhelyén, telephelyén férfi és női 1-1			
37.	személyzeti WC helyiség	iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1	Alkalmazotti létszám figyelembevételével.	rendelkezésre áll	
38.	tanulói WC helyiség	iskolánként (székhelyen, és telephelyen), szintenként, fiú és lány 1-1	A tanulói létszám figyelembevételével.	rendelkezésre áll	
39.	technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó, WC helyiség	iskolánként (székhelyen, telephelyen) férfi és női 1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
40.	élelmiszerhulladék-tároló	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	ha helyben étkeznek	rendelkezésre áll	
41.	egyéb raktár	iskolánként (székhelyen, telephelyen 1)		rendelkezésre áll	
42.	WC helyiség és mosdó mozgáskorlátozottak számára felszerelve	tanulói létszám szerint		nem áll rendelkezésre	

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

	A	B	C	D	E
	Tanterem			**Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)**	**Megjegyzés**
1.	tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	Életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak, középsúlyos értelmi fogyatékosok és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál - szükség szerint - egyéni megvilágítási lehetőséggel; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval.	rendelkezésre áll	150 asztal, 300 szék = 450
2.	nevelői asztal, szék	tantermenként 1,		rendelkezésre áll	11 asztal, 11 szék = 22
3.	eszköztároló szekrény	tantermenként 1,		rendelkezésre áll	11
4.	interaktív tábla/tábla	tantermenként 1,		rendelkezésre áll	20
5.	ruhatároló (fogas),	tanulók létszámának figyelembevételével		rendelkezésre áll	200
6.	szeméttároló	helyiségenként 1,		rendelkezésre áll	11
7.	hulladék szelekálására alkalmas gyűjtőedények	épületszintenként 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma	rendelkezésre áll	
8.	sötétítő függöny	ablakonként	az ablak lefedésére alkalmas méretben	rendelkezésre áll	56
	Szaktantermek (a tantermi alapfelszereléseken felül)			nem releváns	Csak alsó tagozat működik az épületbebn
9.	tanári számítógép (szerver), internet hozzáféréssel, perifériákkal	szaktantermenként 1	perifériák: pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, szkenner, fénymásoló), projektor hangszóró vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.	rendelkezésre áll	
10.	**a) számítástechnikai terem**			**rendelkezésre áll**	
11.	interaktív tábla és/ vagy tábla	1	vagy interaktív kijelző	rendelkezésre áll	
12.	számítógépasztal	tanulónként 1,		rendelkezésre áll	**15**
13.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	tanulónként 1 felszerelés,		rendelkezésre áll	**16 (15 tanulói számítógép, 1 tanári laptop)**

14.	informatikai szoftverek, programok	szükség szerint,	a pedagógiai program előírásai szerint	rendelkezésre áll	5
15.	**b) nyelvi tanterem**				nincs külön nyelvi terem, **a 15** állomású informatika terem használható, ha szükség van rá
16.	nyelvoktatást támogató, segítő digitális eszközök	tíz-tizenöt tanuló egyidejű foglalkoztatására	ha az oktatás részben vagy egészben nem magyar nyelven folyik; számítógépes nyelvi oktatással kiváltható	rendelkezésre áll	Az A épület számítógép terme is használható
17.	interaktív tábla és/ vagy tábla	1	vagy interaktív kijelző	rendelkezésre áll	
18.	digitális hanglejátszásra és kép megjelenítésére alkalmas eszköz	1		rendelkezésre áll	
19.	mikrofon, erősítő, fejhallgató	1		nem áll rendelkezre	az informatika teremben rendelkezésre áll
20.	**c) természettudományi szaktanterem**			nem releváns	Csak alsó tagozat működik az épületben
21.	interaktív tábla és/ vagy tábla	1			
22.	vegyszerálló tanulói asztalok (víz, gáz csatlakozással)	három tanulónként 1			
23.	elszívóberendezés	tantermenként 1			
24.	vegyszerálló mosogató	két asztalonként 1			
25.	fali mosogató	tantermenként 1			
26.	Poroltó	tantermenként 1			
27.	elsősegélydoboz	tantermenként 1			
28.	eszköz- és vegyszerszekrény	2			
29.	méregszekrény (zárható)	1	elhelyezése a szertárban		
30.	eszközszállító tolókocsi	tantermenként 1			
31.	törpefeszültségű csatlakozások	tanulóasztalonként 1			
32.	**d) művészeti nevelés szaktanterem**				
33.	rajzasztal (rajzpad, rajzbak)	tanulók létszámának figyelembevételével 1 hely		nem áll rendelkezésre	7 db rajzbak rendelkezésre áll
34.	interaktív tábla és/ vagy tábla	1		rendelkezésre áll	
35.	tárgyasztal (állítható)	tantermenként 2		nem áll rendelkezésre	
36.	mobil-lámpa (reflektor)	2		nem áll rendelkezésre	
37.	vízcsap (falikút)	2		rendelkezésre áll	
38.	pianínó	iskolánként 1		rendelkezésre áll	
39.	ötvonalas tábla	tantermenként 1		rendelkezésre áll	számítógéppel, kivetítővel rendelkezésre áll

40.	digitális hanglejátszásra és kép megjelenítésére alkalmas eszköz	tantermenként 1		rendelkezésre áll	
41.	tárolópolcok	tantermenként 1		rendelkezésre áll	
42.	**e) technikai szaktanterem**		(életvitel és gyakorlati ismeretek céljait is szolgálhatja)	nem releváns	Csak alsó tagozat működik az épületben
43.	tanulói munkaasztal	tizenöt tanuló részére		nem releváns	Csak alsó tagozat működik az épületben
44.	állítható magasságú támla nélküli szék	tizenöt tanuló részére		nem releváns	Csak alsó tagozat működik az épületben
45.	**f) gyakorló tanterem**	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	gimnáziumban a munkába állást előkészítő oktatáshoz; szakközépiskolában a szakmai előkészítő ismeretek oktatásához; szakiskolában munkába álláshoz, életkezdéshez szükséges ismeretek átadásához; e feladat megoldható a számítástechnikai, illetve technika szaktanteremben is	nem releváns	Csak alsó tagozat működik az épületben
46.	**3. logopédiai foglalkoztató egyéni fejlesztő szoba (berendezése az óvodában meghatározottak szerint)**			rendelkezésre áll	
47.	**4. tornaszoba**			rendelkezésre áll	
48.	kislabda	5		rendelkezésre áll	10
49.	labda	5		rendelkezésre áll	20
50.	tornaszőnyeg	2		rendelkezésre áll	10
51.	tornapad	2		rendelkezésre áll	6
52.	zsámoly	2		rendelkezésre áll	20
53.	bordásfal	2		rendelkezésre áll	15
54.	mászókötél	2		rendelkezésre áll	3
55.	gumikötél	5		rendelkezésre áll	
56.	ugrókötél	5		rendelkezésre áll	20
57.	medicinlabda	5		rendelkezésre áll	25
58.	stopper	1		rendelkezésre áll	4
59.	kiegészítő torna készlet	1		rendelkezésre áll	30
60.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések		sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint	rendelkezésre áll	
61.	**5. Iskolapszichológusi szoba**			nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll

62.	Asztal	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
63.	Szék	4		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
64.	Zárható irattároló szekrény	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
65.	Számítógép perifériákkal	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb	nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
66.	ruhatároló (fogas)	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
67.	Szeméttároló	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
68.	Telefonkészülék	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
69.	Szőnyeg	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
70.	**6. Tornaterem** (mindazok a felszerelések, amelyek a tornaszobában, továbbá)	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
71.	kosárlabda palánk	2		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
72.	gyűrű	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
73.	mászórúd	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
74.	mászókötél	2		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
75.	bordásfal	10		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
76.	**7. Sportudvar**				
77.	szabadtéri labdajáték felszerelése	1	bármelyik játék kiválasztható	rendelkezésre áll	
78.	magasugró állvány, léc	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
79.	távol-, magasugró gödör	1	homokkal vagy szivaccsal	rendelkezésre áll	
80.	futópálya	1	lehetőség szerint kialakítva	nem áll rendelkezésre	
81.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések	egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint	rendelkezésre áll	
82.	**8. Intézményvezetői iroda**	1		nem releváns	
83.	íróasztal	1		nem releváns	
84.	szék	1		nem releváns	
85.	tárgyalóasztal, székekkel	1		nem releváns	

86.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró,	nem releváns	
87.	számítógépasztal és szék	1-1		nem releváns	
88.	iratszekrény	1		nem releváns	
89.	digitális adathordók részére szekrény	1		nem releváns	
90.	telefon	1		nem releváns	
91.	**9. Nevelőtestületi szoba**	1			
92.	fiókos asztal	pedagóguslétszám szerint 1,		rendelkezésre áll	**17**
93.	szék	pedagóguslétszám szerint 1,		rendelkezésre áll	**24**
94.	napló és folyóirattartó	1		rendelkezésre áll	
95.	könyvszekrény	2		rendelkezésre áll	
96.	fénymásoló	1		rendelkezésre áll	1
97.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.	rendelkezésre áll	**1**
98.	számítógépasztal, szék	1-1		rendelkezésre áll	**1-1**
99.	ruhásszekrény vagy fogasok	pedagóguslétszám figyelembevételével		rendelkezésre áll	20
100.	tükör	1		rendelkezésre áll	1
101.	**10. Intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi, iskolatitkári iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)**	1			
102.	asztal	felnőtt létszám figyelembevételével		rendelkezésre áll	2
103.	szék	felnőtt létszám figyelembevételével		rendelkezésre áll	2
104.	iratszekrény	1		rendelkezésre áll	2
105.	számítógépasztal és szék	1		rendelkezésre áll	2
106.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal		tagintézményben perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, stb	rendelkezésre áll	2

107.	telefon		közös vonallal is működtethető	rendelkezésre áll	1
108.	**11. Könyvtár**			nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
109.	tanulói asztal, szék	egy iskolai osztály, egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval	nem áll rendelkezésre	
110.	egyedi világítás	olvasóhelyenként 1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
111.	könyvtárosi asztal, szék	1-1	asztal egyedi világítással	nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
112.	szekrény (tároló)	legalább háromezer könyvtári dokumentum elhelyezésére		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
113.	tárolók, polcok, szabadpolcok	2		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
114.	létra (polcokhoz)	1		nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
115.	telefon	1	közös vonallal is működtethető	nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
116.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal, könyvtári szoftverrel	1-1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon stb.,	nem áll rendelkezésre	Az A épületben rendelkezésre áll
117.	**12. Könyvtárszoba**				
118.	tanulói asztal, szék	legalább hat tanuló egyidejű foglalkoztatására elegendő mennyiségben	életkornak megfelelő méretben	rendelkezésre áll	
119.	könyvtárosi asztal, szék	1-1	asztal egyedi világítással	rendelkezésre áll	
120.	könyvespolc, szekrény	legalább ötszáz könyvtári dokumentum elhelyezésére		rendelkezésre áll	
121.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal		perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkenner), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon stb.,	rendelkezésre áll	A pedagógusok intézményi laptoppal rendelkeznek

III. NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK

	A	B	C	D	E
	Taneszközök			**Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)**	**Megjegyzés**
1.	interaktív tábla, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához	évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa	pedagógiai programban foglaltak szerint	rendelkezésre áll	Az A épületben rendelkezésre áll
2.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális taneszközök	évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa	sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint	rendelkezésre áll	
3.	digitális kép-, és hanglejátszásra és megjelenítésére alkalmas eszköz	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1, ha legalább négy osztály működik, további 1, beszédfogyatékos tanulót nevelő iskolában - mikrofonnal - osztályonként 1	szaktanteremnél felsorolton kívül; bárhol szükség szerint elhelyezhető	rendelkezésre áll	

IV. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK, OKTATÁSÁNAK TOVÁBBI ESZKÖZEI

	A	B	C	D	E
	Látási fogyatékosok			**Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)**	**Megjegyzés**
1.	Olvasótelevízió	tíz tanulónként 1	alig- és gyengénlátó tanulót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
2.	Nagyítók	tanulói létszám szerint	alig- és gyengénlátó tanulót oktató iskolában, az érintett tanulóknak	rendelkezésre áll	
3.	kézikamerás olvasókészülék	tíz tanulónként 1	alig- és gyengénlátó tanulót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
4.	speciális könyvtartó eszköz	tanulói létszám szerint 1	alig- és gyengénlátót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
5.	számítógép színes, nagyító programmal	tíz tanulónként 1	alig- és gyengénlátót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	számítógép rendelkezésre áll, színes, nagyító program nem áll rendelkezésre
6.	világító színű, erősen kontrasztos, illetve nagyított méretű demonstrációs ábragyűjtemény	osztályonként 1	alig- és gyengénlátót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	

7.	pontírógép	tanulói létszám szerint 1	vakot, aliglátó tanulót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
8.	pontozó	tanulói létszám szerint 1		nem áll rendelkezésre	
9.	Braille-tábla	tanulói létszám szerint 1		nem áll rendelkezésre	
10.	számítógép beszélő szintetizátorral vagy Braille-kijelzővel	tíz tanulónként 1		nem áll rendelkezésre	
11.	Braille-nyomtató	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
12.	Optacon	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
13.	Scanner	iskolánként 1		rendelkezésre áll	
14.	speciális rajzeszköz készlet	tanulónként 1		nem áll rendelkezésre	
15.	Abakusz	tanulónként 1		rendelkezésre áll	
	Hallási fogyatékosok				
16.	vezetékes vagy vezeték nélküli egyéni, illetve csoportos adó-vevő készülék	tanulói létszám szerint 1		nem áll rendelkezésre	
17.	hallásvizsgáló és hallókészülék tesztelő felszerelés	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
18.	zöld alapon sárga, széles vonalközű tábla	tantermenként 1	alig- és gyengénlátó tanulót oktató iskolában	nem áll rendelkezésre	
19.	a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas elektronikus információhordozó	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
20.	a nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas elektronikus eszközök	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
21.	a nyelvi fejlődésükben akadályozottak kommunikációját segítő nyelv szemléltetésére alkalmas audiovizuális és/vagy elektronikus eszköz	iskolánként 1		nem áll rendelkezésre	
	Testi fogyatékosok, mozgáskorlátozottak				
22.	fogyatékossághoz igazodó egyénre szabott eszközök	tanulói létszám szerint, tantárgyanként szükség szerint	pedagógiai programban foglaltak szerint	nem áll rendelkezésre	
23.	állítható magasságú tábla	tantermenként 1	mozgásfogyatékos tanulót oktató iskolában	rendelkezésre áll	
24.	állítható magasságú asztal	1	a fogyatékosság jellegétől függő létszám szerint, bevezetése: 2021-től	nem áll rendelkezésre	
25.	állítható magasságú szék	1	a fogyatékosság jellegétől függő létszám szerint, bevezetése: 2021-től	nem áll rendelkezésre	

V. EGYÉB ESZKÖZÖK

	A	B	C	D	E
				Rendelkezésre állás (rendelkezésre áll/ nem áll rendelkezésre/ nem releváns)	Megjegyzés
1.	hűtésre, melegítésre, adagolásra szolgáló eszközök	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	1-es típusú diabétesszel érintett tanuló esetében a speciális étkeztetési igényekre tekintettel	rendelkezésre áll	

V. 2. SZÁMÚ MELLÉKLET

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó előírások és eljárási szabályok

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó előírások és eljárási szabályok

(20/2012 (VIII.31. EMMI rendelet 64.-78.§ alapján)

A szabályozás részei:

1. A tanulmányok alatti vizsgák és a szervezésükre vonatkozó alapszabályok
2. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgabizottsága
3. Az írásbeli vizsgák eljárási szabályai
4. A szóbeli vizsgák eljárási szabályai
5. A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók vizsgáira vonatkozó egyéb szabályok
6. A vizsgák értékelése és a vizsgaeredmények rögzítése

1. A tanulmányok alatti vizsgák és a szervezésükre vonatkozó alapszabályok

1.1 A tanulmányok alatti vizsgák fajtái

Osztályozó vizsga: Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Különbözeti vizsga: Különbözeti vizsgát a tanuló iskolaváltáskor vagy csoportváltáskor tesz, ha igazgatói engedéllyel egy tantárgyból az alacsonyabb óraszámú csoportból magasabb óraszámú csoportba kíván kerülni. Különbözeti vizsgát kell tenni továbbá a tanulónak 10. vagy 11. évfolyamon azon tantárgy(ak)nak a tanév zárásáig hátralévő tananyag-részéből, amely(ek)ből előrehozott érettségi vizsgára jelentkezik. Továbbá 11. és 12. évfolyamokon, tanév közben, fakultációváltáskor is kötelező a különbözeti vizsga, ennek anyagát és időpontját a szaktanár határozza meg a helyi tanterv figyelembe vételével.

Pótló vizsga: a tanuló pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsga: javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

1.2 A vizsgák időpontjai

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. A tanuló javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. Osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor **írásban** tájékoztatni kell. Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

2. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgabizottsága és a bizottság működése

A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga független vizsgabizottság előtt is letehető. A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a megyeszékhely szerinti járási hivatal szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jogszabályban leírtak szerint az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a megyeszékhely szerinti járási hivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a megyeszékhely szerinti járási hivatalnak.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programja határozza meg. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal bízza meg.

A középiskolában olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat jogszabály szerint taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

3. Az írásbeli vizsgák szervezésére vonatkozó szabályok

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően - így rajz, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként általános iskolában maximum, középiskolában minimum hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe

foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

4. A szóbeli vizsgák szervezésére vonatkozó szabályok

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - amennyiben szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de

gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.

A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja. Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár felügyelete mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

5. A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók vizsgáira vonatkozó egyéb szabályok

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó esetében a szakértői bizottság érvényes szakvéleményével megalapozott kérésre, az igazgató engedélye alapján

- a tanuló számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a tanuló számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a tanuló írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet, vagy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát,
- a tanuló számára a szóbeli vizsgán a harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni.

6. A vizsgák értékelése és az eredmények rögzítésének szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák értékelési szabályait az iskola pedagógiai programja határozza meg. A vizsgákról jegyzőkönyv készül, melyben mind az egyes vizsgarészekben elért eredményt (írásbeli és szóbeli vizsga százalékos eredménye), mind pedig a vizsga végső értékelését fel kell tüntetni (százalékos eredmény és érdemjegy) az alapjául szolgáló ponthatárokkal. A vizsga végső érdemjegyét az írásbeli és a szóbeli vizsgán elért összteljesítmény alapján kell megállapítani. A százalékos értékelés érdemjegyre történő átváltásának szabályairól a vizsgázót az eredmény kihirdetésekor tájékoztatni kell.

A vizsgák eredményének rögzítése a jegyzőkönyvben a vizsgabizottság feladata. A további adminisztrációs feladatok meghatározása és a rögzítés szabályai az egyes vizsgatípusoknál az alábbiakban leírtak szerint történik.

6.1 Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkező tanulókra vonatkozó eljárásrend

Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkező tanulók esetében az eljárás a következők szerint történik:

- A tanuló a tanév rendje szerint osztályozó vizsgákra kijelölt időszakban az aktuális évfolyam (10. vagy 11. évfolyam) második félévi anyagrészéből írásbeli és szóbeli osztályozó vizsga formájában köteles beszámolni.
- A szaktanár az osztályozó vizsga eredményét rögzíti az elektronikus naplóban „Osztályozó vizsgát tett" megjelöléssel, hármas súlyozású érdemjegyként. A szaktanár a tanuló aktuális tanév végi érdemjegyét a második félévi osztályozó vizsga eredményének,

valamint a tanuló egész tanév során szerzett érdemjegyeinek figyelembevételével alakítja ki.

Az osztályozó vizsga eredményét az osztályfőnök a törzslapban záradékkal rögzíti. Az osztályozó vizsga anyagáról és eredményéről jegyzőkönyv készül.
Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkező tanulók a 11. és/vagy a 12. évfolyam követelményeit az osztályozó vizsgák eljárásrendje szerint kötelesek teljesíteni, eredményeiket azok szabályai szerint kell rögzíteni.

6.2 Az osztályozó vizsgák eredményének rögzítése

Az osztályozó vizsgák eredményét – minden évfolyamra külön - legkésőbb az írásbeli érettségi vizsgák kezdetéig kell rögzíteni a következő dokumentumokban:

- a törzslapban
- a bizonyítványban az aktuális tanévnél.

A záradék szövege:
„..... tantárgyból a ..... évfolyam anyagából 20... ..... hó ..... –n osztályozó vizsgát tett, ... osztályzatot kapott."

Amikor a tanuló arra a magasabb évfolyamra lép, melynek követelményeit az előző tanévek során osztályozó vizsgával már teljesítette, az osztályfőnök a bizonyítványban a következő záradékkal újra rögzíti az osztályozó vizsga tényét:

„ ..... tantárgyból érdemjegyét osztályozó vizsgával szerezte."

A magasabb évfolyamra lépéskor a félévi és az év végi értékelés során a szaktanár feladata az e-naplóban rögzíteni az osztályozó vizsga adott tanévi eredményét. A félévi és év végi értékeléshez a szaktanár a zárás alkalmával beírja az osztályozó vizsga érdemjegyét, a Megjegyzés rovatba pedig beírja: „Érdemjegyét osztályozó vizsgával szerezte."

Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.
Ha a tanuló az osztályozó vizsgán elégtelen osztályzatot kap, a legközelebbi javítóvizsga időszakban a tanulónak javítóvizsgát kell tenni. A javítóvizsga tényét a törzslapban rögzíteni kell.

6.3 A javítóvizsgák eredményének dokumentálása

A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök a törzslapban és a bizonyítványban rögzíti, a következő záradékok alkalmazásával:

- ha a tanuló sikeres javítóvizsgát tett:

„A javító vizsgán ..... tantárgyból ..... osztályzatot kapott, a ..... évfolyamba léphet."

- ha a tanuló javítóvizsgája sikertelen:

„A javítóvizsgán ..... tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott. Évfolyamot ismételni köteles."

Ha a tanuló több tantárgyból tesz javítóvizsgát, de az egyik tantárgyból a vizsga elégtelen eredménnyel zárul, a törzslapba és a bizonyítványba csak a sikertelen vizsga tényét kell rögzíteni a megfelelő záradékkal.

Ha a tanuló a javítóvizsgán felróható okokból nem jelenik meg, a vizsgát eredménytelennek kell nyilvánítani. A vizsga eredményét a sikertelen vizsgára vonatkozó záradékkal kell rögzíteni.

A javítóvizsga nem ismételhető meg, a tanuló további tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Az évfolyam megismétlése – kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában folytathassa.

6.4 A különbözeti vizsgák eredményének dokumentálása

A különbözeti vizsga eredménye hármas súlyozású érdemjegyként az elektronikus naplóba kerül be az alábbi megjegyzéssel: „Különbözeti vizsgát tett."

7. A nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés belső vizsgái a 8. g osztályban

7.1 Általános leírás:

Tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv

Cél:

- a tanulási folyamat hatékonyságának fejlesztése
- tanult ismeretek rendszerezése
- a vizsgára tanulás technikájának megismerése
- a vizsgahelyzet megismerése, a tanulók felkészítése külső vizsgákra
- a szóbeli kifejezésmód fejlesztése
- eredménye az év végi jegyek kialakításában nagy súllyal szerepel

Felépítése: írásbeli és szóbeli vizsga

Az írásbeli és a szóbeli feladatsorokat helyben, az iskola tanárai állítják össze. A szóbeli vizsga 3 tagú bizottság előtt zajlik, melynek tagjai: kérdező tanár (osztályban tanító tanár), 1 szakos tanár, 1 elnök.

Értékelés: a munkaközösségek által meghatározott százalékos értékhatárok alapján történik, eredménye 3-as súlyozású jegyként kerül a naplóba, a vizsga időpontjához igazodva.

Belső vizsgák tervezett ideje

	Magyar nyelv és irodalom	**Matematika**	**Történelem**	**Idegen nyelv (angol, német)**
Írásbeli	január 2. hete (nyelvtan)	január 2. hete	február 1. hete	február 1. hete
Szóbeli	február utolsó hete (irodalom)	----------	március 2. hete	március 3. hete

7.2 A vizsgák részletes leírása tantárgyanként

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM VIZSGA
8. ÉVFOLYAM

I. A vizsga célja:

- az általános iskolai tanulmányok összegzése,
- a tanult ismeretek rendszerezése,
- felkészülés a gimnáziumi tanulmányokra, a későbbi vizsgákra

II. Követelmények:

- A nyolcosztályos gimnáziumi tanulmányok 5-8. osztályának magyar nyelvi és irodalmi ismeretanyaga (8. osztályban az első félév tananyaga).

III. A vizsga tematikája:

- irodalomtörténet, irodalmi korszakok, stílusirányzatok, műnemek, műfajok
- műelemzés
- memoriterek ismerete
- leíró nyelvtani ismeretek
- szövegértés, szövegalkotás

IV. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgából áll.

1. Írásbeli vizsga - magyar nyelv

A vizsga tervezett ideje: Minden évben az aktuális központi írásbeli felvételi vizsgát megelőző 1-2 héten (kb. január 2. hete).
Időtartama: 45 perc
Tartalma: Ismeretközlő vagy szépirodalmi szöveg olvasása és a hozzá kapcsolódó nyelvi feladatok megoldása

Témakörei	Feladattípusai
1. Szövegértés 2. Leíró nyelvtan - Hangtan - Jelentéstan - Szószerkezettan - Szófajtan - Mondattan 3. Helyesírás	- szövegértést ellenőrző feladatok - szavak jelentésének felismerése (egyjelentésű, azonos alakú, többjelentésű stb.) - szófajok felismerése -szóelemek (egyszerű szó, összetett szó; szótő, képző, jel, rag) - hangzótörvények (magánhangzótörvények, mássalhangzótörvények) - szószerkezetek felismerése, megnevezése - mondatelemzés (egyszerű mondat) - elválasztás, írásjelek…

Írásbeli feladatsor értékelése:

- 85-100% - jeles
- 70-84% - jó
- 55-69% - közepes
- 40-54% - elégséges
- 0-39% - elégtelen

A vizsgajegy 3-as súlyozású nyelvtanjegyként kerül a naplóba az első félévben.

2. Szóbeli vizsga – irodalom

A vizsga tervezett ideje: a 2. félév kezdete (január vége, február eleje)
Időtartama: kb.10 perc
Felkészülési idő: kb. 20 perc
Tartalma: A szóbeli vizsga 2 feladatból áll (a vizsgázó egy feladatlapot húz, amelyen 1 memoriter és egy tétel található).

1. A felsorolt témák egyikének kifejtése húzott tétel alapján.
   A megadott lírai vagy prózai művel kapcsolatos önálló témakifejtés és / vagy kérdésekre válaszadás.
   (korstílus, irodalmi korszak jellegzetességei, a művek elemzéséhez szükséges életrajzi elemek, irodalmi műnemek, műfajok, költői kifejezőeszközök, verselés, rímelés, motívumok, szereplők jellemzése, a művek szerkezete, üzenete, mondanivalója)

A húzott tétel kifejtéséhez a mű szövege használható.

2. Memoriter – megadott művek közül 1 mű szöveghű előadása

Ehhez a feladathoz segédeszköz nem használható.

Memoriterek	Tételek
• Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem • Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez • Kölcsey Ferenc: Himnusz • Vörösmarty Mihály: Szózat • Petőfi Sándor: Szeptember végén • Petőfi Sándor: Nemzeti dal • Arany János: A walesi bárdok (1-14. vsz.) • Ady Endre: Őrizem a szemed	• Balassi Bálint: Egy katonaének • Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez • Kölcsey Ferenc: Himnusz • Vörösmarty Mihály: Szózat • Petőfi Sándor tájköltészete (Az alföld, és/vagy Szülőföldemen) • Arany János: A walesi bárdok • Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője • Jókai Mór: A huszti beteglátogatók • Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én • Móricz Zsigmond: Hét krajcár

Szóbeli vizsga értékelése:

- 85-100% - jeles
- 70-84% - jó
- 55-69% - közepes
- 40-54% - elégséges
- 0-39% - elégtelen

A feleletet pontozzuk (memoriter, témakifejtés, nyelvi minőség). A pontokat százalékos értékké alakítjuk.
A vizsgajegy 3-as súlyozású jegyként kerül a naplóba irodalom tantárgyból a 2. félévben.

MATEMATIKA VIZSGA
8. ÉVFOLYAM

V. A vizsga célja:

- az általános iskolai tanulmányok összegzése,
- a tanult ismeretek rendszerezése,
- felkészülés a gimnáziumi tanulmányokra, a későbbi vizsgákra

VI. Követelmények:

- A nyolcosztályos gimnáziumi tanulmányok 5-8. osztályának matematika ismeretanyaga (8. osztályban az első félév tananyaga).

VII. A vizsga tematikája:

- gondolkodási műveletek
- algebrai ismeretek
- függvények, sorozatok
- elemi sík- és térgeometria

VIII. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga írásbeli vizsgából áll.

Írásbeli vizsga:

A vizsga tervezett ideje: Minden évben az aktuális központi írásbeli felvételi vizsgát megelőző 1-2 héten (kb. január 2. hete).
Időtartama: 45 perc
Tartalma: A fenti tematikára épülő feladatlap kidolgozása.
Segédeszközök: körző, vonalzók, szögmérő.

Számológép nem használható!

Témakörei	Feladattípusai
számhalmazok és halmazműveletek sorbarendezés alapműveletek számokkal és betűs kifejezésekkel oszthatóság hatványozás, azonosságok arány, százalék egyenletek , egyenlőtlenségek lineáris függvény, sorozatok statisztika geometriai alapfogalmak, alapszerkesztések, mértékegységek középpontos és tengelyes tükrözés, szimmetrikus alakzatok háromszögek, négyszögek, kör kocka, téglatest kerület, terület, felszín és térfogat számítása	- műveletvégzés - szöveges feladatok - grafikon készítése, elemzése - feleletválasztós, tesztes feladatok - kösd össze…, egészítsd ki… - szerkesztés

Írásbeli feladatsor értékelése:

- 85-100% - jeles

- 65-84% - jó
- 45-64% - közepes
- 25-44% - elégséges
- 0-24% - elégtelen

A vizsgajegy 3-as súlyozású jegyként kerül a naplóba matematika tantárgyból a második félévben.

TÖRTÉNELEM VIZSGA
8. ÉVFOLYAM

IX. A vizsga célja:

- az általános iskolai tanulmányok összegzése,
- a tanult ismeretek rendszerezése,
- felkészülés a gimnáziumi tanulmányokra, a későbbi vizsgákra

X. Követelmények:

- A nyolcosztályos gimnáziumi tanulmányok 5 és 6. évfolyamon tanult anyaga az antik kultúráktól (az ókori Hellász és Róma történelme) a nagy földrajzi felfedezésekig.
- Magyar történelemből a honfoglalástól a Hunyadi-család történetéig

XI. A vizsga tematikája:

Egyetemes történelem

- Az ókori Görögország városállamainak működése Athén példáján bemutatva a demokrácia felépítése működése
- Az ókori Róma öröksége: a köztársaság működése és Julius Caesar egyeduralmi kísérlete, az államformák ismerete, középületek, szórakozás, Pannónia provincia bemutatása
- A kereszténység kialakulása, elterjedése
- Az iszlám
- A középkor világa: a középkori uradalom, élet a kolostorban élet a városban, a korstílusok felismerése
- A nagy földrajzi felfedezések és hatásai

Magyar történelem

- Honfoglalás és kalandozások
- Az államalapítás, Géza fejedelem és Szent István király
- IV. Béla a második honalapítók, a tatárjárás
- Károly Róbert és Nagy Lajos király tettei, törvényei
- A Hunyadi család: Hunyadi János, a nagy törökverő és Hunyadi Mátyás, a reneszánsz uralkodó

XII. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgából áll.

3. Írásbeli vizsga

A vizsga tervezett ideje: a második félévben a tavaszi szünethez igazítva
Időtartama: 45 perc
Tartalma: a fenti tematika szerint, érettségin jellemző feladattípusok esszé feladat nélkül. Különös figyelmet fordítva a különböző forrástípusokkal történő feladatmegoldó készség alkalmazására. Például az antik kultúra középületeinek azonosítása, az istenek felismerése, térképi tájékozódás. Korstílusokhoz kapcsolódó épületek műalkotások azonosítása.

Témakörei	Feladattípusai
Az ókori középületek, műalkotások, az Olimpia, szórakozás Pannónia Az iszlám tanításai A középkori élet különböző területei a fenti tematika szerint A magyar történelem témakörei: honfoglalás államalapítás tatárjárás Károly Róbert Hunyadi János	- a középszintű érettségin jellemző feladatípusok esszé feladat nélkül - a különböző forrástípusokhoz kapcsolódó feladattípusok - térképi tájékozódás - korstílusokhoz kapcsolódó épületek, műalkotások azonosítása

Írásbeli feladatsor értékelése:

- 85-100% - jeles
- 65-84% - jó
- 45-64% - közepes
- 25-44% - elégséges
- 0-24% - elégtelen

A vizsgajegy 3-as súlyozású történelemjegyként kerül a naplóba a második félévben.

4. Szóbeli vizsga

A vizsga tervezett ideje: a 2. félév tavasza
Időtartama: kb.15 perc
Felkészülési idő: kb. 30 perc
Tartalma: A szóbeli vizsga egy, az egyetemes vagy magyar történelem kijelölt témaköreiből összeállított tétel bemutatása
A tétel tartalmaz szempontsort illetve forrásokat a kidolgozáshoz és a tétel elmondásához atlasz használható.

Szóbeli vizsga értékelése:

- 85-100% - jeles
- 65-84% - jó
- 45-64% - közepes
- 25-44% - elégséges
- 0-24% - elégtelen

A feleletet pontozzuk. A pontokat százalékos értékké alakítjuk.
Az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye kerül be 3-as súlyozással a naplóba a 2. félévben.

IDEGEN NYELVI BELSŐ VIZSGA
8. ÉVFOLYAM

XIII. A vizsga célja:

- a helyi tantervben megállapított A2+ kimeneti nyelvi szint elérésének ellenőrzése a nyelvi készségek mérésével
- használható nyelvtudás mérése
- vizsgahelyzet gyakorlása

XIV. Követelmények:

- a 8 évfolyamos gimnáziumi osztály helyi tantervének megfelelő ismeretanyag (5- 8. évfolyamok)

XV. A vizsga tematikája:

- nyelvhelyességi feladatok
- szókincset mérő feladatok
- olvasott szöveg értését mérő feladatok
- beszédkészséget (interakciót és szóbeli szövegalkotást) mérő feladatok

XVI. A vizsga leírása

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

5. Írásbeli vizsga

A vizsga tervezett ideje: Minden évben február utolsó hete
Időtartama: 45 perc
Tartalma: nyelvhelyességet, szókincset és olvasott szöveg értését mérő feladatok.

Az írásbeli feladatlap megoldásánál szótár nem használható.

Az írásbeli vizsga követelményei és feladattípusai
ANGOL NYELV

Nyelvtani elemek:

- Igeidők:

Egyszerű jelen, folyamatos jelen, befejezett jelen, befejezett folyamatos jelen
(Present Simple, Progressive, Present Perfect Simple, Perfect Progressive)
Egyszerű múlt, folyamatos múlt idő (Past Simple, Progressive)
Egyszerű jövő idő (Future Simple)
Jövő időt kifejező formák (Future forms)

- Statikus igék (Stative verbs)
- A létige, és a birtoklás kifejezése (the verb *be, have got)*
- Többes számú alakok (plurals)
- Mennyiség kifejezése (quantifiers)

- Névmások (pronouns)
- Helyet, időt és mozgást kifejező előljárószók (prepositions of place, time, movement)
- Melléknévfokozás, hasonlító szerkezet (comparison)
- Utókérdés (question tags)
- Egyetértés és egyet nem értés (So .../Neither ...)
- Főnévi igenév, illetve -ing-es alak (full/bare infinitive/gerund)
- Vonatkozói mellékmondatok (relative clauses)
- Szenvedő szerkezet egyszerű jelen és egyszerű múlt időben (passive voice)
- Módbeli segédigék (modals)
- Feltételes mód típusai 0, 1, 2, (conditionals 0 1 2)

Feladattípusok:
•feleletválasztós feladatok
•szövegkiegészítős nyelvtani és szövegértési feladatok
•egyszerű válaszokat igénylő feladatok
•megadott nyelvtani elemekből szöveget/mondatot alkotó feladatok
• szóképzéses feladatok
• a szöveghez tartozó címek keresése/ címadás

NÉMET NYELV

Nyelvtani elemek:

- Főnév: - határozott/ határozatlan névelő ragozása
  - főnévragozás (alany, tárgy, részes eset, birtokos eset)
  - főnevek többes száma
  - összetett szavak
- Igék: - igeragozás és igeidők: Präsens, Perfekt, Präteritum, Futur
  - tőhangváltó igék
  - elváló/ nem elváló igekötős igék
  - létezés/ birtoklás kifejezése, *es gibt* szerkezet
  - módbeli segédigék jelen és egyszerű múlt ideje
  - felszólító mód
  - igék tárgy és részes esettel
- Melléknevek: - melléknévfokozás, hasonlító szerkezet
- Névmások: - személyes névmás ragozása (alany, tárgy, részes eset)
  - birtokos névmások és ragozásuk

- mutató névmás (dieser / diese / dieses)

- Kötőszavak (egyenes/ fordított/ KATI- szórend)
- Elöljárószavak tárgy és részes esettet, két esettel álló elöljárószavak (wohin? / wo?)
- Eldöntendő és kiegészítendő kérdések, kérdő névmások
- Tagadás (nicht / kein)
- Térbeli és időbeli viszonyok kifejezése

Feladattípusok:
•feleletválasztós feladatok
•szövegkiegészítős nyelvtani és szövegértési feladatok
•egyszerű válaszokat igénylő feladatok
•megadott nyelvtani elemekből szöveget/mondatot alkotó feladatok
• címadás / címkeresés

6. Szóbeli vizsga

A vizsga tervezett ideje: minden évben március elején
Időtartama: kb.10 perc
Felkészülési idő: A szóbeli felelet előtt nincs külön felkészülési idő.

Tartalma:
A szóbeli vizsga két feladatból áll:
1. **társalgás** egy adott témában irányító kérdések segítségével
2. **önálló témakifejtés** képek és szempontok alapján

A szóbeli vizsga témakörei
ANGOL NYELV

1. **Személyes vonatkozások, család**: bemutatkozás, családom, családi ünnepek
2. **Ember és társadalom**: barátok, kedvenc színész/énekes/sportoló jellemzése
3. **Környezetünk, lakóhely**: otthon, ház-lakás, házimunka, állatok, kedvenc állatom, időjárás, kedvenc évszakom
4. **Az iskola**: iskolám, osztályom bemutatása, tantárgyak, kedvenc tantárgyam, kedvenc tanárom, tanórán kívüli tevékenységek
5. **A munka világa**: foglalkozások, mi szeretnék lenni-mi nem
6. **Életmód**: napirend, egészséges életmód, betegségek, étkezési szokások, kedvenc ételem, egészséges ételek

7. **Szabadidő**: művelődés, szabadidős tevékenységek, hobbik, sport, filmek, mozi, színház, internet
8. **Utazás:** turizmus, közlekedési eszközök, összehasonlításuk, kirándulás, nyaralás
9. **Tudomány és technika**: számítógép, internet, mobiltelefon

NÉMET NYELV

1. **Személyes vonatkozások**: bemutatkozás, család, barátok
2. **Környezetünk**: lakóhely, otthon, időjárás – kedvenc évszakom
3. **Iskola iskolám**: osztályom bemutatása, tantárgyak, kedvenc tantárgyam, tanórán kívüli tevékenységek
4. **A munka világa**: foglalkozások, mi szeretnék lenni- mi nem
5. **Életmód:** napirend, egészséges életmód, étkezési szokások, kedvenc ételem
6. **Szabadidő**: szabadidős tevékenységek, hobbik
7. **Utazás, turizmus:** kirándulás, nyaralás
8. **Tudomány és technika:** számítógép- internet, mobiltelefon
9. **Gazdaság**: zsebpénz

A szóbeli vizsga értékelésének szempontjai:
- témában való jártasság/témakifejtés
- szókincs/kifejezésmód
- nyelvhelyesség

V. A vizsga értékelése:
A vizsga végső érdemjegyét az írásbeli feladatlapra és a szóbeli feleletre kapott pontszámok összesített eredménye alapján állapítjuk meg.
Az írásbeli és a szóbeli vizsgarészek aránya 2/3 - 1/3. A kapott érdemjegy a témazáró dolgozatok értékelésénél alkalmazott százalékhatárnak felel meg.
Az alkalmazott százalékhatárok a következők:

100% - 85%	5 (jeles)
84% - 70 %	4 (jó)
69 % - 55 %	3 (közepes)
54 % - 35 %	2 (elégséges)
34 % -	1 (elégtelen)

A vizsgajegy 3-as súlyozású jegyként kerül a naplóba a 2. félévben.

VI. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

1. A Pedagógiai Program felülvizsgálatának indoklása

A Pedagógiai Programunk módosítására a Fenntartó által 2026. május 13. napján elfogadott alapító okiratban történt változtatások miatt került sor, amely az alábbi módosítások miatt jött létre:

- Az Intézmény által ellátható sajátos nevelési igénylő tanulók típusait felsoroló szövegrészből törlésre kerültek az alábbi típusok:
  - értelmi fogyatékos;
  - több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.

1. A Pedagógiai Program hatálybalépése

A Pedagógiai Program a fenntartó jóváhagyását követően, 2026. szeptember 1. napjától lép hatályba.

2. A Pedagógiai Program felülvizsgálata

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén. A Pedagógiai Program módosítási eljárása megegyezik a megalkotásainak szabályaival.

A Pedagógiai Program a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A Pedagógiai Program módosítását az intézmény nevelőtestülete bevonásával az igazgató elkészítette.

Szolnok, 2026. június 10.

.....

Balog Zsolt
főigazgató

VII. LEGITIMÁCIÓS NYILATKOZATOK

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium **szülői szervezetének** képviseletében nyilatkozom, hogy a szülői szervezet az intézmény Pedagógiai Programjának tervezetét, annak mellékleteit - 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 3. § (1) bekezdésben meghatározott módon - megismerte. A benne foglaltakkal kapcsolatos véleményét az intézmény vezetőjének kifejtette, véleményezési jogával élt.

Szolnok, 2026. június 10.

.....
Gáll-Csepeli Anikó
Iskolai Szülői Szervezet elnöke

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium igazgatója nyilatkozom, hogy a szakmai munkaközösségek véleményét – szakterületüket érintően – a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118.§. (3) bekezdésében meghatározott pontokban a Pedagógiai Program elfogadása előtt kikértem.

Szolnok, 2026. június 9.

.....
Balog Zsolt
főigazgató

A Pedagógiai Programot (a helyi tantervekkel együtt) az **intézmény vezetőjének előterjesztése után** a Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium nevelőtestülete a 2026. június 9. napján megtartott iskolai nevelőtestületi értekezletén megvitatta, a módosítási javaslatokat tett. Ezt a tényt az intézményvezető és a választott jegyzőkönyv-hitelesítő a 892/111/8/2026..... iktatószámú jegyzőkönyvön aláírásukkal tanúsítják.

Szolnok, 2026. június 10.

PH.

.....
Balog Zsolt
főigazgató

A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Programját a fenntartó jóváhagyta.

Vác, 2026. június 10.

Dr. Puskás Tibor Balázs
fenntartó képviselője

